

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ЈП Службени гласник Републике Српске,
Бања Лука, Паве Радана 32А
Телефон/факс: (051) 311-532, 302-708

Субота, 24. август 2002. године
БАЊА ЛУКА
Број 53 Год. XI

Жиро-рачуни: 562-099-00004292-34
Развојна банка АД Бања Лука
567-162-10000010-81
Zepfer комерц банка АД Бања Лука

697

На основу Амандмана XL тачке 2. на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Проглашавам Закон о заштити животне средине који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на сједници одржаној 25. јула 2002. године.

Број: 01-020-569/02
29. јула 2002. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Мирко Шаровић, с.р.

ЗАКОН

О ЗАШТИТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Циљеви закона

Члан 1.

Овим законом уређује се:

- очување, заштита, обнова и побољшање еколошког квалитета и капацитета животне средине, као и квалитет живота;

- мјере и услови за управљање, очување и рационално коришћење природних ресурса;

- оквир правних мјера и институција за очување, заштиту и побољшање заштите животне средине;

- финансирање активности везаних за животну средину;

- послови и задаци органа управе предвиђени законом и подзаконским актима, те обавезе органа јавне управе.

Овај закон промовише:

- смањено коришћење, спречавање оптерећивања и загађивања животне средине, спречавање нарушавања, као и побољшање и обнову општејене животне средине;

- заштиту људског здравља и побољшање услова животне средине за квалитет живота;

- очување и заштиту природних ресурса, рационално коришћење ресурса и такав начин привреде којим се осигурава обнова ресурса;

- усклађеност других интереса Републике са захтјевима за заштиту животне средине;

- међународну сарадњу у заштити животне средине;

- иницијативе од стране јавности и учешће јавности у дјелатностима које имају за циљ заштиту животне средине;

- координацију привреде и интегрисање социјалног и економског развоја у складу са захтјевима заштите животне средине;

- успостављање и развој институција за заштиту животне средине.

Примјена закона

Члан 2.

Одредбе овог закона се примјењују на правна и физичка лица која имају права и обавезе у односу на животну средину и која обављају послове утврђене овим законом.

Одредбе овог закона ће се примјењивати и на све елементе животне средине (ваздух, воду, земљиште, флору и фауну, пејзаж, изграђену животну средину).

Одредбе овог закона се примјењују и на све видове дјелатности које имају за сврху коришћење и оптерећивање природних ресурса, односно дјелују на животну средину тако да представљају опасност од загађивања животне средине, загађују животну средину, или имају извјестан утицај на животну средину (попут буке, вибрација, радијације – изузимајући нуклеарну радијацију, отпад, итд.).

Члан 3.

Свако лице има право на здраву и еколошки прихватљиву животну средину.

Свако лице има право на живот у животној средини која је пододбна за здравље и благостање, стога је лична и колективна обавеза да се заштити и побољша животна средина за добробит садашњих и будућих генерација.

II - ДЕФИНИЦИЈЕ

Члан 4.

У овом закону употребљени су појмови са слиједећим значењем:

- "биота" - скуп свих биолошких (живих) организама у биотичкој средини. Биотичка средина је систем у коме поред физичких и хемијских законитости владају и специфичне биолошке законитости;

- "граничне вриједности емисија" - прописом одређен ниво концентрације појединих загађујућих материја у ваздуху;

- "дозвола" - је писмена одлука којом се одобрава градња и рад неког постројења;

- "емисија" - директно или индиректно испуштање супстанци, вибрација, топлоте, мириса или буке које производи један или више извора у постројењу и испушта у ваздух, воду, тло;

- "животна средина" - подразумјева компоненте животне средине, одређене системе, процесе, и структуру животне средине;

- "заинтересована страна/орган" - физичко лице са пребивалиштем, односно боравиштем или правно лице

са сједиштем у подручју утицаја, или подручју које ће вјероватно бити под утицајем;

- "заинтересована јавност" - означава јавност која је под утицајем или ће вјероватно бити под утицајем, или која има интерес у одлучивању везаном за заштиту животне средине било због локације пројекта или због природе датог случаја; невладине организације које промовишу заштиту животне средине и испуњавају услове прописане у члану 4. став 1. алинеја 2, као и међуентитетски орган надлежан за заштиту животне средине.

- "загађеност" - подразумијева директно или индиректно увођење, као резултат људске активности, супстанци, вибрација, топлоте, мириса, или буке у ваздух, воду, или земљиште, које могу бити штетне по здравље човјека или имовину, или квалитет живота у животној средини;

- "заштита животне средине" - подразумијева све одговарајуће дјелатности и мјере које имају за циљ превенцију од опасности, штете или загађивања животне средине, смањење или отклањање штете која је настала, и поврат на стање прије изазване штете;

- "значајна промјена" - промјена у раду постројења која може имати значајан негативан утицај на људе и животну средину. Значајном промјеном се сматра било која промјена или проширење постројења које одговара критеријумима прописаним подзаконским актима;

- "информације о животној средини" - било која информација у писаној, визуелној, аудио, електронској или било којој другој материјалној форми о стању животне средине, односно о компонентама животне средине, а то су обавјештења о:

- стању елемената животне средине, као што су ваздух и атмосфера, вода, тло, земљиште, простор и природна подручја, биолошки диверзитет и његове компоненте, укључујући генетски модификоване организме и међудјеловање ових елемената;

- факторима, као што су супстанце, енергија, бука и радијација, дјелатности и административне мјере, споразуме о заштити животне средине, политике, законодавство, планове и програме, који утичу или постоје вјероватноћа да ће утицати на елементе животне средине у оквиру датог у алинеји 1, и анализу трошкова и корисних ефеката и друге економске анализе и претпоставке које се користе у одлучивању везаном за заштиту животне средине;

- стању људског здравља и сигурности, животним условима, културним добрима и грађевинама, у толикој мјери у којој су или би могли бити под утицајем стања елемената животне средине или преко ових елемената под утицајем фактора, дјелатности или мјера горе наведених у алинеји 2;

- "јавност" - физичка, правна лица и њихова удружења, организације или групације;

- "компоненте животне средине" земљиште, ваздух, вода, биосфера, као и изграђена (вјештачка) животна средина која је настала као резултат дјелатности људског фактора који је уз то и саставни дио животне средине;

- "коришћење животне средине" - значи дјелатност која изазива промјене у животној средини, на начин да се користи животном средином у цјелини, или неком њеном компонентом, као природним ресурсом или испуштајући супстанце, односно енергију, у животну средину или компоненту животне средине, а у оквиру прописа који уређују област заштите животне средине.

- "најбоље расположиве технологије" - најефектнији и најнапреднији степен развоја дјелатности и њиховог начина рада који указује на практичну погодност примјена одређених технологија (за обезбјеђење граничних вриједности емисија) у циљу спречавања и тамо гдје то није изводљиво, смањења емисија у животну средину у цјелини;

- "невладине организације које промовишу заштиту животне средине" - организације које су на листи

ресорног Министарства надлежног за заштиту животне средине. Невладине организације које се баве заштитом животне средине и које су се својим статутима одредиле да промовишу заштиту животне средине, а најмање двије године су активне у области заштите животне средине, стичу право да се нађу на овој листи;

- "несрећа већих размјера/акцидент" - појава емисије већих размјера, пожара или експлозије усљед неконтролисаних промјена насталих током рада постројења које представљају озбиљну опасност по здравље људи или животну средину, непосредну или одложу, унутар или изван постројења, а која укључује једну или више опасних супстанци.

- "одговорно лице" - физичко или правно лице које руководи радом или контролише постројење, односно у оних случајевима за које је утврђено законом, лице на које је пренесено овлашћење одлучивања о техничком функционисању постројења;

- "опасност" - унутрашње својство опасних супстанци или физичка ситуација која може изазвати штету по људско здравље или животну средину;

- "опасна супстанца" - подразумијева супстанцу, мјешавину супстанци или препарат који одговара критеријумима који су прописани подзаконским актом, која је присутна као сировина, производ, нуспроизвод, талог или међупроизвод, укључујући и оне супстанце за које је основано очекивати да би могле настати у случају несреће;

- "оптерећивање животне средине" - емисија супстанци или енергије у животну средину;

- "пројекат" - пројектовање и извођење свих радова, и остале интервенције у природном окружењу и простору, укључујући и оне које су везане за коришћење минералних ресурса;

- "промјена у раду" - промјена у природи или функционисању или проширење постројења које би могло имати последице по животну средину;

- "процјена утицаја на животну средину" - утврђивање, описивање и процјена (у конкретном случају), на један одговарајући начин, директних и индиректних утицаја неког пројекта на слиједеће елементе и факторе:

- људе, флору и фауну,

- земљиште, воду, ваздух, климу и пејзаж,

- материјална добра и културно наслеђе,

- међудјеловање фактора наведених у под тачкама један, два и три;

- "подручје утицаја" - подручје или дио простора гдје је изазван извјестан степен утицаја на животну средину који је дефинисан законским прописима, или који може настати као резултат коришћења животне средине;

- "постројење" - мјесто на којем се налази погон или једна или више техничких јединица у којима се врше дјелатности које могу имати негативне утицаје на животну средину или гдје су присутне опасне супстанце;

- "природни ресурс" - компонента природне животне средине, односно саставни дио природне животне средине који се може користити да би се задовољиле потребе друштва, изузимајући вјештачку животну средину;

- "ризик" - могућност појаве одређеног учинка унутар одређеног раздобља или у одређеним околностима;

- "стандард квалитета животне средине" - прописани захтјеви који се морају испунити у одређеном временском периоду у одређеној средини или одређеном дијелу, као што је прописано овим законом или другим законима, нпр. које се односе на квалитет ваздуха или воде;

- "складиштење" - присуство неке количине опасних супстанци ради складиштења, одлагања ради чувања на сигурном мјесту или држања на лагеру;

–”утицај на животну средину” – промјене у животној средини настале коришћењем и оптерећивањем животне средине.

III - НАЧЕЛА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Начело одрживог развоја

Члан 5.

Одрживост животне средине подразумијева очување природног блага. Потребно је водити рачуна да степен потрошње обновљивих материјала, водених и енергетских ресурса, не превазилази оквире у којима природни системи могу то надомјестити, те да степен потрошње не обновљивих ресурса не превазилази оквир према којем се одрживи обновљиви ресурси замјењују.

Одрживост животне средине такође подразумијева да степен загађујућих материја које се емитују не превазилази могућности ваздуха, воде, земљишта да их апсорбује и преради.

Одрживост животне средине подразумијева стално очување биолошке разноликости, људског здравља, те квалитета ваздуха, воде и земљишта према стандардима који су увијек довољни за живот и благостање људи, као и флоре и фауне.

Начело предострожности и превенције

Члан 6.

Када пријети опасност од стварне и непоправљиве штете по животну средину, недостатак потпуне научне испитаности не може се користити као разлог за одгађање предузимања нужних мјера да би се спријечила даља штета по животну средину.

Коришћење природних ресурса животне средине се организује и обавља на такав начин да:

- резултира најнижим могућим степеном оптерећења и коришћења животне средине,
- спречава загађивање животне средине,
- спречава штету по животну средину.

При коришћењу природних ресурса животне средине мора се поштовати начело предострожности, тј. пажљиво управљати и економично користити компоненте животне средине; осим тога, и продуковање отпада мора се свести на најмању могућу мјеру, уз примјену рециклаже насталог отпада, односно поновног коришћења природних и вјештачких материјала.

У циљу превенције, примјењују се најбоље расположиве технологије приликом коришћења природних ресурса животне средине.

Корисник животне средине који изазива опасност по животну средину, или узрокује штету по животну средину, дужан је одмах обуставити радњу која представља опасност или узрокује штету.

Уколико је штета настала као резултат дјелатности корисника животне средине, онда је корисник дужан да отклони и поправи штету која је настала у животној средини.

Начело замјене

Члан 7.

Сваку дјелатност која би могла имати штетне посљедице по животну средину потребно је замјенити другом дјелатношћу која представља знатно мањи ризик од опасности, чак и у случају да су трошкови такве дјелатности већи од вриједности које треба заштитити.

Загађивање животне средине треба ограничити на извору, на начин прописан претходним ставом.

Начело интеграције

Члан 8.

Висок ниво заштите животне средине и побољшање квалитета животне средине су захтјеви који морају бити

саставни дио свих политика које имају за циљ унапређење животне средине, а који се осигуравају у складу са начелом одрживог развоја.

Сврха начела интеграције је да се спријечи или сведе на најмању могућу мјеру ризик од штете по животну средину у цјелини. Овај приступ подразумијева животну средину као интегралну цјелину на тај начин што узима у обзир учинак супстанци или дјелатности на све компоненте животне средине (ваздух, воду, земљиште), и живе организме (укључујући људе) у оквиру тих компоненти, баштину културних и естетских вриједности. Важни аспекти интегралног приступа обухватају:

- узимање у обзир цијелог животног циклуса супстанци и производа;

- предвиђање посљедица у свим компонентама животне средине као резултата дјеловања супстанци и дјелатности (постојећих и нових), узимајући у обзир и све компоненте животне средине, те начине излагања и дјеловања кроз животну средину;

- свођење продуковања, количине и штетности отпада на најмању могућу мјеру;

- примјењивање општих метода, као што је пропјена ризика, за процјењивање и поређење проблема у животној средини и

- примјену свих могућих мјера у односу на посљедице, попут квалитативних циљева заштите животне средине, и мјера које су усмјерене на изворе, када су у питању емисије.

Начело сарадње и подјеле одговорности

Члан 9.

Циљ одрживог развоја може се постићи само кроз усаглашено заједничко дјеловање релевантних учесника који су дужни да кроз заједнички рад са органима Републике, органима управе јединица локалне самоуправе, физичким и правним лицима и другим институцијама, остварују сарадњу у циљу заштите животне средине на основу подјеле одговорности. Право на сарадњу и обавеза сарадње односи се на све фазе постизања одређених циљева заштите животне средине.

Спровођење интереса везаних за животну средину подстиче се међуентитетском сарадњом, билатералним или мултилатералним међународним споразумима о заштити животне средине и другим споразумима о сарадњи, као и пружањем информација и подршке у вези са заштитом животне средине, а посебно у односима са сусједним земљама.

Учесће јавности и приступ информацијама

Члан 10.

Сваки грађанин и организација морају имати одговарајући приступ информацијама које се односе на животну средину, а којим располажу органи управе, укључујући и информације о опасним материјама и дјелатностима у њиховим заједницама, као и могућност учешћа у процесу доношења одлука.

Органи који доносе прописе и надлежни органи који се баве питањима заштите животне средине су дужни подстицати развој свијести јавности, као и подстицати учешће јавности у поступку доношења прописа и одлучивању, омогућавајући доступност информација широј јавности.

Мора се обезбиједити учешће јавности у управном поступку.

Начело “загађивач плаћа”

Члан 11.

Загађивач плаћа трошкове контроле и превенције од загађења, без обзира да ли су трошкови резултат наметања обавезе због емисија загађења, или одговарајући економски механизми, или обавеза произишла из прописа о смањивању загађености животне средине.

Корисник животне средине је одговоран за све дјелатности које имају утицаја на животну средину.

IV - ЗАШТИТА КОМПОНЕНТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Интегрисана заштита компоненти животне средине

Члан 12.

Компоненте животне средине морају бити заштићене појединачно и у склопу осталих компоненти животне средине, узевши у обзир њихове међузависне односе. У складу с тим утврђује се и начин оптерећивања и коришћења компоненти животне средине.

Заштита компоненти животне средине подразумијева заштиту квалитета, квантитета и њихових залиха, као и очување природних процеса унутар компоненти и њихове природне равнотеже.

Свеобухватним правилима уређују се посебне области заштите и очувања компоненти животне средине и заштите од утицаја који представљају опасност по животну средину који се доносе у оквиру посебних законских прописа.

Заштита земљишта

Члан 13.

Заштита земљишта обухвата површину и исподповршинске слојеве земљишта, формације стијена и минерала, као и њихове природне и прелазне облике и процесе.

Заштита земљишта обухвата заштиту продуктивности, структуре, равнотеже воде и ваздуха, те биоте земљишта.

На површини земљишта или испод површине могу се вршити такве врсте дјелатности и одлагати такве врсте материја које не загађују или општеју квантитет, квалитет, материјалне процесе земљишта и компоненте животне средине.

У току, као и прије спровођења пројеката (изградње, експлоатација руда, итд.), мора се осигурати адекватно раздвајање и заштита површинског земљишта, као и коришћење тог земљишта као пољопривредног земљишта.

Корисник таквог подручја ће осигурати обнову тог подручја према утврђеном плану, односно развој, након завршетка дјелатности које укључују коришћење земљишта, а тамо гдје постоје услови за то и поновни развој – чак и раније у току самог коришћења природних ресурса животне средине уколико се то захтјева законским прописима или одлуком надлежног органа.

Заштита вода

Члан 14.

Заштита вода обухвата заштиту изворишта површинских и подземних вода, залиха, регулисање квалитета и квантитета воде, заштиту корита, обалних подручја кошених вода и аквафера.

Природан проток, структура протока, услови протока, корито, обална подручја могу се мијењати само уз обезбјеђивање очувања природне равнотеже водених екосистема и њиховог функционисања.

Услови за екстракцију и коришћење воде се прописују за сваку врсту водних ресурса у складу са условима тог подручја према утврђеним стандардима за коришћење. Посебним прописима утврђује се редослед за испуњавање захтјева у вези са водама.

Воде се могу користити и оптерећивати, а отпадне воде и канализација могу се испуштати у воде – уз примјену одговарајућег третмана – на начин који не представља опасност за природне процесе или за обнову квалитета и квантитета воде.

Екстракција и поврат отпадних вода у воде, као и пренос вода, врши се на начин који не утиче неповољно на резерве, квалитет и биоту вода из којих се врши снабдијевање или у које се врши поврат, и који не представља опасност за њихово самопречишћавање.

Планирање заштите вода, заштита вода и водних екосистема, организација заштите вода, надзор, учешће јавности и финансирање заштите вода су прописани посебним Законом о заштити вода.

Заштита ваздуха

Члан 15.

Заштита ваздуха обухвата заштиту атмосфере у цијелости, са свим њеним процесима, те њене структуре и климатских обиљежја.

Ваздух мора бити заштићен од оптерећења било које врсте вјештачких утицаја која се врше на ваздух или на друге компоненте животне средине путем трансмисија радиоактивних, течних, гасовитих или чврстих материја уколико постоји опасност да ће штетно утицати на квалитет ваздуха или се штетно одразити на људско здравље.

Када се планира увођење дјелатности и успостава постројења, као и производња и коришћење производа, потребно је предузети потребне мјере како би степен загађујућих материја ваздуха био сведен на најмању могућу мјеру.

Планирање заштите ваздуха, извори емисија, заштита ваздуха, надзор, учешће јавности и финансирање заштите ваздуха прописани су посебним Законом о заштити ваздуха.

Заштита биосфере

Члан 16.

Заштита биосфере обухвата заштиту живих организама, њихових заједница и станишта - узевши у обзир и заштиту природних процеса унутар њихових станишта и природне равнотеже, уз обезбјеђење одрживости екосистема.

Коришћење биосфере може се вршити на начин који не нарушава природне процесе и услове биодиверзитета, нити представља опасност за његову одрживост.

Очување изграђене животне средине

Члан 17.

Просторним плановима одређују се зоне изградње на одређеним локацијама у одређеном подручју зависно од степена оптерећења животне средине и сврхе изградње унутар одређених дијелова на одређеним локацијама.

Обављање одређених дјелатности у појединим зонама гдје постоји заштитна удаљеност или подручје, може бити дозвољена на начин утврђен посебним законским прописима у складу са природом оптерећивања животне средине, уколико су испоштовани одређени прописи о заштити животне средине.

Зелене површине, као и појас заштитних зона унутар јединица локалне самоуправе, уређују се посебним законским прописима.

Опасне супстанце и технологије

Члан 18.

Заштита од штетних утицаја опасних супстанци обухвата употребу свих природних и вјештачких супстанци које се користе, производе или дистрибуирају од стране корисника животне средине у току спровођења дјелатности, а које су по свом квантитету или квалитету, експлозивне, запаљиве, радиоактивне, токсичне, искувише подложне корозији, изазивају инфекције, екотоксичне, мутагене, канцерогене, или иритирајуће, или које могу изазвати такав утицај у контакту са другим супстанцама.

Када се управља опасним супстанцама или у току употребе – укључујући и експлоатацију, односно екстракцију, складиштење, транспорт, производњу, израду и примјену, или када се примјењују опасне технологије, морају се предузети све потребне заштитне и сигурносне мјере којима се ризик од опасности по животну средину своди на најнижи степен или се сасвим елиминише могућност таквих опасности, како је то утврђено законским прописима.

Када се примјењују технологије које могу представљати опасност од штете по животну средину, мора се одредити заштитна област или раздаљина сходно природи извора опасности како би се умањило ризик од опасности по животну средину.

Отпад

Члан 19.

Заштита од штетног утицаја отпада на животну средину обухвата третирање свих врста супстанци и производа - укључујући амбалажу и материјал за паковање тих супстанци, односно све врсте производа који се одлажу или за које се планира да ће бити одложени.

Ималац отпада је дужан предузети адекватне мјере за управљање отпадом и обезбједити основне мјере у циљу спречавања стварања отпада, рециклирања и третирања отпада за поновну употребу, екстракцију сировина и могуће енергије, те нешкодљиво одлагање.

Планирање управљања отпадом, дозволе за управљање отпадом, надзор над управљањем отпадом, дјелатности и одговорности управљања отпадом, прекогранично кретање отпада, накнаде штета прописани су посебним Законом о управљању отпадом.

Бука и вибрације

Члан 20.

Заштита животне средине од буке и вибрација обухвата све врсте заштите од вјештачки произведених емисија енергије које изазивају штетне посљедице по здравље.

У оквиру заштите од буке, потребно је примјењивати техничке и организационе методе које подстичу:

- смањивање стварања емисија буке или вибрација, односно извора који стварају буку или вибрације;
- смањивање оптерећења, односно спречавање повећавања оптерећења буком или вибрацијама;
- накнадна заштита у оним срединама које су под сталним оптерећењем изнад утврђених стандарда.

Радијација

Члан 21.

Заштита од штетних утицаја радијације по животну средину обухвата заштиту од вјештачки и природно произведене јонизације и термалне радијације.

V - ИНФОРМИСАЊЕ И ЕДУКАЦИЈА У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Систем информисања о животnoj средини и прикупљање информација

Члан 22.

Министар за урбанизам, стамбено-комуналне дјелатности, грађевинарство и екологију (у даљем тексту: министар надлежан за заштиту животне средине) је обавезан подзаконским актом успоставити систем информисања о животnoj средини и омогућити спровођење мониторинга стања животне средине, као и активности мјерења, прикупљања, обраде и евидентирања података о коришћењу и оптерећењу.

Систем информисања се успоставља и организује на основу територијалне густине насељености, на начин:

- да је могуће утврдити квантитативне и квалитативне промјене стања животне средине које су настале као

резултат коришћења, и поредити их на међународном нивоу, на начин да се процјењују заједно са социјалним и економским подацима, као и са аспекта утицаја на здравље становништва;

- да узроци утицаја на животну средину могу бити утврђени са задовољавајућом тачношћу, укључујући и детаљне приказе који су потребни за одређивање узрочно-посљедичне везе у односу на штету;

- да се што је могуће прије може предвидјети опасност по животну средину;

- могу предузимати мјере предвиђене прописима и друге мјере од стране надлежних органа;

- да се користи у сврху планирања.

Члан 23.

Корисници животне средине су дужни да врше мјерење оптерећења и коришћења животне средине настало као резултат њихових дјелатности на начин утврђен овим законом, односно да их потврде и евидентирају у складу са прописаним техничким могућностима, те омогуће приступ подацима надлежним органима.

Унос података о животnoj средини у друге регистре

Члан 24.

Обим и врста сталне штете по животну средину, утврђени одлуком надлежног органа управе или суда уписују се у катастар некретнина, бришу се уколико орган надлежан за оцјену законитости донесе поводом правног лијека супротну одлуку.

Ако је одлуком суда утврђена одговорност за учињену штету, таква одлука се по службеној дужности доставља органу надлежном за заштиту животне средине и катастру некретнина.

На основу захтјева власника непокретности, одлуком органа управе надлежним за животну средину или одлуком суда се утврђује престанак или смањење степена природне загађености животне средине. Одлука се по службеној дужности доставља катастру некретнина ради брисања извршеног уписа.

Истраживање у области заштите животне средине и технички развој

Члан 25.

Извршавање обавеза које се односе на заштиту животне средине се унапређује кроз развој науке и технологије, организацију научног истраживања и техничког развоја, објављивање налаза, као и практичне примјене домаћих и међународних истраживачких радова.

Студија усмјерена на истраживање стања животне средине и развоја заштите животне средине предмет је приоритетне подршке. Министар надлежан за животну средину је дужан, да у сарадњи са министром надлежним за научна истраживања, координира подршку и процјену таквих истраживања, како би се на тај начин пружила подршка циљевима за истраживање стања животне средине.

Едукација, обука и култура у сфери заштите животне средине

Члан 26.

Сваки грађанин има право да стиче и унапређује знања о животnoj средини.

Ширење и унапређивање знања о животnoj средини су примарне обавезе републичких органа и органа јединица локалне самоуправе.

У току испуњавања обавеза Републике Српске у сфери заштите животне средине, министар надлежан за заштиту животне средине дужан је сарађивати са министром надлежним за просвјету, као и другим министрима, а у циљу осигуравања стручне едукације о животnoj средини и да настави са унапређивањем знања на трајној основи.

Члан 27.

Републички органи управе и органи јединица локалне самоуправе дужни су извршити обавезе из претходног члана преко институција за образовање, у сарадњи са удружењима за заштиту животне средине и невладиним организацијама које ангажују јавност у заштити животне средине.

Републички органи и органи локалне самоуправе су дужни пружити подршку образовним институцијама, вјерским заједницама, научним институцијама, стручним организацијама и удружењима како би могли дјелотворније спроводити своје образовне активности и уколико је потребно, додијелити расположива финансијска средства.

Регистар постројења и загађивача

Члан 28.

Министарство надлежно за заштиту животне средине води регистар постројења и загађивача.

Регистар садржи слиједеће податке о дјелатностима и постројењима која угрожавају или могу угрозити животну средину :

- име одговорног лица и адресу локације постројења,
- кратак опис активности, техничког процеса,
- релевантне податке који се тичу емисија, опасних супстанци присутних у постројењу, продуковања отпада, коришћења ресурса и енергије,
- податке који се односе на издавање дозвола, промјене и сл.,
- податке о контроли, релевантним резултатима и предузетим мјерама.

Јединица локалне самоуправе прикушља податке о мањим постројењима, која угрожавају или могу угрозити животну средину и доставља годишњи извештај о издајим дозволама за та постројења Министарству надлежном за заштиту животне средине.

Министарство надлежно за заштиту животне средине прописује методологију и начин вођења регистра из става 1. овог члана у сарадњи са међуентитетским тијелом, на начин прописан овим законом.

Подаци из регистра су доступни јавности.

Активно пружање информација о заштити животне средине

Члан 29.

Министар надлежан за заштиту животне средине је обавезан давати све информације о животној средини прописане подзаконским актом на транспарентан начин користећи публикације у штампаној и електронској форми које су лако доступне јавности, као и користити средства јавног информисања.

У случају непосредне опасности по људско здравље или животну средину, без обзира да ли је она проузрокована дјелатностима човјека или природним узроцима, министар ће представницима јавности која би могла бити угрожена, одмах доставити све податке које посједују органи управе и који би могли омогућити јавности предузимање мјера за спречавање или смањење штете која произилази из одређене опасности.

VI - УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ И ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА ПИТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Члан 30.

Одредбама овог закона даје се могућност приступа јавности информацијама, могућност учествовања у одлучивању и могућност приступа правди по питањима везаним за заштиту животне средине без обзира на држављанство, националност или мјесто пребивалишта, а за правна лица без обзира на сједиште. Орган пред

којим се води поступак, у којем учествује лице ради заштите својих права прописаних овим законом, дужан је обезбиједити да лице не буде кажњено, гоњено или узнемиравано на било који начин због учешћа у поступку.

Парнични, кривични, прекршајни поступак или поступак везан за радне односе покренут ради накнаде штете, кажњавања, гоњења или узнемиравања лица која су остварила своје право на учешће јавности се сматра незаконитим.

Едукација и кадровско јачање

Члан 31.

Министарство надлежно за заштиту животне средине у сарадњи са Министарством просвјете и Министарством науке и културе израђује годишње образовне планове у области заштите животне средине и поступа у складу са истим. Образовним плановима за заштиту животне средине унапређује се образовање и свијест јавности о заштити животне средине у наставном и ваннаставном програму. Образовни планови садрже податке о томе како се долази до приступа информацијама, како се учествује у одлучивању и како се долази до приступа правди по питањима заштите животне средине.

Министарство надлежно за заштиту животне средине у сарадњи са Министарством просвјете и Министарством науке и културе организује редовну обуку невладиних организација које се баве питањима заштите животне средине.

Приступ информацијама о животној средини

Члан 32.

Функционер који руководи органом управе мора обезбиједити да информације о животној средини учине доступним јавности, као и копије документације која садржи таква информација.

Захтјев за приступ информацијама о животној средини мора бити у писаној форми. У захтјеву се не морају навести разлози за тражену информацију.

Одговор на захтјев мора бити у писаној форми, осим:

- ако је оправдано да орган управе достави тражене информације у другој форми, с тим да постоји обавеза органа да образложи разлог због којег се информација доставља у другој форми или

- уколико је информација доступна јавности у другој форми.

Информације о животној средини ће бити стављене на располагање најкасније у року од 15 дана од дана подношења захтјева за давање информација.

Члан 33.

Захтјев за давање информација о животној средини биће одбијен:

- уколико ниједан орган управе не посједује тражене информације о животној средини;

- ако је захтјев неоснован или ако не садржи довољно података у вези са траженом информацијом;

- уколико се захтјев односи на информације чији садржај није припремљен, или се односи на информацију која се тиче унутрашњих односа органа управе, а такве информације су изузете од давања неким другим;

- уколико је информација већ адекватно дата представницима невладиних организација, локалне заједнице и штампе. У таквим случајевима, надлежни орган управе ће дати упутства подносиоцу захтјева гдје може добити потребне информације.

Захтјев за приступ информацијама о животној средини може бити одбијен уколико би објављивање датих информација имало штетан утицај на:

- међународне односе, одбрану или општу безбједност;

- ток правде, право лица на законито суђење и могућност органа да спроведу кривичну или другу истрагу;

- повјерљивост информација које се тичу трговине и индустрије, гдје је таква повјерљивост заштићена законом како би се заштитили легитимни економски интереси. У овом оквиру, информације о емисијама које су битне за заштиту животне средине не смију се откривати;

- права интелектуалне својине;

- повјерљивост личних података и/или документе који се односе на физичка лица у случају да та лица нису дала сагласност за откривање датих информација јавности гдје је та повјерљивост предвиђена законом;

- интересе трећег лица које је обезбиједило тражене информације а да на то није било обавезно и уколико то лице не да сагласност са откривањем датог материјала;

- животну средину на коју се информације односе, као што су мјеста узгоја ријетких врста.

Ако се одбија приступ информацијама које се односе на емисије у животну средину, основ за одбијање ће се кратко образложити узимајући у обзир да објављивање информација није од јавног интереса.

Ако орган управе не поседује тражене информације дужан је у најкраћем року прослиједити захтјев органу управе за који сматра да има тражене информације и да о томе обавијести подносиоца захтјева. Рок за давање информација рачуна се од дана када је подносилац захтјева поднио захтјев за приступ информацији органу управе који је захтјев прослиједио.

Орган управе ће одобрити приступ информацији о животној средини ако се таква информација може издвојити од информација које су изузете од објављивања прописаног ставом у алинеји 3. и ставом 2. овог члана.

Ако се одбије приступ информацији, надлежни орган управе у писаној форми обавјештава подносиоца захтјева о одбијању приступа информацији у року од осам дана од подношења захтјева за приступ информацији. Рок се може продужити за још осам дана због сложености информације, с тим да ће подносилац захтјева бити обавјештен о разлозима продужења.

Таксе за пружање информација

Члан 34.

Органи управе могу одлуком прописати таксу за давање информација. За случајеве у којима орган управе мора да спроведе истраживање или неке друге активности на које није обавезан законом, прописале се посебан износ таксе.

Органи управе који намјеравају да уведу таксе за давање информација ставиће на увид подносиоцима захтјева ценовник са износима такси које могу бити уведене.

Учешће јавности у одлукама о посебним дјелатностима

Члан 35.

Надлежно министарство ће обезбиједити учешће јавности у:

- поступцима процјене утицаја пројеката на животну средину (поглавље IX овог закона),

- поступцима издавања еколошких дозвола за постројења која прелазе прагове прописане подзаконским актом.

Органи управе ће примјенити одредбе овог члана и на одлуке о предложеним дјелатностима које нису наведене у члану 1. и које могу имати значајан утицај на животну средину.

Надлежни орган управе може одлучити да се неће примјенити одредба овог закона, уколико би приступ траженој информацији имао штетан утицај на одбрану земље.

Након покретања управног поступка, заинтересована јавност ће бити обавјештена путем средстава јавног информисања о слиједећем:

- предложеним активностима/дјелатностима и захтјеву за издавање еколошке дозволе коме ће бити донесена одлука, између осталог о:

- природи могуће одлуке или нацрту одлуке,

- органима управе који су одговорни за доношење одлуке,

- предвиђеном поступку, укључујући доступне информације о:

- покретању поступка,

- могућности за учешће јавности,

- времену и мјесту предвиђене јавне расправе;

- органима управе од којих се могу добити битне информације и код којих јавност може извршити приступ битним информацијама,

- органима управе или било ког другог званичног органа коме се могу поднијети примједбе и питања као и временски рок за подношење примједби или питања, и

- о стању животне средине,

- чињеници да је дата дјелатност подложна ентитетском или прекограничном поступку процјене утицаја на животну средину.

Заинтересована јавност ће бити обавјештена прије о времену почетка поступка извођења доказа. Обавјештење ће садржати упозорење да се у року од 30 дана од дана обавјештавања морају поднијети докази и чињенице које се тичу датог случаја.

Орган управе ће, гдје је то могуће, подстицати подносиоце захтјева за издавање еколошке дозволе да наведе заинтересовану јавност, која ће учествовати у расправама и да обезбједе информације о циљевима њиховог захтјева за издавање еколошке дозволе прије него што тај захтјев поднесу.

Информације које се дају по захтјеву

Члан 36.

У покренутим поступцима, орган управе ће на захтјев заинтересоване јавности, у најкраћем временском року, омогућити бесплатан увид у све информације које су битне за доношење одлуке, тј. информације које су доступне у вријеме поступка учешћа јавности, што не утиче на право да се одбије објављивање одређених информација. Ове тражене информације ће садржавати слиједеће:

- опис локације, физичких и техничких карактеристика предложене активности/дјелатности укључујући процјену очекиваних резидуума/талоба и емисија;

- опис значајних утицаја предложене дјелатности на животну средину;

- опис мјера које су предвиђене за спречавање и/или смањење тих утицаја укључујући основних алтернативних рјешења проучених од стране подносиоца захтјева и

- основне извјештаје и стручна мишљења која су припремили органи управе.

Заинтересована јавност може, у року од 30 дана од добијања информација из става 1. овог члана, у писаној форми поднијети примједбе, информације, анализе или мишљења које сматра битним за дату дјелатност. У случају изузетно сложених питања, орган управе може на захтјев заинтересоване јавности да продужи овај рок још за 30 дана.

Орган управе ће обезбиједити да јавност буде обавјештена о одлуци одмах након доношења, у складу са Законом о општем управном поступку. Орган управе ће обезбиједити да текст одлуке буде објављен, као и разлози на којима се она заснива.

Приступ правди**Члан 37.**

Функционер који руководи органом управе ће обезбједити да свако лице које сматра да његов захтјев за давање информација није разматран, да је неосновано одбијен, да на њега није у потпуности или правилно одговорено, има право подношења жалбе другостепеном органу, односно право подношења тужбе суду сходно одредбама Закона о општем управном поступку.

Поступак пред другостепеним органом и судски поступак се сматрају хитним поступцима.

Члан 38.

Представници заинтересоване јавности који су учествовали у првостепеном поступку имају право да уложе жалбу на првостепену одлуку органа управе, односно да покрену поступак пред судом ради оцјене законитости.

Поред оцјена законитости одлука наведених у ставу 1. овог члана заинтересована јавност има право покретања судског поступка како би оспорила одређено чињење или нечињење које врши физичко лице или орган управе, које је супротно одредбама прописа везаних за заштиту животне средине.

VII - НАДЛЕЖНОСТИ**Надлежности Народне скупштине у области заштите животне средине****Члан 39.**

Народна скупштина Републике Српске у области заштите животне средине надлежна је да:

- спроводи интересе заштите животне средине доношењем закона;
- усваја стратегију заштите животне средине и друге планове неопходне за очување интереса заштите животне средине, и процјењује њихово извршавање сваке двије године на основу извјештаја Владе о стању животне средине;
- утврђује надлежност Владе и органа локалне самоуправе у области заштите животне средине;
- одобрава средства за остваривање циљева везаних за животну средину, као и
- да контролише коришћење тих средстава.

Надлежности Владе Републике Српске у области заштите животне средине**Члан 40.**

Влада Републике Српске у области заштите животне средине надлежна је:

- да извршава законе, друге прописе и опште акте и спроводи политику Републике у области заштите животне средине, те усмјерава и усклађује рад министарстава надлежних за заштиту животне средине;
- да доноси правилнике, упутства, одлуке и друге акте за извршавање закона из области заштите животне средине и стара се за унапређење система органа државне управе за заштиту животне средине;
- да предлаже Народној скупштини Републике Српске приједлог стратегије заштите животне средине и подноси Народној скупштини извјештај о стању животне средине. При изради других планова и програма, као и при успостављању развојних циљева, Влада је дужна да примјени/угради стандарде који се односе на заштиту животне средине, те да промовише побољшање стања животне средине;
- за остваривање права и извршавање обавеза произашлих из међународних споразума из области заштите животне средине, као и за имплементацију одлука надлежног међународног тијела;

- да промовише производњу на еколошки прихватљив начин, и у том погледу испуњава захтјеве који се односе на заштиту животне средине, те унапређује примјену технологија и постројења који су прихватљиви за животну средину.

У случају ванредних догађаја који могу изазвати нарочито штетне посљедице по животну средину, Влада је надлежна, уколико ова надлежност није пренесена на органе локалне самоуправе, да уклони посљедице штете настале по животну средину и надокнади трошкове проузроковане настанком штете.

Савјетодавно вијеће за заштиту животне средине Републике Српске**Члан 41.**

У циљу остваривања шире друштвене, научне и стручне основе за заштиту животне средине, образује се Савјетодавно вијеће за заштиту животне средине (у даљем тексту: Вијеће), у циљу пружања савјета Влади и министру надлежном за питања заштите животне средине. Вијеће образује Влада као посебно тијело које има консултативну и савјетодавну улогу.

Вијеће се састоји од 15 чланова и то из:

- удружења за заштиту животне средине,
- организација и установа који заступају стручне и економске интересе,
- научних кругова именованих у Вијеће од стране председника Академије наука који су сразмјерно заступљени.

Вијеће заузима ставове о програмима и другим питањима везаним за заштиту животне средине и исте доставља Влади и надлежном ресорном министарству.

Вијеће учествује у оцјењивању стратешких процјена животне средине и нацрта који служе као основа за стратешку процјену животне средине.

Министарства достављају Вијећу своје планове који се односе на израду прописа и програма политике у оквиру својих надлежности ради заузимања ставова и давања мишљења на исте.

Влада именује председavajuћег Вијећа из реда чланова Вијећа на годину дана. Министар надлежан за заштиту животне средине је копредседavajuћи Вијећа.

Надлежности Министарства у области заштите животне средине**Члан 42.**

Министарство надлежно за заштиту животне средине обавља сљедеће послове:

- врши управни надзор над радом органа јединица локалне самоуправе за заштиту животне средине,
- анализира и оцјењује стање животне средине и активности заштите животне средине, као и искуства стечена у области заштите, коришћења и развоја животне средине,
- припрема законе и друге прописе и опште акте,
- учествује у изради програма и планова који се односе на коришћење природних ресурса а учествује и у изради и остваривању посебног плана за питања заштите животне средине,
- успоставља и руководи системом информисања о животној средини,
- руководи пословима управе у области заштите животне средине,
- обавља послове заштите животне средине, издавање еколошких дозвола у складу са одредбама овог закона и другим прописима који се односе на животну средину,
- спроводи спровођење законске обавезе по питању животне средине, као што су, мониторинг и надзор, и др., а врши и надзор над пословима које обављају органи управе на локалном нивоу,

- одређује еколошки класификациони систем супстанци, производа и технологија, и издаје дозволе за дис-трибуцију и коришћење истих,

- организује послове који имају за циљ спречавање или смањење штетних посљедица по животну средину.

Савјетник за питања заштите животне средине

Члан 43.

У министарствима се бира савјетник за питања заштите животне средине.

Савјетник за питања заштите животне средине у Министарству надлежном за заштиту животне средине је носилац активности и координира радом савјетника за питања заштите животне средине у осталим министарствима у процесу уједињења интереса заштите животне средине.

Одговорности органа локалне самоуправе

Члан 44.

Органи локалне самоуправе у области заштите животне средине обављају сlijедеће послове:

- издају еколошке дозволе на начин прописан одредбама овог закона као и одредбама других прописа који се односе на заштиту животне средине,

- учествују у поступцима издавања дозвола за дјелатности које имају директан утицај на животну средину,

- извршавају послове и задатке из своје надлежности прописане законима и подзаконским актима донесеним на основу њих у области заштите животне средине.

Улога јавног тужиоца

Члан 45.

У случају настанка штете или постојања опасности по животну околину јавни тужилац има право поднијети тужбу ради забране или ограничења дјелатности, као и поднијети тужбу ради накнаде штете настале вршењем те дјелатности.

VII - ПЛАНИРАЊЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Систем планирања

Члан 46.

У Републици Српској се доносе сlijедећи плански документи о заштити животне средине:

- Републички стратешки план заштите животне средине (у даљем тексту: Републички стратешки план),

- Програми заштите животне средине општина и градова (у даљем тексту: локални програми).

Ради планирања заштите животне средине на нивоу Босне и Херцеговине, ентитетске владе закључују међунентитетски споразум.

О планирању опште

Члан 47.

Локални програми заштите животне средине морају бити усклађени са Републичким стратешким планом.

Републички стратешки план спроводе надлежни републички органи управе и организације, а локалне програме спроводе општински, односно градски органи управе и организације, на начин и под условима прописаним законом и прописима донесеним на основу закона.

Мјере заштите животне средине утврђене планским документима о заштити животне средине морају бити усклађене са економским, социјалним и просторним планским документима о развоју Републике, општина и градова као и осталим плановима развоје свих сектора привреде.

Сви плански документи заштите животне средине доносе се на период од шест година.

О спровођењу одређених планских докумената заштите животне средине подносе се извјештаји скупштинама које су донијеле планске документе, сваке двије године.

На основу поднесених извјештаја скупштине могу измијенити или допунити одговарајуће планске документе (ребаланс).

Елементи планских докумената

Члан 48.

Плански документи за заштиту животне средине садрже:

- субјекте планирања,

- податке о садашњем стању животне средине,

- циљеве који се морају остварити у планираном периоду,

- начела и смјернице за заштиту животне средине,

- активности и задатке који се требају обавити ради остваривања планираних циљева,

- као и редослијед остваривања планираних активности и задатака с утврђеним роковима,

- средства и методе за остваривање постављених циљева, са назначеним планираним изворима финансирања,

- назначена подручја у којима су потребни посебни инструменти за заштиту животне средине, као и садржаје таквих инструмената.

Републички стратешки план

Члан 49.

Републички стратешки план садржи:

- опште елементе за заштиту и управљање животном средином из члана 55. овог закона,

- републичке стратешке документе о заштити вода, ваздуха и природе, управљања отпадом и другим саставним компонентама животне средине и утицајима на животну средину, који се доносе на основу посебних закона.

Доношење републичког стратешког плана

Члан 50.

Нацрт републичког стратешког плана припрема и израђује министарство надлежно за заштиту животне средине и доставља Савјетодавном вијећу, да у року од 30 дана да своје примједбе.

По истеку рока из става 1. овог члана израђени нацрт Министарство надлежно за заштиту животне средине доставља Влади Републике Српске.

Влада у року од 30 дана доставља нацрт републичког стратешког плана Народној Скупштини на разматрање и усвајање.

На основу усвојеног нацрта републичког стратешког плана, Влада припрема у року од 60 дана приједлог плана и доставља га Народној скупштини на разматрање и усвајање.

Приједлог републичког стратешког плана са образложењем, Влада доставља Народној скупштини на разматрање и доношење.

Локални програми

Члан 51.

Општине, односно градови су дужни да припреме и донесу програме заштите животне средине у периоду од шест година у складу са републичким стратешким планом.

Локални програми заштите животне средине садрже другорочне мјере и активности заштите животне средине, који су од интереса и у надлежности општине, односно града, нарочито за сlijедеће области:

- чистоћа животне средине на тој локацији,

- дренажа бујичних вода,
- третирање, прикупљање, дренажа и пречишћавање канализације на територији града,
- третирање отпада на територији града,
- заштита од буке, вибрација и загађености ваздуха настале као резултат активности јавности и јавних услуга, нпр. угоститељства, општинских постројења, велепродаје,
- организовање локалног транспорта,
- снабдијевање водом за пиће,
- локално управљање енергијом,
- управљање зеленим површинама и локалним природним заштићеним подручјима.

Плански документи предузећа

Члан 52.

Предузећа доносе програме управљања заштитом животне средине у оквиру својих потреба и интереса.

Законом ће се прописати обавеза да су одређена предузећа дужна да донесу програме управљања заштитом животне средине или друге планске документе о заштити животне средине.

Стратешка процјена

Члан 53.

Приликом доношења прописа и одлука, које доноси Влада или скупштина општине, односно града, а које могу штетно утицати на квалитет животне средине односно неку од компоненти животне средине и људско здравље, потребно је прибавити стратешку процјену утицаја на животну средину.

Стратешку процјену утицаја на животну средину израђује правно лице које има лиценцу надлежног министарства.

Стратешку процјену утицаја на животну средину прибавља предлагач прописа или одлуке из става 1. овог члана и доставља је уз нацрт прописа или одлуке њеном доносиоцу, заједно са мишљењем Савјетодавног вијећа за заштиту животне средине.

Члан 54.

Стратешка процјена утицаја на животну средину садржи:

- степен до којег намјеравани пропис или одлука може позитивно или негативно утицати на стање животне средине;
- колика би штета могла настати по животној средини, односно становањство, ако пропис, односно одлука не буде донесена;
- у којој мјери су повољни услови за увођење мјера намјераваним прописом, односно одлуком;
- колике су могућности надлежних органа управе да спроведу пропис, односно одлуку, која се намјерава донијети.

Стратешка процјена утицаја на животну средину доставља се Савјетодавном вијећу за питања заштите животне средине, заједно са нацртом прописа, односно одлуке.

Савјетодавно Вијеће дужно је да у року од 90 дана донесе мишљење о нацрту прописа, односно одлуке и стратешкој процјени утицаја на животну средину.

Савјетодавно вијеће може захтијевати помоћ стручњака да се изврши детаљна процјена утицаја на животну средину за одређени пропис, односно одлуку.

IX - ПРОЦЈЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Циљ процјене утицаја на животну средину

Члан 55.

Процјена утицаја на животну средину подразумијева: утврђивање, описивање и анализу директних и индиректних утицаја неког пројекта на сљедеће елементе и факторе:

- људе, флору и фауну,
- земљиште, воду, ваздух, климу и простор,
- материјална добра и културно наслеђе,
- међудјеловање фактора наведених у алинејама један, два и три.

Члан 56.

Уз захтјев за доношење рјешења о одобрењу за грађење, подносилац захтјева мора доставити овјерену копију одобрене студије о процјени утицаја на животну средину.

Надлежни органи за процјену утицаја на животну средину

Члан 57.

Министарство надлежно за заштиту животне средине одлучује о доношењу процјене утицаја на животну средину.

Кад одлучује о процјени утицаја на животну средину, надлежно министарство прибавља сагласност локалног органа управе надлежног за урбанизам, органа управе надлежног за здравље и заштиту природе на чијој територији се пројекат предлаже, те примједбе и сугестије међуентитетског тијела.

Пројекти подложни процјени утицаја на животну средину

Члан 58.

Подзаконским актом утврђују се пројекти за које је увијек потребна процјена утицаја на животну средину, као и пројекти подложни процјени утицаја на животну средину уколико надлежни орган тако одлучи доношењем одлуке о процјени.

Процјена утицаја на животну средину потребна је:

- за знатне промјене на пројектима из става 1. овог члана,
- за пројекте чији раст производње, употреба енергије, коришћење воде, коришћење простора, емисије или производња отпада у задњих десет година прелази 25% и
- за престанак рада постројења и рушење објеката из става 1. овог члана.

Члан 59.

Уз захтјев за доношење одлуке о процјени утицаја на животну средину за пројекте наведене у претходном члану овог закона, доставља се:

- опис пројекта који садржи информације о локацији, намјени и величини пројекта;
- опис предвиђених мјера како би се спрјечиле, смањиле или уколико је могуће санирале значајне неповољне посљедице;
- подаци који су потребни за идентификацију и процјену основних утицаја на животну средину;
- кратак преглед алтернатива које је дао обрађивач/подносилац захтјева за пројекат са основним разлозима због којих су дате алтернативе изабране узимајући у обзир утицај на околину;
- извод из планског акта.

Уз захтјев из става 1. овог члана са доказима, надлежно министарство доставља надлежним органима и заинтересованим лицима ради давања мишљења и примједби.

Рок за достављање мишљења и примједби је 30 дана од дана пријема захтјева.

Одлука о процјени утицаја доставља се подносиоцу захтјева и свим лицима наведеним у члану 64. став 2.

Поступак процјене утицаја на животну средину

Члан 60.

У року од шест мјесеци од добијања одлуке о процјени утицаја може се поднијети захтјев надлежној институцији за израду студије о процјени утицаја на животну средину. Уз захтјев се подносе:

- информације прописане чланом 36. став 1,
- додатне информације прописане подзаконским актом.

По пријему захтјева, надлежни орган је обавезан у даљњем року од 15 дана закључити уговор са овлашћеним институцијама о изради студије о процјени утицаја на животну средину у складу са смјерницама и упутствима датим у подзаконском акту којег доноси министар.

Овлашћена институција је дужна, у року од 90 дана од дана закључења уговора, израдити нацрт студије о утицају на животну средину сагласно упутству министра надлежног за заштиту животне средине.

Члан 61.

Надлежни орган доставља нацрт студије о утицају на животну средину подносиоцу захтјева, надлежним органима из члана 63. став 2. и другим заинтересованим лицима (чл. 35. став 2.) остављајући им рок од 30 дана од дана примања нацрта студије за давање примједби.

Надлежно министарство обавјештава и позива јавност на расправу о нацрту студије путем средстава јавног информисања да у року од 30 дана по завршетку јавне расправе доставе надлежном органу писмене примједбе на нацрт.

Овлашћена институција ће коначну студију о утицају на животну средину израдити у року од 30 дана по завршетку јавне расправе, уважавајући примједбе упућене од стране подносиоца захтјева органима из члана 53. став 3. и јавности.

Јавна расправа

Члан 62.

Надлежни орган организује јавну расправу о нацрту студије у општини која је најближа локацији датог пројекта.

Јавну расправу води представник надлежног органа. Стручњаци и представници заинтересованих општина ће присуствовати јавној расправи и имаће прилику да искажу своје ставове. Сва остала лица која присуствују јавној расправи ће имати прилику да дају своје примједбе на начин који одреди представник надлежног органа.

Надлежни орган припрема записник са јавне расправе у року од три дана након одржавања.

Вјероватноћа прекограничних утицаја на животну средину

Члан 63.

Правила која се односе на процјену утицаја на животну средину примјењују се и у случајевима:

- када постоји вјероватноћа да ће пројекат имати значајан утицај на животну средину другог ентитета;
- када државу на то обавезују међународни уговори и на основу билатералних споразума, реципроцитета или других разлога.

Када овлашћена институција за израду студије о утицају има сазнања да ће неки пројекат вјероватно имати значајан утицај на животну средину другог ентитета, израдиће посебно поглавље у студији о могућим утицајима пројекта на животну средину другог ентитета.

Детаљи о поступцима израде студије за пројекте са могућим међуентитетским утицајем могу бити одређени споразумом између ентитета који се закључује уз консултацију надлежног међуентитетског тијела за заштиту животне средине.

Када овлашћена институција за израду студије има сазнања да ће неки пројекат вјероватно имати значајан утицај на животну средину друге државе израдиће посебно поглавље о студији о утицају пројекта на животну средину. Надлежно министарство ће другом ентитету/држави на коју може бити утицаја доставити обавијест која садржи:

- опис пројекта са доступним информацијама о могућем прекограничном утицају,
- информације о одлуци која може бити донесена,
- рок у коме ће се држава/други ентитет на које пројекат може имати утицаја, изјаснити да ли жели да учествује у поступку процјене утицаја на животну средину.

Уколико држава/други ентитет која је обавјештена, искаже своју намјеру да учествује у поступку процјене утицаја на животну средину, надлежно министарство ће, прослиједити датој држави/ентитету посебно поглавље студије о утицају на животну средину и битне податке који се тичу датог поступка.

Надлежно министарство ће омогућити учешће представника јавности из државе/другог ентитета на које пројекат може имати утицаја у јавној расправи. Након израде коначне студије, надлежно министарство ће са представницима државе на коју пројекат може имати утицаја приступити консултацијама.

Уколико се сазна за пројекат који се одвија у другој држави/ентитету који може имати значајне посљедице по животну средину на територији Републике Српске, министар ће предузети све неопходне мјере како би обезбједио да надлежни органи и јавност могу узети учешћа у процјени прекограничних утицаја на животну средину. Надлежно министарство ће такође предузети све неопходне мјере како би обезбједило да примједбе органа управе и јавности дођу до надлежних органа државе/другог ентитета из које потичу прекогранични утицаји на животну средину.

Трошкове који произилазе из ставова 2-4. сносиће подносилац захтјева, док ће се трошкови који произилазе из става 5. подмирити из средстава Фонда за заштиту животне средине.

Одобравање студије о процјени утицаја на животну средину

Члан 64.

Министарство надлежно за заштиту животне средине одобрава студију о процјени утицаја на животну средину у року од 30 дана од дана добијања израђене студије о утицају на животну средину.

Студија о процјени утицаја на животну средину неће се одобрити уколико се:

- утврди да би пројекат могао изазвати знатно загађивање животне средине, односно да би пројекат могао у знатној мјери угрозити животну средину;
- утврди да пројекат није у складу са планом заштите животне средине на државном и ентитетском нивоу;
- установи да пројекат није у складу са међународним обавезама државе по питању заштите животне средине.

Одлука о одбијању захтјева за одобрење студије о процјени утицаја доставља се:

- подносиоцу захтјева,
- надлежним органима,
- надлежном међуентитетском органу и осталим заинтересованим лицима.

Одлука се објављује на начин прописан овим законом.

У случају прекограничног утицаја, надлежно министарство просљеђује одлуку другом ентитету/држави на коју пројекат може имати утицаја.

Обавјештење и јавно објављивање морају садржавати:

- садржину одлуке,
- основне разлоге на којима је одлука заснована.

Учествовање надлежног министарства у поступцима давања дозвола

Члан 65.

Министарство надлежно за заштиту животне средине учествује у поступку издавања одобрења за грађење за пројекте који су подложни процјени утицаја на животну средину.

Надлежно министарство, у поступцима из става 1. овог члана, пази да ли су се околности у којима је вођен поступак процјене утицаја на животну средину промијениле и контролише да ли су испуњени услови одређени у студији о процјени утицаја на животну средину.

У року од три године након израде студије о процјени утицаја на животну средину, започети поступци издавања дозвола из става 1. овог члана морају бити завршени.

Важење студије о процјени утицаја продужиће се за наредне двије године уколико је до пропуштања рока из претходног става дошло због неажурности органа.

Трошкове продужења важења студије о процјени утицаја сноси орган из става 1. овог члана.

X - ИЗДАВАЊЕ ЕКОЛОШКИХ ДОЗВОЛА И СПРЕЧАВАЊЕ НЕСРЕЋА ВЕЋИХ РАЗМЈЕРА

Члан 66.

Активности или постројења која угрожавају или могу угрозити животну средину или која имају или могу имати негативан утицај на животну средину стављају се под посебан режим контроле.

Контрола се спроводи путем:

- посебних обавеза и услова прописаних за ове активности или постројења (члан 75.),
- услова прописаних за добијање еколошке дозволе,
- документације у регистру/катастру о загађености животне средине,
- редовне инспекцијске контроле и
- санационих мјера за спречавање загађености.

Основне обавезе одговорног лица

Члан 67.

Постројења морају да буду изграђена и да раде тако да:

- не угрожавају нити ометају здравље људи и не представљају несносу/прегјерану сметњу за људе који живе на подручју утицаја постројења или за околину због емисија супстанци, буке, мириса, вибрација или топлоте или саобраћаја из постројења или према постројењу;
- предузму све одговарајуће превентивне мјере тако да се спрјечи загађење и да се не проузрокује значајније загађење;
- избјегавају продукцију отпада;
- се енергетски и природни ресурси ефикасно користе;
- се предузимају неопходне мјере за спречавање несрећа/акцидентата и ограничавање њихових посљедица;
- се предузимају неопходне мјере након престанка рада постројења да би се избјегао било какав ризик од загађења и да би се локација на којој се постројење налази вратило у задовољавајуће стање, што значи да су испуњени сви стандарди квалитета животне средине који су битни за локацију постројења нарочито они који се тичу заштите земљишта и воде.

Услови дати у ставу 1. овог члана представљају општу обавезу одговорног лица које треба испунити током изградње, рада и престанка рада постројења. Ови услови морају бити испуњени приликом доношења еколошке дозволе.

Ако не постоји посебан услов за издавање еколошке дозволе (постројење није наведено у подзаконском акту), надлежни орган ће приликом издавања урбанистичке сагласности/дозволе за градњу за намјеравани пројекат тражити испуњење услова прописаних ставом 1. овог члана.

Еколошка дозвола

Члан 68.

Подзаконским актом, донесеним на основу овог закона, наведена су постројења која могу бити изграђена и пуштена у рад само уколико имају еколошку дозволу коју доноси орган прописан чланом 70. овог закона. Подзаконским актом ће се прописати правила за доношење еколошке дозволе.

Еколошка дозвола има за циљ висок ниво заштите животне средине у цјелини преко заштите ваздуха, воде и земљишта. Уколико је посебним законом прописано доношење других дозвола за постројења, ове дозволе ће бити издате заједно са еколошком дозволом. Органи надлежни за издавање посебних дозвола укључују се у поступак издавања еколошке дозволе.

Еколошка дозвола се издаје и за значајне промјене у раду постројења.

Надлежно министарство сваких пет година врши ревизију издатих еколошких дозвола.

Захтјев за издавање еколошке дозволе

Члан 69.

Захтјев за издавање еколошке дозволе треба да садржи:

- име и адресу одговорног лица и адресу локације на којој се постројење налази,
- опис постројења и активности (план, технички опис рада, итд.),
- опис основних и помоћних сировина, осталих супстанци и енергије која се користи или коју производи постројење,
- опис извора емисија из постројења,
- опис стања локације на којој се постројење налази,
- опис природе и количине предвиђених емисија из постројења у све дијелове животне средине (ваздух, вода, земљиште) као и идентификација значајних утицаја на животну средину,
- опис предложених мјера, технологија и других техника за спречавање, или уколико то није могуће, смањење емисија из постројења,
- опис мјера за спречавање продукције и за поврат корисног материјала из отпада који продукује постројење,
- опис осталих мјера ради усклађивања са основним обавезама одговорног лица, посебно мјера након затварања постројења,
- опис мјера планираних за праћење емисија унутар подручја и њихов утицај,
- опис алтернативних рјешења.

Захтјев мора садржавати и остале доказе ради добијања дозвола прописаних посебним законима које ће бити издате заједно са еколошком дозволом.

Доказе из става 1. овог члана морају да припреме овлашћене институције, а одговорно лице ове доказе подноси уз захтјев надлежном органу.

Захтјев за издавање еколошке дозволе мора бити досупан јавности ради давања мишљења.

Захтјев се објављује путем средстава јавног информисања.

Мишљење се може дати најкасније у року од 30 дана од дана његовог објављивања.

Издавање еколошке дозволе, органи надлежни за издавање еколошких дозвола, спречавање несрећа великих размјера

Члан 70.

Надлежни орган је дужан у року од 60 дана да од дана пријема захтјева изда еколошку дозволу. Дозвола посебно садржи основне обавезе одговорног лица и услове прописане законима чије одредбе се примјењују на дато постројење. Уколико ови услови нису испуњени, надлежни орган неће издати дозволу.

Еколошка дозвола садржи:

- граничне вриједности емисија за загађујуће материје које морају бити засноване на најбољим расположивим технологијама;
- услове за заштиту земљишта, ваздуха, воде, биљног и животињског свијета;
- мјере за управљање отпадом које производи постројење;
- захтјеве за праћење емисија уз одређивање методологије и учесталости мјерења;
- услове за довођење на минимум прекограничног загађења;
- мјере за услове живота у ванредним ситуацијама.

Уколико стандарди о квалитету животне средине (воде, ваздуха...) захтијевају строжије услове од оних који се постижу примјеном најбољих расположивих технологија, додатне мјере ће се одредити ради издавања дозволе (нпр. ограничење радних сати, мање загађујућих горива, итд.).

За постројења за која је потребна еколошка дозвола или на која се односе одредбе у вези са контролом опасности од несрећа великих размјера надлежни су слиједи органи:

- Министарство надлежно за заштиту животне средине за велика и средња постројења изнад прагова који су прописани подзаконским актом и за постројења која су наведена у оквиру одредби о спречавању несрећа великих размјера;
- локални орган управе надлежан за заштиту животне средине за мања постројења, односно постројења која су испод утврђених прагова прописаних подзаконским актом, односно која нису прописана подзаконским актом.

Поновно разматрање и измјена дозвола

Члан 71.

Надлежни орган поново разматра и мијења еколошку дозволу, или, уколико она није потребна, урбанистичку сагласност:

- уколико је загађење које ствара дато постројење толико значајно да постојеће граничне вриједности емисије прописане у дозволи морају бити размотрене или нове вриједности морају бити унесене у дозволу,
- уколико је дошло до значајних промјена у најбољим расположивим технологијама које омогућују значајно смањење емисија без већих трошкова или
- уколико безбједност одвијања рада и активности захтијева коришћење других технологија.

Надлежни орган може измијенити еколошку дозволу на захтјев лица које живи на подручју на којем рад постројења може имати негативан утицај.

Уколико измјене постројења ради прилагођавања условима из области заштите животне средине проузрокују потпуну промјену постројења, надлежни

орган мора наложити одговорном лицу да му достави програм побољшања/прилагођавања за постројење са мјерама и временским роковима за прилагођавање постројења основним обавезама утврђеним овим законом.

Спречавање и контрола несрећа великих размјера

Члан 72.

Одговорно лице постројења у којем су присутне опасне супстанце мора предузети све превентивне мјере неопходне за спречавање несрећа већих размјера и ограничити њихов утицај на људе и животну средину. Одговорно лице увијек мора предочити надлежном органу, а посебно приликом инспекцијског надзора, да је предузео неопходне мјере прописане овим законом.

Прекогранични утицаји

Члан 73.

Уколико рад неког постројења може да изазове значајне негативне посљедице на подручју друге државе или ентитета, или уколико друга држава или ентитет тако захтијева, захтјев за издавање еколошке дозволе биће достављен другом ентитету путем надлежног органа, другој држави у исто вријеме када постане доступан јавности.

Уколико, у оквиру процеса издавања дозволе који се спроводи у другој држави или ентитету, надлежно министарство прими доказе о томе да постројење може имати негативан утицај на животну средину на подручју Републике Српске, надлежно министарство ће информисати становништво које живи на том подручју и пружити могућност да изнесу своје мишљење.

Лица која живе на подручју другог ентитета имају иста права да учествују у овом поступку, као и она лица која живе на подручју гдје постројење треба да се гради. Лица која живе у другом ентитету и на које рад постројења може да има негативне посљедице могу имати својство странке у поступку.

Детаљне информације у вези прекограничних утицаја рада постројења на другу државу ће бити одређене у билатералним споразумима склопљеним са другим државама. Детаљи о поступцима везаним за пројекте који ће имати међуентитетске прекограничне утицаје могу бити одређени споразумима. Овакви споразуми се доносе уз мишљење надлежног међуентитетског тијела.

Постојећа постројења

Члан 74.

За постројења која су добила одобрење за грађење и дозволу за рад без еколошке дозволе, прије ступања на снагу овог закона, морају се обезбиједити еколошке дозволе до 2008. године.

Министар ће одредити рокове за подношење захтјева за издавање еколошке дозволе за одређене врсте постројења путем подзаконских аката, узимајући у обзир њихову могућност загађивања.

На промјене у раду постојећих постројења, примјењиваће се одредбе овог закона.

Подаци које доставља одговорно лице

Члан 75.

Одговорно лице за постројења за које је издата еколошка дозвола мора редовно да обавјештава надлежни орган о резултатима праћења емисија и без одлагања да пријави сваку случајну или непредвиђену незгоду или акцидент који значајно утичу на животну средину и доставља надлежној институцији све податке и информације потребне да би се испунили услови прописани за извјештавања на ентитетском, међуентитетском и међудржавном нивоу.

Информисање о несрећама**Члан 76.**

Одговорно лице постројења мора да обавијести Министарство надлежно за заштиту животне средине о несрећи већих размјера и достави слиједеће податке:

- околности несреће,
- опасне супстанце које су присутне,
- податке потребне за процјену утицаја несреће на људе и животну средину,
- хитне мјере које су предузете.

Одговорно лице мора да обавијести надлежно лице орган из става 1. овог члана о мјерама предвиђеним за ублажавање посљедица несреће и спречавање појаве нових.

Извјештај о процјени опасности**Члан 77.**

За постројења у којима су опасне супстанце присутне у прописаним количинама, одговорно лице мора да направи извјештај о стању безбједности из којег се види:

- да су политика спречавања несрећа већих размјера и систем безбједносног управљања за њено спровођење почели да се спроводе;
- да су ризици од појаве већих несрећа идентификовани и да су предузете неопходне мјере за идентификовање таквих несрећа и ограничавање њихових посљедица;
- да су одговарајућа безбједност и поузданост укључене у пројектовање, градњу, функционисање и одржавање постројења;
- да су направљени унутрашњи планови интервенција који пружају информације за доношење спољног плана.

Извјештај мора садржавати довољно информација да би надлежно министарство приликом израде просторних планова било у могућности да одреди локације за нове дјелатности у близини постојећих постројења. Извјештај садржи измјењену листу опасних супстанци присутних у датом постројењу.

Министар, у сарадњи са међуентитетским тијелом, доноси акт којим прописује начин израде и садржај извјештаја о безбједносној стању.

Одговорно лице врши ревизију извјештаја о безбједносној стању сваких пет година, а када је то потребно, извјештај се мијења и раније или на иницијативу одговорног лица или на захтијев надлежног органа из разлога што се чињенично стање измијенило или су се појавиле нове технологије у вези питања безбједности.

Извјештај о процјени опасности подноси се надлежном министарству.

За нова постројења заједно са захтјевом за издавање дозвола прописаних овим или другим законима, а за постојећа постројења у року од двије године од ступања на снагу овог закона, у случају да га је неопходно измијенити или измијенити периодични извјештај без одлагања.

Извјештај о процјени опасности мора бити доступан јавности.

Промјене на постројењу**Члан 78.**

У случају промјена на постројењу или количини опасних супстанци које могу бити узрок већих несрећа, одговорно лице мора, уколико је то неопходно, промијенити политику спречавања несрећа већих размјера или извјештај о стању безбједности.

Информација о процјени опасности**Члан 79.**

Одговорно лице је дужно доставити информације о мјерама процјене опасности лицима на које несрећа већих

размјера узрокована кваром на постројењу може имати утицаја, као и о адекватном понашању у случају несреће. Ове информације ће се разматрати сваке треће године или уколико је то неопходно, поновљене и измијењене најмање сваке пете године. Информације морају бити доступне јавности.

Обавезе Министарства надлежног за заштиту животне средине**Члан 80.**

На основу обавјештења која се подносе, Министарство надлежно за заштиту животне средине дужно је да води евиденцију и врши измјене у регистру постројења, као и да води регистар несрећа већих размјера које су пријављене.

Надлежно министарство из става 1. овог члана ће забранити употребу или пуштање у погон постројења или дијелова постројења уколико постоје озбиљни недостаци код мјера које одговорно лице предузима за спречавање или ублажавање несрећа или уколико одговорно лице није доставило обавјештење, извјештај о стању безбједности или неку другу тражену информацију у наведеном року.

Члан 81.

На основу извјештаја о процјени опасности, Министарство надлежно за заштиту животне средине дужно је идентификовати постројења или групе постројења код којих вјероватноћа или могућност појаве посљедица прозроковане несрећом већих размјера могу бити повећане због близине локације или близине таквих постројења као и да изврши идентификацију супстанци.

Када се таква постројења идентификују, Министарство надлежно за заштиту животне средине мора обезбиједити размјену информација које ће омогућити одговорним лицима таквих постројења да узму у обзир природу и укупни ризик настао због појаве несрећа већих размјера приликом израде планова спречавања већих несрећа, управљања система сигурности, припремања извјештаја о процјени опасности и унутрашњих планова интервенција у ванредним ситуацијама.

Правна и физичка лица оваквих постројења која су утврђена ставом 1. овог члана морају радити на информисању јавности и достављању информација надлежном органу ради припреме спољних планова интервенције.

Унутрашњи и спољашњи планови интервенције**Члан 82.**

Правно лице је дужно да изради и припреми унутрашњи план интервенције који садржи мјере које ће се предузети у постројењу у случају несрећа већих размјера и доставити га надлежном органу за управљање у ванредним ситуацијама, ради израде спољашњих планова интервенције за мјере које ће се предузети изван постројења.

Сврха израде планова интервенције је:

- да контролишу несреће тако да се њихове посљедице сведу на најмању могућу мјеру и да се ограничи штетан утицај по људе, животну средину и имовину;
- да се примјењују мјере које су неопходне за заштиту човјека и животне средине од утицаја несрећа већих размјера;
- да се пренесу неопходне информације јавности и надлежним службама и органима који се налазе у датом подручју;
- да се омогући рестаурација и чишћење животне средине након несрећа већих размјера.

Унутрашњи и спољашњи планови интервенција морају бити примјењени без одлагања у случају несрећа већих размјера или у случају појаве неконтролисане незгоде која би могла довести до веће несреће.

Одговорно лице или надлежно министарство је дужно у периоду од три године провјерити и уколико је неопходно, измијенити унутрашњи, односно спољашњи план интервенције узимајући у обзир промјене до којих је дошло у раду постројења или у плановима интервенције, или у новим технолошким сазнањима.

Планови просторног уређења

Члан 83.

Код израде и доношења планова просторног уређења морају се узети у обзир циљеви спречавања несрећа већих размјера и ограничавање њихових посљедица, а посебно код одређивања простора намијењеног за нова постројења и промјене које ће настати на постојећим постројењима и нове грађевине (саобраћајнице, јавна мјеста) у близини стамбених насеља.

Мора се водити рачуна о удаљеностима између постројења из става 1. овог члана и стамбених насеља, јавних мјеста и подручја посебне природне осјетљивости за којима постоји посебан интерес.

Да се не би повећао ризик по људе или животну средину, власник постојећег постројења и надлежни орган морају водити рачуна о потреби примјене додатних техничких мјера заштите.

XI - УТВРЂИВАЊЕ УСЛОВА ЗА ПОСТРОЈЕЊА И СТАНДАРДА ЗА КВАЛИТЕТ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Прописи/подзаконски акти

Члан 84.

Министар надлежан за заштиту животне средине, на основу овог закона, доноси подзаконске акте којим прописује:

- посебне услове који се тичу докумената који се подносе током поступка издавања еколошке дозволе;
- правила за вођење поступка издавања еколошких дозвола;
- услове у вези са издавањем еколошких дозвола за посебне врсте постројења, а посебно у вези са најбољим расположивим технологијама и граничним вриједностима емисија и техничким мјерама у складу са правилима за успостављање стандарда;
- мјерења и подношење извјештаја о емисијама, релевантне методе, документацију и преношење података надлежним органима;
- услове које мора испуњавати овлашћена институција за припрему документације која је прописана овим законом;
- додатне одредбе за спречавање несрећа већих размјера;
- стандарде квалитета животне средине.

Прописи из става 1. овог члана доносе се на основу препорука међуентитетског тијела за заштиту животне средине и стандарде које утврђује завод за стандардизацију.

Стандарди за постројења

Члан 85.

Министар надлежан за заштиту животне средине утврђује подзаконским актом стандарде за врсте постројења или дјелатности у складу са најбољим расположивим технологијама и савременим научним достигнућима како би се утицаји постројења на животну средину спријечили или свели на најмању могућу мјеру, што се постиже путем:

- успостављања граничних вриједности емисија за загађујуће материје;
- одређивања технолошких и оперативних услова за постројења;
- постављањем услова за мјерења, мониторинг и подношење извјештаја.

Стандарди се примјењују и на постојећа постројења. Подзаконским актима из става 1. овог члана прописује се временски рок за прилагођавање и опремање постојећих постројења, узимајући у обзир потенцијал загађивања и технологије којима располаже постојеће постројење.

Министар надлежан за заштиту животне средине припрема приједлог подзаконског акта из става 1. овог члана, узимајући у обзир постојеће међународне стандарде, стандарде и публикације Европске уније, упоредне стандарде других земаља и научне публикације.

XII - НАДЗОР

Управни надзор

Члан 86.

Управни надзор над примјеном одредаба овог закона и прописа донесених на основу њега, врши Министарство надлежно за заштиту животне средине.

Инспекцијски надзор

Члан 87.

Инспекцијски надзор над спровођењем одредаба овог закона и других прописа донесених на основу њега врше општински, односно градски и републички органи управе надлежни за послове заштите животне средине, свако у оквиру својих надлежности.

Инспектор за заштиту животне средине у вршењу инспекцијског надзора користи одредбе утврђене законом о државној управи и овим законом.

Послове инспекције заштите животне средине у првом степену обавља општински, односно градски орган управе надлежан за заштиту животне средине, а у другом степену Министарство надлежно за заштиту животне средине.

Члан 88.

За републичког инспектора заштите животне средине може бити постављено лице са завршеном високом стручном спремом техничких или природних наука, док се за општинског, односно градског инспектора за заштиту животне средине могу поставити лица са високом школском спремом одговарајућег смијера.

Општински инспектор за заштиту животне средине поставља се уз сагласност Министарства надлежног за заштиту животне средине.

Члан 89.

Инспектори заштите животне средине имају права на несметан приступ свим просторијама, радним подручјима и постројењима ради спровођења контроле на лицу мјеста. Инспектори могу контролисати сва документа, уређаје и материјале који се налазе у погону и постројењима, узимати узорке и спроводити мјерења, односно вршити контролу на свим мјестима гдје постоји могућност угрожавања животне средине.

Правно лице чији рад подлијеже надзору дужно је омогућити спровођење инспекцијског надзора, дати на увид потребну документацију и пружити све потребне податке и обавјештења.

О извршеном надзору, утврђеном стању и предузетим, односно извршеним мјерењима, инспектор је дужан да сачини записник.

Ако инспектор утврди да је повријеђен закон или други пропис, рјешењем ће наредити мјере и рок за њихово отклањање, а ако сматра да је повредом учињено кривично дјело или прекршај, инспектор ће поднијети пријаву надлежном органу.

Примјерак записника доставља се правном лицу код којег је вршен инспекцијски надзор у року од 15 дана.

Члан 90.

Уколико је инспектор приликом вршења инспекцијског надзора утврдио неправилности којима је поври-

јеђен закон или други пропис донесен на основу закона, дужан је донијети рјешење којим ће наложити отклањање недостатака у одређеном року.

Уколико утврђене неправилности нису отклоњене у датом року, инспектор ће донијети рјешење о забрани рада постројења, односно правног лица које обавља дјелатност.

На рјешење инспектора може се уложити жалба Министарству надлежном за заштиту животне средине али иста не одлаже извршење рјешења.

Члан 91.

Надлежни орган дужан је да успостави инспекцијски надзор у стални систем контроле за постројења и погоне које користе опасне материје, укључујући и складиштење опасних материја ради контроле управљања сигурносним системом и спровођења плана спречавања несрећа великих размјера.

Надлежни орган мора израдити програм контроле по којем ће се предвидјети најмање један преглед годишње за постројење у којем су присутне опасне материје, утврђене прописима.

Уколико постројење мора да прође поступак процјене утицаја на животну средину, контрола коју воде органи за процјену утицаја ће бити усклађена са поменутом контролом.

ХШ - СИСТЕМ ЕКО-ОЗНАЧАВАЊА И УПРАВЉАЊА ЖИВОТНОМ СРЕДИНОМ

Члан 92.

Систем додјеле еко-ознака се успоставља ради подстицања израде, производње, маркетинга, као и употребе производа са смањеним утицајем на животну средину у току укупног периода трајања тог производа, као и ради боље информисаности потрошача о утицају производа на животну средину. Еко-ознака се додјељује за производе и услуге.

Еко-ознака је амблем који се утврђује посебним прописима.

Утицаји на животну средину се утврђују на основу испитивања међусобног дјеловања производа са животном средином, укључујући коришћење енергије и природних ресурса, у односу на укупан животни циклус производа.

Систем додјеле мора бити у складу са постојећим и новонасталим здравственим, безбједносним и еколошким захтјевима.

Подзаконским актом донијетим на основу овог закона, министар надлежан за заштиту животне средине прописује систем додјеле ознака, на начин који омогућава добровољно учешће правних и физичких лица, чији производи и услуге задовољавају захтјеве овог система.

Члан 93.

Еко-ознака се може додијелити за производе који су у складу са основним еколошким условима и критеријем еко-ознака који се успоставља према групи производа.

Под групом производа подразумијева се било која врста производа или услуга који имају сличне сврхе и који се као такви изједначавају у смислу употребе и запечања од стране потрошача.

Да би била уврштена у ову врсту означавања, група производа мора испуњавати слиједеће услове:

- да је заступљена у знатној мјери у продаји и промету на тржишту;

- да у току једне или више фаза укупног животног циклуса производа има важан утицај на животну средину на глобалном или регионалном плану;

- да представља велику могућност утицаја на животну средину у смислу побољшања животне средине путем избора потрошача и дају подстицај произвођачима, или онима који пружају услуге, да знају конкурентне предности, нудећи производе који одговарају систему еко-ознака и

- да се знатан дио продајне количине производа те групе налази у продаји за коначну потрошњу и употребу.

Еко-ознаке се не могу стављати на супстанце, или препарате, који су означени као веома токсични и опасни по животну средину, или који су канцерогени, токсични за репродукцију, или су мутагени, као ни на производе који се израђују процесима за које постоји вјероватноћа да су изразито опасни по човјека или животну средину, или да њихова уобичајена примјена може бити опасна за потрошача.

Посебним прописима уредиће се додјела еко-ознака за храну, пиће, фармацеутске или медицинске уређаје.

Члан 94.

Подзаконским актима ће се утврдити надлежни орган који врши управљање системом еко-ознака, од избора група производа и њиховог еколошког критерија, до додјеле еко-ознаке и закључивања уговора који се односи на услове за употребу ознаке.

Избор група производа и еколошки критеријуми тих група се утврђују након консултација са представницима заинтересованих група из области индустрије, трговине, потрошачких организација, организација за питање заштите животне средине. Заинтересоване групе саме бирају своје представнике зависно од групе производа о којима се ради.

Правила поступака утврђују се подзаконским актом.

Члан 95.

Еко-ознака се додјељује на основу захтјева којег поднесе произвођач, увозник, снабдјелач услугама и трговац.

Одлуку о додјели ознаке доноси надлежни орган, који прима захтјев након што провјери да ли су испоштовани захтјеви еколошких критеријума за те групе производа.

Ознака се додјељује на период од три године.

Надлежни орган закључује уговор са подносиоцем захтјева за еко-ознаку којим су утврђени услови коришћења ознаке. Овај уговор садржи и одредбе које се односе на повлачење овлашћења за коришћење ознаке.

Подзаконским актом из става 1. члана 94. се одређују трошкови поступка додјеле и таксе за коришћење ознака коју плаћа подносилац захтјева за додјелу еко-ознаке.

Еко ознака се не може користити, нити се може позивати на еко-ознаку при рекламирању, све док се не изврши додјела ознаке, а након додјеле се може користити само за ону врсту производа за коју је додијелена.

Члан 96.

Систем управљања животном средином обухвата организациону структуру, обавезе, поступке и ресурсе било које организације за утврђивање и спровођење системских мјера за заштиту животне средине.

Главни циљеви овог система су да се изврши процјена и унапређивање дјелатности у оквиру заштите животне средине, те пружања одговарајућих информација јавности, као и да се настави са сталним и непрекидним унапређивањем операционих дјелатности у оквиру заштите животне средине.

Основни елементи овог система су слиједећи:

- успостављање и спровођење системских мјера за заштиту животне средине, програма и система управљања од стране организација,

- систематичне, објективне и периодичне процјене дјеловања таквих елемената и

- прикупљање информација о унапређењу у области заштите животне средине.

Члан 97.

Подзаконским актом уређује се систем за управљање и контролу животне средине као и услови учешћа у том систему и поступак за евидентирање у регистру.

Организације које испуњавају услове за укључивање у такав систем морају се регистровати као јединице које могу учествовати у систему. Надлежни орган прописан актом из става 1. овог члана врши регистрацију дате организације, предузећа на основу еколошке изјаве, прописане истим актом.

Да би се могла регистровати у овом систему, организација, предузеће мора испуњавати слиједеће захтјеве:

- усвојити системске мјере за заштиту животне средине, која осим што морају бити у складу са одређеним законским захтјевима који се односе на питања животне средине, морају обухватати обавезе које имају за циљ оправдано стално унапређивање у области заштите животне средине, у смислу смањивања штетног утицаја на животну средину до нивоа који одговара економски изводљивој примјени одговарајућих најбољих расположивих технологија;

- вршити еколошке прегледе;

- увести програм за заштиту животне средине и систем управљања животне средине примјенљив за све активности на том мјесту; програм заштите животне средине има за циљ остваривање обавеза садржаних у системским мјерама заштите и побољшања животне средине, и унапређивање рада на том плану;

- спроводити контролу и доприносити контроли у погледу заштите животне средине;

- успоставити циљеве на највишем нивоу одговарајућег система управљања који су усмјерени на стално унапређивање рада у области заштите животне средине, у смислу одређивања контроле, и ревидирати програме за заштиту животне средине како би се омогућило остваривање циљева на том мјесту;

- припремити еколошку изјаву, која се објављује јавно;

- имати системске мјере за заштиту животне средине, програм, систем управљања, извршити преглед или поступак контроле и еколошке студије, или провјерити да ли еколошке студије одговарају одређеним захтјевима независних верификатора;

- прослиједити еколошку изјаву надлежном органу.

Добровољни споразуми

Члан 98.

Лица која заступају одређене интересе група могућих загађивача или појединих загађивача могу закључити споразуме са надлежним органима ради задовољавања еколошких захтјева на еколошки прихватљив и економски ефикасан начин.

Подзаконским актима биће прописани услови и поступак за добровољни споразум и у складу са условима утврђеним овим законом.

Члан 99.

Код закључивања добровољног споразума морају се узети у обзир слиједеће смјернице и услови:

- успостављање процеса консултација, у којем би заинтересоване групе – све релевантне пословне асоцијације или предузећа, удружења за заштиту животне средине, локални и други органи могли дати своје сугестије о нацрту споразума;

- уговор је обавезујући за обе стране и предвиђа јасан оквир, те може обухватити и санкције које су примјенљиве у случају непоштивања уговора;

- циљеви уговора изражавају се бројчаним износима;

- успостављање циља и одређивање рока приступа споразуму;

- дефинисање споразума на начин на који се одвија мониторинг;

- споразуми се објављују у “Службеном гласнику Републике Српске”.

XIV - ФИНАНСИРАЊЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЕКОНОМСКИ ИНСТРУМЕНТИ

Буџет Републике Српске

Члан 100.

У буџету Републике Српске обезбјеђују се средства за:

- подршку у остваривању задатака који произилазе из обавеза и одговорности према међународној заједници из области заштите животне средине;

- сузбијање штете по животну средину, у случају када се не може примјенити одговорност за изазивање штете одређеном лицу;

- трошкове спречавања или отклањања штете по животну средину која захтијева непосредну интервенцију;

- подршку мјерама у циљу заштите животне средине, нарочито у области развоја и функционисања информативног система, контроле од стране јавне управе, образовања и ширења информација, истраживања и активности јавности које се односе на заштиту животне средине.

Фонд за заштиту животне средине

Члан 101.

Фонд за заштиту животне средине (у даљем тексту: Фонд) оснива се законом с циљем прикупљања и дистрибуције финансијских средстава за заштиту животне средине на подручју Републике Српске, а користиће се нарочито за слиједеће намјене:

- подршка у остваривању задатака који произилазе из обавеза и одговорности према међународној заједници из области заштите животне средине;

- сузбијање штете по животну средину у случају када се не може примјенити одговорност за извршавање штете одређеном лицу;

- трошкови спречавања или отклањања штете по животну средину која захтијева непосредну интервенцију;

- подршка мјерама у циљу заштите животне средине, нарочито у области развоја и финансирања информативног система, образовања и ширења информација, истраживања и активности јавности које се односе на заштиту животне средине;

- унапређивање развоја економске структуре која је повољна за животну средину;

- очување заштићених природних подручја;

- унапређивање еколошке свјести јавности и истраживање животне средине.

XV - ГРАЂАНСКА ОДГОВОРНОСТ ЗА ШТЕТУ НАНЕСЕНУ ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ

Члан 102.

Ради спречавања наношења штете животnoj средини и обезбјеђења адекватне накнаде, овим законом се утврђује одговорност за дјелатности опасне за животну средину у области заштите животне средине, санацију штете нанесене животnoj средини, терет доказивања, приступ информацијама о одговорним лицима, правила за давање права невладиним организацијама и дужност одговорних лица да надокнаде штету.

Одговорност у односу на дјелатности

Члан 103.

Правно лице, које се бави дјелатношћу опасном по животну средину, одговорно је за штету нанесену том дјелатношћу људима, имовини и животnoj средини.

Дјелатности опасне по животну средину су оне дјелатности које представљају значајан ризик за људе, имовину или животну средину. Опасне дјелатности по животну средину су:

- управљање локацијама које су опасне за животну средину,

- ослобађање генетички модификованих организама и
- ослобађање микроорганизама.

Под опасним локацијама се подразумевају: рудници, налазишта нафте или рафинерије, постројења за снабдијевање плинком и таљење, термoeлектране, коксне пећи, постројења за производњу и обраду метала и минерала, хемијска постројења, постројења за третман, спаљивање и складиштење отпада, постројења за третман отпадних вода, клаонице, бојаре и кожаре, постројења за производњу папира, бране и гасоводи или нафтоводи.

“Генетички модификовани организми” су било које биолошке јединке способне за репродукцију или преношење генетичког материјала.

“Микроорганизми” су микробиолошке јединке, ћелијске или безћелијске, способне за репликацију или преношење генетичког материјала.

Уколико више лица на истој локацији обавља опасну дјелатност, онда сноси заједничку одговорност за штету.

Изузеци од одговорности

Члан 104.

Правно лице се ослобађа одговорности за штету проузроковану:

- ратом, грађанским ратом или неком посебном природном појавом,
- од стране трећег лица чија је намјера била наношење штете или
- због посебних наредби и мјера надлежних органа, које су директно проузроковале штету.

Одговорност је искључена и уколико правно лице докаже да је примијенило одговарајуће мјере заштите које су околности захтијевале, како би спријечило или ублажило штету.

Претпоставка узрочности

Члан 105.

Уколико је дјелатност опасна за животну средину због специфичних околности случаја и може проузроковати штету, претпоставља се да је штета настала том дјелатношћу.

Дјелатност која проузрокује штету процјењује се на основу начина рада, коришћених постројења, врсте и концентрације материја које се употребљавају или настају том дјелатности, генетички модификованих организама или микроорганизама, метеоролошких услова као и времена и мјеста настанка штете.

Претпоставка се одбацује уколико одговорно лице докаже да није проузроковало штету или уколико докаже да је вјероватније да је штета проузрокована вршењем неке друге дјелатности.

Право на информисање

Члан 106.

Свако ко тврди да је претрпио штету неком дјелатношћу опасном по животну средину, може захтијевати податке о околностима ради доказивања да је та дјелатност проузроковала штету.

Правно лице, против којег је поднесена тужба за накнаду штете, има право на информације од другог правног лица.

Финансијске гаранције

Члан 107.

Правно лице, које обавља дјелатност опасну по животну средину, дужно је путем осигурања или на други начин обезбиједити средства за надокнаду евентуалне штете.

Штета нанесена животној средини

Члан 108.

Уколико је опасна дјелатност проузроковала штету животној средини, правно лице треба да надокнади трошкове процјене штете и трошкове мјера за враћање у пријашње стање.

Захтјев за накнаду штете обухвата и трошкове мјера за спречавање или ублажавање штете нанесене животној средини као и висину накнаде за штету лицима и имовини која су погођена тим дјелатностима.

Накнада за изазвану штету

Члан 109.

Уколико штета нанесена животној средини не може да се санира одговарајућим мјерама тада је лице које је проузроковало штету одговорно за накнаду у висини вриједности уништеног добра.

Висина накнаде треба бити приближна економској и еколошкој вриједности уништеног добра из животне средине. Уколико се та вриједност не може утврдити уобичајеним поступцима, тада суд треба да одреди висину штете.

Уколико је правно лице проузроковало штету ненамјерно или случајно или уколико би га исплата потпуне штете довела у оскудицу, суд може смањити износ накнаде на разуман ниво.

Република Српска је дужна да изврши накнаду штете уколико нема других лица одговорних за насталу штету.

Члан 110.

За сва питања о одговорности за штету насталу у животној средини која нису прописана овим законом, примјењиваће се одредбе Закона о облигационим односима.

XVI - МЕЂУЕНТИТЕТСКА САРАДЊА

1. МЕЂУЕНТИТЕТСКИ ОДНОСИ

Међуентитетски споразум

Члан 111.

Република Српска успоставља са Федерацијом Босне и Херцеговине односе сарадње и координације у оквиру ма заједничких циљева и интереса заштите животне средине оснивањем међуентитетског тијела за заштиту животне средине.

Међуентитетско тијело за заштиту животне средине оснива се одлукама Владе Републике Српске и Владе Федерације Босне и Херцеговине.

Међуентитетско тијело за заштиту животне средине броји четири члана из Републике Српске и четири члана из Федерације Босне и Херцеговине. Састају се по потреби, а најмање шест пута годишње. Одлуку доносе консензусом.

Члан 112.

Међуентитетско тијело за заштиту животне средине бави се свим питањима из области животне средине која захтијевају усаглашен приступ ентитета, као и другим питањима која су пренесена на Међуентитетско тијело за животну средину од стране ентитета, овим законом и другим прописима, а нарочито питања:

- међународних споразума и програма из области животне средине;
- сарадње са међународним организацијама и другим земљама;
- координацију имплементације и доношења закона и других прописа;
- координацију мониторинга спровођења стандарда и процедура за животну средину;

- давање препорука за успостављање усаглашених стандарда квалитета животне средине на нивоу ентитета;
- координацију ентитетских акционих планова и других програма и планова из области животне средине;
- координацију мониторинга и система за информисање и
- прикупљање и размјену информација.

Међуентитетско тијело за заштиту животне средине пружа стручну помоћ надлежним ентитетским министарствима.

Међуентитетско тијело за заштиту животне средине је дужно осигурати да су интереси оба ентитета узети у обзир при планирању пројеката, нарочито када су у питању различите врсте коришћења животне средине које су у колизији у подручјима која пресецају међуентитетске линије разграничења.

Међуентитетски програм заштите животне средине

Члан 113.

Међуентитетско тијело за заштиту животне средине доноси међуентитетски програм заштите животне средине.

Међуентитетски програм заштите животне средине обухвата питања која захтијевају усаглашен приступ ентитета, посвећујући посебну пажњу сарадњи на међународном нивоу и међународним обавезама.

Међуентитетски програм заштите животне средине израђује заједничка радна група, која се формира од представника ентитета, са равномјерном заступљеношћу представника оба ентитета.

Влада Републике Српске именује 15 представника у радну групу.

Заједничка радна група формира се у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона. Радна група дужна је припремити нацрт међуентитетског програма заштите животне средине у року од шест мјесеци од дана формирања.

Нацрт међуентитетског програма заштите животне средине доставља се Савјетодавном вијећу и владама ентитета ради давања мишљења у року од 30 дана од дана достављања.

Након обављених консултација, заједничка група израђује коначан нацрт међуентитетског програма и доставља га Међуентитетском тијелу за животну средину.

Међуентитетски програм заштите животне средине објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Међународна сарадња

Члан 114.

Ентитети, уз посредовање Међуентитетског тијела за животну средину учествују у међународној сарадњи у области заштите животне средине.

XVII - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 115.

Новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај свако правно лице које:

- прекрши услове из члана 67. став 1.;
- изводи или руководи радом постројења или обнове дјелатности без еколошке дозволе или супротно еколошкој дозволи;
- не испуњава услове утврђене еколошком дозволом, односно услове прописане важећим прописима из области екологије;
- не подноси надлежном органу информације и податке прописане овим законом и подзаконским актима донесеним на основу њега;
- не изради план превентивних мјера за спречавање несрећа већих размјера и не предузме превентивне мјере;

- не изради унутрашњи план интервенције и не достави га органу из члана 82. став 1.

Новчаном казном у износу од 500 до 2.000 КМ за прекршаје из става 1. овог члана казниће се правно лице.

XVIII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 116.

Народна скупштина Републике Српске доноси републички стратешки план за заштиту животне средине у року од двије године од дана ступања на снагу овог закона.

Прописи Владе

Члан 117.

Обавезује се Влада Републике Српске да у року од двије године од дана ступања на снагу овог закона донесе подзаконске акте наведене у овом закону.

Прописи министра

Члан 118.

Обавезује се министар надлежан за заштиту животне средине да у року од једне године од дана доношења овог закона донесе подзаконске акте наведене у овом закону.

Члан 119.

Оснивањем Међуентитетског тијела за заштиту животне средине престаје са радом Координациони одбор за заштиту животне средине као заједничко тијело Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине.

Члан 120.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-621/02
25. јула 2002. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Др Драган Калинић, с.р.

698

На основу Амандмана XL тачке 2. на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ВАЗДУХА

Проглашавам Закон о заштити ваздуха који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на сједници одржаној 25. јула 2002. године.

Број: 01-020-570/02
29. јула 2002. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Мирко Шаровић, с.р.

ЗАКОН

О ЗАШТИТИ ВАЗДУХА

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Садржај закона

Члан 1.

Овим законом уређује се заштита ваздуха од загађивања ради заштите здравља људи, климе и животне средине од штетног утицаја загађеног ваздуха.

Заштита ваздуха од загађивања проузрокованог радиоактивним материјама, индустријским несрећама и елементарним непогодама, уређује се посебним законом.

Циљеви заштите ваздуха

Члан 2.

Заштитом ваздуха према овом закону обезбјеђује се:

- заштита квалитета ваздуха ради избјегавања, спречавања или смањивања, штетног утицаја загађивања ваздуха на људско здравље, климу и животну средину у цјелини;

- контрола загађивања ваздуха која потиче од људског дјеловања и ограничавање интензитета загађивања ваздуха на изворима загађивања;

- одржавање постојећег стања квалитета ваздуха на подручјима незагађеног (чистог) ваздуха;

- побољшавање вриједности квалитета ваздуха у зонама у којима је ваздух загађен;

- процес заштите ваздуха, као дио система заштите животне средине, с утврђеним правима, обавезама и одговорностима физичких и правних лица;

- информисање становништва о вриједностима квалитета ваздуха и мјерама за очување и побољшање квалитета ваздуха;

- учешће јавности у процесу заштите ваздуха;

- остваривање и других циљева заштите ваздуха у складу са овим законом.

Начела заштите ваздуха

Члан 3.

Полазећи од основних начела заштите животне средине, заштита ваздуха заснива се на:

- заштити ваздуха, воде и земљишта као и основних компоненти и потенцијала животне средине;

- ограничавању испуштања загађујућих материја у ваздух на најмању могућу мјеру, уз коришћење најбољих расположивих технологија;

- начелу “загађивач плаћа” које осигурава да трошкове спровођења мјера побољшања стања ваздуха носе правна или физичка лица која испуштају загађујуће материје у ваздух;

- начелу да се мјере и поступци за заштиту ваздуха не могу спроводити ако би имали негативан утицај на животну средину изван Републике Српске или би били супротни строгим прописима о заштити на раду;

- учешћу јавности у поступку утврђивања политике и доношењу планова и програма заштите ваздуха, издавању сагласности и дозвола, инспекцијском надзору и другим поступцима процеса заштите ваздуха.

Дефиниције и појмови

Члан 4.

Поједини изрази који се употребљавају у овом закону имају сљедеће значење:

- “ваздух” значи спољни ваздух (скуп свих гасова) у атмосфери, не укључујући радне просторије;

- “велика несрећа/удес” значи појаву велике емисије, пожара или експлозије које настају због неконтролисаних промјена насталих током рада постројења и представљају велику опасност по здравље људи или животну средину посредно или непосредно унутар или изван постројења укључујући једну или више опасних супстанци;

- “вриједност узбуне” значи ниво изнад кога постоји ризик по људско здравље приликом кратког излагања и на којем ће бити предузети директни кораци;

- “гранична вриједност квалитета ваздуха” значи ниво одређен на основу научног знања, с циљем избјегавања, спречавања или смањивања штетних утицаја на људско здравље и/или животну средину у цјелини; овај ниво се мора достићи у одређеном периоду и касније не смије бити прекорачен;

- “гранична вриједност емисије” значи концентрацију и/или количину загађујућих супстанци у емисијама из неког извора у току одређеног периода које не смију бити прекорачене;

- “емисија” значи испуштање супстанци из било ког извора у ваздух;

- “загађујућа материја” значи било коју супстанцу коју човјек директно или индиректно уноси у ваздух и која вјероватно може имати штетан утицај на људско здравље и/или на животну средину у цјелини, укључујући и непријатне мирисе;

- “загађивање ваздуха” значи директно или индиректно уношење супстанци у ваздух од стране човјека што резултира таквим штетним утицајима који угрожавају људско здравље, наносе штету животним ресурсима и екосистемима, материјалној својини и који општеју или утичу на разоноду и остале врсте законског коришћења животне средине;

- “значајна промјена” значи промјену у раду постројења која може имати штетне утицаје на људе или животну средину, било да су ти утицаји непосредни или одложени;

- “извор” значи било које поријекло испуштања супстанци у ваздух, укључујући стационарне изворе из индустрије и домаћинства, као и покретне изворе као што су моторна возила, и тачкасте и дифузне изворе;

- “квалитет ваздуха” значи концентрацију загађујућих супстанци у ваздуху у току одређеног периода;

- “непријатан мирис” значи својство одораната за које се људским чулом мириса опажа да изазива негативан физиолошки утицај;

- “правно или физичко лице” значи било које физичко или правно лице које руководи радом или контролише објекат или коме је дата моћ економског одлучивања о техничком функционисању предузећа;

- “постројење” значи било који објекат који се користи за индустријске или јавне комуналне сврхе које вјероватно могу да изазову загађивање ваздуха;

- “постројење са сагоривањем” значи било коју техничку направу у којој се горива оксидирају како би се користила топлота која се на тај начин продукује; овај закон се примјењује само на погоне са сагоривањем која су намијењена за продуковање енергије са изузетком оних погона који директно користе продукте сагоривања у процесима производње;

- “постројење за спаљивање отпада” значи било коју стационарну или покретну техничку јединицу намијењену термалној обради отпада са или без поврата топлоте од сагоривања која се продукује; ово укључује спаљивање путем оксидације отпада као и путем осталих процеса као што су процеси пиролизе, гасификације или плазме када се супстанце које настају као резултат третирања накнадно спаљују;

- “праг информисања” значи ниво изнад кога постоји ризик по људско здравље усред кратког излагања за изузетно осјетљиве дијелове становништва и о коме је потребно дати најновије информације;

- “циљана вриједност” значи ниво одређен са циљем избјегавања више дуготрајних штетних утицаја на људско здравље и/или животне средине у цјелини; овај ниво се мора достићи у одређеном периоду где је то могуће.

Основне обавезе

Члан 5.

Сви субјекти чије активности имају утицај на ваздух, дужни су да међусобно сарађују по питањима заштите животне средине.

Забрањено је испуштање или уношење у ваздух загађујућих супстанци у количинама које могу угрозити здравље људи и животну средину.

II - ПЛАНИРАЊЕ ЗАШТИТЕ ВАЗДУХА

Сврха планирања

Члан 6.

Ради постизања циљева заштите ваздуха утврђених овим законом, у Републици Српској се утврђује републичка стратегија заштите ваздуха с акционим планом

управљања квалитетом ваздуха и други планови и програми који се доносе и остварују на начин и под условима утврђеним овим законом.

Врсте планских докумената

Члан 7.

У Републици Српској се доносе слиједећи плански документи из области заштите ваздуха:

- републичка стратегија заштите ваздуха с акционим планом управљања квалитетом ваздуха (у даљем тексту: републичка стратегија заштите ваздуха);
- локални (градски и општински) програми заштите ваздуха;
- извјештаји о извршавању планова и програма.

Републичка стратегија заштите ваздуха

Члан 8.

Републичком стратегијом заштите ваздуха утврђује се политика заштите ваздуха и управљања квалитетом ваздуха. Републичку стратегију заштите ваздуха припрема Министарство за урбанизам, стамбено-комуналне дјелатности, грађевинарство и екологију (у даљем тексту: Министарство надлежно за заштиту животне средине), на начин прописан Законом о заштити животне средине за припремање републичке стратегије и акционог плана заштите животне средине.

На приједлог Владе Републике Српске, Народна скупштина Републике Српске доноси стратегију за заштиту ваздуха, на период од шест година.

Републичка стратегија заштите ваздуха је саставни дио републичке стратегије и акционог плана заштите животне средине, а у поступку припремања и доношења усклађује се с одговарајућим планским документом Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација), на начин утврђен међуентитетским споразумом који је ратификовала Народна скупштина Републике Српске.

Извјештај о спровођењу политике

Члан 9.

О спровођењу политике утврђене републичком стратегијом заштите ваздуха, Влада Републике Српске подноси Народној скупштини Републике Српске на разматрање извјештај најмање једном у двије године.

Извјештај садржи нарочито:

- податке о стању квалитета ваздуха и тенденцијама његовог кретања када су у питању загађујуће материје за које су граничне вриједности утврђене на основу Закона о заштити животне средине;
- податке о тенденцијама и развоју емисија загађујућих материја које су уписане у катастар емисија;
- мјере за побољшање квалитета ваздуха које су предузете и резултати истих.

Локални програми заштите ваздуха

Члан 10.

Локалним програмом заштите ваздуха утврђује се политика заштите ваздуха и начин управљања квалитетом ваздуха на подручју општине, односно града, у складу са републичком стратегијом заштите ваздуха.

Локални програм заштите ваздуха:

- припрема надлежни општински, односно градски орган управе, на начин прописан Законом о заштити животне средине за припремање локалног програма заштите животне средине;
- доноси скупштина општине, односно града, на приједлог начелника на период од шест година.

Локални програм заштите ваздуха саставни је дио локалног програма заштите животне средине.

О спровођењу политике утврђене локалним програмом заштите ваздуха, начелник подноси скупштини општине, односно града на разматрање извјештај, најмање једном у двије године.

Планирање простора

Члан 11.

Приликом планирања простора, политика, мјере и ограничења утврђени планским документима из области заштите ваздуха, представљају један од обавезних основа за припремање и израду просторних планова.

За подручје неке општине, односно града, утврђује се листа заштитних подручја, на којима се не може градити ниједан нови тачкасти извор емисија, посебно погони и постројења, постројења са сагоријевањем и постројења за спаљивање отпада, нити се могу вршити значајнија проширења постојећих дјелатности.

Код израде и доношења просторних планова, приликом одређивања локација за нове тачкасте изворе емисија и изворе за које је потребна еколошка дозвола, посебна пажња посвећује се заштити вентилационих ходника и квалитету ваздуха густо или стално насељеног подручја.

Локација, величина и карактеристике вентилационих ходника одређују се метеоролошком студијом.

III - ИЗВОРИ ЕМИСИЈА

1. ОПШТА ОГРАНИЧЕЊА

Обавезе правног лица извора емисија

Члан 12.

Правно лице погона, постројења и других извора, који испуштањем штетних материја у ваздух загађују или могу да загаде ваздух, дужни су да:

- врше мјерења и праћења емисија;
- смање на најмању могућу мјеру емисије загађујућих материја и непријатних мириса у ваздух, уз примјену најбољих расположивих технологија,
- не прекораче граничне вриједности емисија.

Граничне вриједности емисија прописује Влада Републике Српске, подзаконским актом.

Граничне вриједности емисија

Члан 13.

Еколошком дозволом, на основу студије о утицају на животну средину се утврђује да ли емисије у ваздух, које потичу из извора за чију је изградњу и употребу потребна еколошка дозвола, могу имати утицаја на животну средину који се може одредити.

Извори емисија и друге дозволе

Члан 14.

Да ли емисије у ваздух, које потичу из извора за чију изградњу и употребу није потребна еколошка дозвола, могу имати утицаја на животну средину који се може дозволити, утврђује се урбанистичком сагласношћу, одобрењем за грађење и одобрењем за употребу, на основу студије о ваздуху.

Захтјев за издавање сагласности и одобрења из става 1. овог члана, поред елемената прописаних посебним законом, садржи и податке о:

- основним супстанцама које ће се користити у раду објекта;
- супстанцама које ће бити испуштене у ваздух у току редовног рада објекта, укључујући и расипајуће емисије;
- супстанцама које ће бити испуштене у ваздух из објекта у случају несреће већих размјера;
- превентивним мјерама и мјерама за ублажавање посљедица, које ће се користити за спрјечавање и смањивање емисија.

Урбанистичка сагласност, одобрење за грађење и одобрење за употребу, издају се на начин и по поступку прописаном посебним законом.

Ако емисије у ваздух могу имати утицаја на животну средину на подручју једне или више сусједних општина, односно градова, у поступку издавања сагласности и одобрења према ставу 3. овог члана, тражи се претходно мишљење надлежног органа неке општине, односно града, које је обавезна дати у року од 15 дана од дана када је затражено.

Сметње за издавање дозвола

Члан 15.

Надлежни орган не може издати дозволу, сагласност или одобрење из члана 13. и члана 14. овог закона ако, према студији о утицају на животну средину, односно студији о ваздуху, емисије у ваздух из извора могу штетно утицати на здравље људи и климу или животну средину у знатној мјери.

Дозвола, сагласност или одобрење из става 1. овог члана неће се издати, ако је извјесно да ће извор испуштати у ваздух супстанце изнад граничних вриједности емисија прописаних на основу овог закона.

Одобрење за рад

Члан 16.

Надлежни орган издаје правном лицу извора емисије одобрење за почетак обављања дјелатности, којим се утврђује да су испуњени услови у погледу техничке опремљености, заштите на раду и заштите и унапређења животне средине, као и други прописани услови (у даљем тексту: одобрење за рад), на начин и под условима утврђеним посебним прописима.

У поступку издавања одобрења за рад, услови у погледу техничке опремљености и заштите и унапређења животне средине, утврђују се на основу еколошке дозволе, односно одобрења за употребу, ако за употребу објеката није прописана обавеза издавања еколошке дозволе.

Ако еколошка дозвола, односно одобрење за употребу нису издати на основу студије о утицају на животну средину која садржи елементе и услове за утврђивање утицаја емисија у ваздух на животну средину или студије о ваздуху, надлежни орган не може издати одобрење за рад док правно или физичко лице не достави студију о ваздуху.

Одобрење за рад правног лица извора емисија у ваздух издаје се приликом сваког почетка обављања дјелатности (у случају прекида рада, мијењања услова обављања дјелатности, промјене дјелатности и слично).

Израда студије о ваздуху

Члан 17.

Студију о ваздуху израђује правно лице које има овлашћење Министарства надлежног за заштиту животне средине.

О изради студије закључује се уговор између правног лица извора емисије, као наручиоца, и лица које он одабере са листе као извођача израде.

Израда студије врши се према правилима струке и елементима прописаним овим законом.

Трошкове израде студије сноси наручилац израде, према тарифи коју прописује министар за урбанизам, стамбено-комуналне дјелатности, грађевинарство и екологију (у даљем тексту: министар надлежан за заштиту животне средине).

Садржина студије о ваздуху

Члан 18.

Студија о ваздуху садржи податке о:

- пројекту, укључујући локацију, окружење, инфраструктуру, природу активности и гдје је то потребно, технологију која ће се користити;

- поређење технологије која ће се користити у односу на најбоље расположиве технологије, посебно оне које се односе на емисије у ваздух;

- супстанцама које ће се користити за процес производње и за производњу енергије;

- супстанцама које ће бити емитоване у ваздух у току нормалног рада објекта, укључујући дифузне емисије, као и у случају несреће већих размјера.

Опис утицаја на животну средину које имају загађујуће материје у току нормалног рада и у случају несрећа већих размјера, у студији обухвата:

- скицу подручја које је под утицајем извора емисије;

- опис квалитета ваздуха у подручју утицаја прије реализације пројекта;

- опис и прорачун додатног загађења проузрокованог реализацијом пројекта уз коришћење података о локалним метеоролошким условима, гдје је то одговарајуће;

- опис квалитета ваздуха у подручју утицаја.

Студија посебно садржи:

- опис утицаја очекиваног квалитета ваздуха након реализације пројекта на људе, фауну, флору, земљиште, материјално и културно наслеђе; ова процјена утицаја укључује опис степена загађења ваздуха у односу на прописане граничне вриједности;

- листу превентивних и заштитних мјера којима се спречава или смањује утицај емисија проузрокованих реализацијом пројекта;

- податке који су коришћени и метода које су примјене у изради студије;

- резиме студије.

Резиме студије без техничких података јавно се објављује одмах након израде на огласном мјесту општине у којој ће објекат бити лоциран и остаје објављен најмање два мјесеца.

Промјена одобрених услова

Члан 19.

О свакој промјени у пројекту, плану или раду неког извора емисије, правно лице је дужно да тражи измјену одобрења.

У случају мањих промјена, надлежни орган се обавјештава о природи промјене и њеним утицајима на емисију загађујућих материја у ваздух у року од осам дана од настанка промјене.

У случају значајне промјене, правно лице извора емисије подноси надлежном органу, прије приступању промјени, захтјев за:

- измјену еколошке дозволе, ако се ради о случају из члана 13. овог закона;

- измјену одобрења за грађење односно измјену или допуну урбанистичке сагласности, ако се ради о случају из члана 14. овог закона.

Садржина дозволе

Члан 20.

Услови и подаци који чине садржину дозволе из члана 13. и члана 14. овог закона, прописани су Законом о заштити животне средине и Законом о уређењу простора.

У погледу емисија загађујућих материја у ваздух, дозволе из става 1. овог члана садрже и:

- податке о превентивним мјерама заштите против загађења ваздуха, укључујући примјену најбољих расположивих технологија;

- прописане забране и ограничења емисија у ваздух, које је дужно да примјењује одговорно лице извора емисија;

- услове и начин испуштања загађујућих материја у ваздух;

- граничне вриједности емисија, које правно лице извора емисија не може прекорачити;

- локације за узимање узорака и вршење периодичних мјерења, те рокове и начин поступања приликом узимања узорака и периодичних мјерења;

- мјере које се требају предузети у случају несрећа већих размјера.

Граничне вриједности емисија утврђују се према околностима случаја, ако се ниједна прописана гранична вриједност не може примјенити.

Мониторинг ваздуха

Члан 21.

Начин редовног праћења емисија загађујућих материја у ваздуху, узимања узорака и мјерења параметара ваздуха и осматрање промјена квалитета ваздуха и њиховог утицаја на здравље људи и животну средину, прописује министар надлежан за заштиту животне средине.

Годишњи извјештај

Члан 22.

Правно лице стационарног извора емисије из члана 13. овог закона подноси извјештај надлежном органу општине или града, једном годишње.

Извјештај садржи податке о потрошњи енергије и горива, емисијама из извора, те опште податке о утицају који могу имати супстанце, које се испуштају у ваздух, на здравље људи.

Извјештај се јавно објављује на огласном мјесту општине, односно града одмах након подношења и остаје објављен (доступан јавности) најмање два мјесеца.

Преиспитивање дозвола

Члан 23.

Дозволе за изворе емисија из чл. 13. и 14. овог закона, у дијелу који се односи на емисије загађујућих материја у ваздух и граничне вриједности емисија, преиспитују се редовно, у правилу сваке десете године, а ванредно приликом процјене прописана, пријема годишњег извјештаја правног лица или налаза инспектора, ако за то има основа.

Ако се у случају из става 1. овог члана утврди да се према условима утврђеним у дозволи не може обезбједити да се граничне вриједности емисија не прекорачују, надлежни орган је овлашћен да по службеној дужности измјени или допуни дозволу и предузме друге мјере прописане овим законом.

Прекорачење граничних вриједности

Члан 24.

Ако правно лице извор емисија из члана 14. овог закона испусти у ваздух количину загађујућих материја која је већа од утврђених граничних вриједности емисија, правно лице је дужно да о томе обавијести орган надлежан за издавање дозвола.

Надлежни орган из става 1. овог члана, дужан је да:

- обустави рад извора емисија док правно лице не усклади испуштање загађујућих материја у ваздух са граничним вриједностима емисија или не стави извор емисија ван погона;

- одреди најдужи рок до кога рад извора емисија може бити обустављен због веће концентрације емисија у ваздух од утврђених граничних вриједности.

Квар на извору емисија

Члан 25.

У случају квара на извору емисија из члана 14. овог закона, одговорно лице је дужно да смањи трајање или прекине рад док се извор емисија не оспособи за безбједан рад.

У околностима из става 1. овог члана, рад извора емисије не може да траје непрекидно дуже од осам часова, а укупно годишње трајање рада не може бити дуже од 96 часова.

Несреће већих размјера

Члан 26.

О несрећи већих размјера, која је задесила извор емисија из члана 13. овог закона, обавјештава се орган надлежан за издавање еколошке дозволе и становништво угроженог подручја.

Надлежни орган је дужан да у случају из става 1. овог члана обустави рад извора емисија док се прекомјерно испуштање загађујућих материја, које угрожава здравље људи и животну средину, и посљедице несреће, не санирају.

2. ПОСЕБНА ОГРАНИЧЕЊА

Кућни извори емисије

Члан 27.

Општа ограничења утврђена овим законом (чл. 13-20.) се не примјењују на емисије у ваздух из кућних активности или кућних извора сагоријевања чија је термална снага мања од 250 KW.

Опрема, уређаји и остале машине, које се користе у домаћинствима и које представљају изворе емисија, подлијежу претходном одобравању типа производа коме припадају.

Правила о одобравању типа производа, о емисији загађујућих материја и спаљивању биомаса мањег обима, прописује министар надлежан за заштиту животне средине.

Горива кућних извора

Члан 28.

У кућним изворима емисије могу се користити само чврста и течна горива утврђена у стандардима организације надлежне за стандардизацију, мјерење и патенте.

Индустријска постројења

Члан 29.

Емисију из постројења са сагоријевањем, номиналне термалне снаге мање, једнаке или веће од 50 MW, прописује министар надлежан за заштиту животне средине.

Прекорачење граничних вриједности емисија одређених за погоне са сагоријевањем, који користе домаћа чврста горива, може се привремено дозволити ако не траје дуже од шест мјесеци и ако није два пута веће од граничне вриједности емисије.

Привремена дозвола из става 2. овог члана може се издати ако се на овај начин не прекорачују граничне вриједности квалитета ваздуха.

Прописом министра надлежног за заштиту животне средине утврђују се граничне вриједности емисија и захтјеви који се тичу мониторинга загађујућих материја за индустријске секторе производње метала (погони за печење металне руде или за синтеровање, погони за производњу сировог гвожђа или челика укључујући стално ливење), производње цементног клинкера у ротационим пећима и производње целулозе из дрвета или других влакнастих материјала.

Постројења за спаљивање отпада

Члан 30.

Услове за рад постројења за спаљивање отпада прописује министар надлежан за заштиту животне средине у складу са овим законом.

Моторна возила**Члан 31.**

Емисија из моторних возила уређује се подзаконским актом, којим се уређује редовни годишњи технички преглед моторних возила.

Надлежни орган не може извршити регистрацију возила, које прекорачује прописане граничне вриједности емисија.

Садржај сумпора у гориву**Члан 32.**

Тешка уља код којих садржај сумпора прелази 1,00% масе, не могу се користити као горива за погоне са сагоријевањем од 1. јануара 2010. године.

Погони са сагоријевањем који користе тешка уља код којих је садржај сумпора већи од 1,00% масе, могу да раде само на основу дозвола издатих у складу са чланом 13. и чланом 14. овог закона.

Дизел горива, која се користе за моторна возила и бродове, не могу бити коришћена као горива од:

- 1. јануара 2010. уколико је садржај сумпора већи од 0,20% њихове масе,

- 1. јануара 2015. уколико је садржај сумпора већи од 0,10 % њихове масе.

Ограничења из ст. 1. до 3. овог члана не примјењују се на:

1. горива која су намијењена за прераду прије финалног сагоријевања,

2. горива која ће бити прерађена у рафинеријској индустрији.

Услове мјерења и контроле садржаја сумпора у гориву прописује министар надлежан за заштиту животне средине.

Горива за возила**Члан 33.**

Горива за моторна возила морају одговарати стандардима квалитета које утврђује организација надлежна за стандардизацију, мјерења и патенте.

Од 1. јануара 2010. неће се вршити промет оловног бензина.

Складиштење горива**Члан 34.**

Пројектовање и коришћење објеката, постројења, возила и бродова који се користе за складиштење, утовар и превоз бензина од једног складишта до другог или од главног складишта до бензинске станице, врши се тако да се:

- задрже преостала испарења у контејнеру након истакања бензина;

- прихвате и задрже повратна испарења из простора за складиштење на бензинској станици или главном складишту;

- задрже испарења у покретном контејнеру док не дође до поновног пуњења у главном складишту.

Редовно тестирање непропусности камиона цистерни и периодичну контролу исправности вентила за вакуум/притисак на свим покретним контејнерима, врши у институцији коју овласти Министарство надлежно за заштиту животне средине, у роковима које утврди министар надлежан за заштиту животне средине.

Испарљива органска једињења**Члан 35.**

Емисије испарљивих органских једињења утврђује посебним прописом министар надлежан за заштиту животне средине, у складу са овим законом.

Употреба органских једињења из става 1. овог члана у дјелатностима и погонима мора бити сведена на најмању могућу мјеру.

Сустанце и препарати, који се услед испарљивих органских једињења класификују као канцерогени, мутагени или токсични за репродукцију, морају бити замијењени мање штетним супстанцама и препаратима, у највећој могућој мјери и најкраћем року.

Заштита озонског омотача**Члан 36.**

Услови и поступак постепеног искључивања из употребе супстанци које општеју озонски омотач и њихове замјене алтернативним супстанцама које имају значајно мањи штетни утицај на животну средину, као и поступак за руковање производима који садрже или су направљени од супстанци које општеју озонски омотач, прописује Влада Републике Српске.

Прописом из става 1. овог члана утврђује се начин вођења евиденција о извозу, увозу и потрошњи супстанци које општеју озонски омотач као и начин подношења извјештаја.

Регистар емисија**Члан 37.**

У регистру постројења и загађивача животне средине, који се успоставља на основу Закона о заштити животне средине, води се и регистар емисија у ваздух у који се уписују подаци о изворима емисија у ваздух, њиховим правним лицима и загађујућим материјама које извори испуштају у ваздух.

Садржај података који се воде у регистру из става 1. овог члана, начин и рокове њиховог прикупљања, достављања и уписивања у регистар, методологију и начин вођења података у регистру, као и начин управљања подацима уписаним у регистар (давање информација, подношење извјештаја и друго) прописује министар надлежан за заштиту животне средине.

У регистар емисија у ваздух обавезно се уносе слиједне загађујуће материје: сумпордиоксид, нитрооксиди, угљенидиоксид, угљенмоноксид, амонијак, нитрозоокси-ди, метан, неметански угљенводоници, бензен и ПМ 10.

На основу података регистра емисија у ваздух, министарство надлежно за заштиту животне средине објављује у јануару сваке године извјештај о емисијама загађујућих материја у ваздух, укључујући и емисије из природних извора на подручју Републике Српске за прет-прошлу годину.

IV - ЗАШТИТА ВАЗДУХА**Вриједности квалитета ваздуха****Члан 38.**

Граничне вриједности, циљане вриједности и прагови узбуње за загађујуће материје које се испуштају у ваздух прописује министар надлежан за заштиту животне средине у складу са овим законом.

Надлежни орган не може одобрити обављање дјелатности која би проузроковала прекорачење граничних вриједности у подручју гдје граничне вриједности нису прекорачене.

Скупштина општине, односно града, може одредити граничне вриједности квалитета ваздуха за своје подручје, које су ниже од вриједности утврђених у пропису из става 1. овог члана, зависно од специфичности подручја.

Мјерење квалитета ваздуха**Члан 39.**

Министарство надлежно за заштиту животне средине обезбјеђује редован мониторинг квалитета ваздуха од дана ступања на снагу овог закона.

Стручна институција коју овласти Министарство надлежно за заштиту животне средине заједно са Министарством надлежним за заштиту здравља, успоставља и врши мониторинг квалитета ваздуха у складу са условима утврђеним прописом из члана 26. став 1. овог закона.

Стручна институција из става 2. овог члана води базу података о мјерењу квалитета ваздуха и припрема годишњи извјештај о стању квалитета ваздуха и доставља га Министарству надлежном за заштиту животне средине и Министарству надлежном за заштиту здравља, ради објављивања. Прекорачење граничних вриједности, прагова упозорења, циљаних вриједности и дугорочних циљева за заштиту ваздуха, морају се утврдити у извјештају.

Мјере за угрожена подручја

Члан 40.

Општина, односно град доноси акциони план заштите квалитета ваздуха за подручја у којима су прекорачене граничне вриједности квалитета ваздуха за једну или више загађујућих материја.

У поступку доношења, приједлог плана мора бити доступан јавности ради давања примједби.

Плановима из става 1. овог члана могу се предвидјети мјере контроле, обустављања активности, укључујући моторни саобраћај, уколико доприносе побољшању квалитета ваздуха.

План из става 1. овог члана мора бити достављен Министарству надлежном за заштиту животне средине и осталим министарствима у чијој је надлежности спровођење мјера из плана.

План поред осталог садржи:

- локацију подручја претјеране загађености (региони, градови) и станица за мјерење,
- опште информације о врсти подручја (град, индустријска или рурална област),
- процјену загађеног подручја (км²) и броја становника изложеног загађивању,
- потребне климатске податке,
- релевантне топографске податке,
- информације о врсти циљева који захтјевају заштиту у датом подручју,
- природу и процјену загађивања, као што су концентрације уочене у претходним годинама, технике које се користе за процјену,
- поријекло загађивања, као што је листа основних извора емисије одговорних за загађивање (мапа), укупна количина емисија из ових извора (тона годишње), информације о загађивању које долази из других подручја,
- анализу ситуације, као што је детаљан опис оних фактора који су проузроковали прекорачење (пренос, укључујући прекогранични пренос, облик), детаљан опис могућих мјерења за побољшање квалитета ваздуха,
- детаљан опис мјера или пројеката које треба усвојити ради смањења загађивања након ступања на снагу овог закона,
- процјену планираног побољшања квалитета ваздуха и очекиваног времена које је потребно да би се постигли ови циљеви,
- неопходне буџетске захтјеве (средства, особље, информације и сл.) које изискује планирано побољшање квалитета ваздуха.

Министарство надлежно за заштиту животне средине предузима мјере које су неопходне за постизање циљне вриједности концентрације озона у ваздуху.

Стање изузетног загађивања

Члан 41.

Општина, односно град доноси план када постоји ризик прекорачења прага упозорења, утврђујући мјере

смањења ризика од прекорачења и ограничења трајања појава изузетног загађивања (смог).

Плановима се може, поред мјера контроле, предвидјети обустава активности извора емисије укључујући моторни саобраћај који доприносе прекорачењу прагова упозорења.

У случају да питање загађења ваздуха, које је проузроковано друмским саобраћајем, не може бити ријешено на други начин, може се забранити коришћење одређених друмова за одређене врсте возила.

У случају да су прекорачени утврђени прагови узбуне, надлежни локални органи предузимају неопходне мјере како би јавност била обавјештена (нпр. путем радија, телевизије, штампе или на други уобичајен начин).

Размјена информација

Члан 42.

Информације и извјештаје институција и органа надлежних за процјену квалитета ваздуха из члана 39. овог закона, Министарство надлежно за заштиту животне средине доставља међуентитетском органу надлежном за заштиту животне средине

Информисање јавности

Члан 43.

Стручна институција из члана 39. овог закона обезбјеђује да се ажуриране информације о концентрацијама загађујућих материја у ваздуху редовно достављају јавности и одговарајућим организацијама.

Информисање се врши путем радија, телевизије, штампе, дисплеја или путем компјутерских мрежа.

Информације из става 1. овог члана садрже податке о прекорачењу концентрација утврђених граничних вриједности и прагова узбуне у периоду за који се информација даје, те о средњој вриједности емисија као и процјену у вези са граничним вриједностима и праговима узбуне и њиховом утицају на људско здравље и животну средину.

Надлежни орган дужан је информисати јавност (на примјер путем радија, телевизија или штампе) о прекорачењу прагова за озон.

Информације које се достављају јавности и организацијама, морају бити јасне, разумљиве и доступне.

V - НАДЗОР

Члан 44.

Надзор над спровођењем одредаба овог закона и прописа донесених на основу њега врши Министарство надлежно за заштиту животне средине, на начин прописан Законом о заштити животне средине.

VI - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршаји

Члан 45.

Новчаном казном у износу од 1.500 до 15.000 КМ казниће се за прекршај правно и физичко лице које:

- започне са радом без прибављене еколошке дозволе (члан 14.),
- поново отпочне са радом у постојећем објекту или промјени намјену без прибављене еколошке дозволе (члан 16.),
- врши намјерне значајне промене у пројекту или раду извора емисије, без прибављене еколошке дозволе (члан 20.).

Новчаном казном у износу од 1.500 до 15.000 КМ казниће се за прекршај правно лице које:

- не поднесе годишњи извјештај (члан 22.),
- не обавјести надлежни орган о прекорачењу граничних вриједности емисија (члан 24.).

За прекршај из ст. 1. и 2. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу и физичко лице, новчаном казном од 100 до 1.500 КМ.

VII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 46.

Одредбе овог закона примјењују се на нове објекте, за које је поступак издавања дозвола покренут након ступања на снагу овог закона.

Постојећи објекти, који су у вријеме ступања на снагу овог закона већ пуштени у погон и који су добили потребне дозволе или покренули поступак издавања дозвола, дужни су да у року од осам година од дана ступања на снагу овог закона ускладе своје активности са одредбама овог закона и прописа донесених на основу закона.

Постојећи објекти су дужни припремити планове имплементације о постепеном побољшању карактеристика својих емисија како би се испунили услови из овог закона.

Планови се достављају надлежним органима ради одобравања и јавности на начине дефинисане у члану 40. овог закона и најкасније од једне године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 47.

Стратегију за заштиту ваздуха, из члана 8. став 2. овог закона, Народна скупштина Републике Српске ће донијети у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона.

Прописе из члана 12. став 2. и 36. став 1. овог закона доноси Влада Републике Српске у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Прописе из члана 17. став 4, члана 21, члана 27. став 3, члана 29. став 1, члана 30. став 1, члана 32. став 5, члана 34. став 2, члана 35. став 1, члана 37. став 2. и члана 38. став 1. овог закона донијеће министар надлежан за заштиту животне средине у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 48.

Усклађивање прописа донесених на основу овог закона, са техничким развојем, прописивање граничних вриједности, метода мјерења, најбољих расположивих вриједности технологија и друго вршиће се најмање сваких пет година.

Члан 49.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-622/02
25. јула 2002. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Др Драган Калинић, с.р.

699

На основу Амандмана XL тачке 2. на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ВОДА

Проглашавам Закон о заштити вода који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на сједници одржаној 25. јула 2002. године.

Број: 01-020-571/02
29. јула 2002. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Мирко Шаровић, с.р.

ЗАКОН

О ЗАШТИТИ ВОДА

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се заштита вода од загађивања и нерационалног и неразумног коришћења.

Заштита вода обухвата очување и регулисање потребних количина вода, доброг стања, одржавање обале и водног земљишта и доношење одлука о постизању рационално-одрживог коришћења.

Циљеви заштите вода

Члан 2.

Заштитом вода обезбјеђује се одрживо коришћење вода ради очувања и побољшања њиховог квалитета, очувања природних процеса и природне равнотеже вода, биљних и животињских врста и њихових станишта која зависе о водама (у даљем тексту: водни екосистеми), те обезбјеђивање потребних количина вода за разне намене.

Начела заштите вода

Члан 3.

Полазећи од основних начела заштите животне средине, заштита вода заснива се на:

- економском приступу водама, спровођењем политике да корисник плаћа реалну надокнаду за коришћење вода, а загађивач надокнађује штету проузроковану водама;

- интегритету ријечних сливова, узимајући у обзир динамику вода и природних процеса и склад и међузависност водних екосистема у оквирима ријечног слива;

- у примјенама најбољих расположивих технологија и нових научних знања у екологији;

- одрживом коришћењу вода, које се заснива на обезбјеђивању функционисања природних процеса и одржавању природне равнотеже водних екосистема и на дугорочној заштити и рационалном коришћењу расположивих водних ресурса;

- принципу предострожности према којем гдје постоје пријетње од озбиљних и непоправљивих оштећења, недостатак потпуне научне сигурности се неће користити као разлог за одлагање мјера за спречавање деградације животне средине;

- спречавању прекомјерног оптерећивања вода и унапређивање одрживог коришћења вода.

Надлежности у заштити вода

Члан 4.

За поједина питања заштите вода надлежни су: Министарство за урбанизам, стамбено-комуналне дјелатности, грађевинарство и екологију (у даљем тексту: Министарство надлежно за заштиту животне средине) и други републички органи и организације, органи и организације ријечног слива, локални и други органи, организације и институције, утврђени овим законом, сваки у оквиру својих надлежности.

Са органима и организацијама надлежним за заштиту вода сарађују удружења и друге групе грађана, на начин утврђен овим законом.

Планирање и спровођење заштите вода

Члан 5.

Заштита вода од оптерећења, неразумног коришћења и загађивања, укључујући и обале и водно земљиште у заштићеним и угроженим подручјима планира се и спроводи тако да се обезбједи очување природних процеса, природне равнотеже водних екосистема,

заштићених природних добара и подручја као и очување пејзажних карактеристика вода у складу са овим законом.

Сваки појединац је обавезан да заштити квалитет и количину вода користећи их тако да у најмањој мери утиче на равнотежу водних екосистема, у складу са овим законом.

Активности које имају негативан утицај на стање површинских и подземних вода прописује Министарство надлежно за заштиту животне средине у складу са Анексом II Оквирне директиве о водама 2000/60/ЕЗ, за подручје сваког ријечног слива или дијела међународног ријечног слива на територији Републике Српске.

Накнаде за оптерећење вода

Члан 6.

Накнаде за воде за свако оптерећење, коришћење и загађивање воде изузев коришћења воде за општу употребу регулисаће се Законом о фонду за заштиту животне средине.

II - ДЕФИНИЦИЈЕ

Члан 7.

У смислу овог закона слиједећи изрази имају значење:

- вода за купање означава воду у којој је дозвољено купање на основу правног акта надлежног органа или воду у којој купање није забрањено и у којој се обично купа велики број људи;

- вода за пиће означава воду која испуњава прописане стандарде квалитета и која се може користити за пиће и производњу и припрему хране;

- воде означавају све природне и вјештачке површинске и подземне воде;

- водни режим означава скуп природних или вјештачких хидролошких, хемијских и биолошких карактеристика које се односе на површинске и подземне воде у одређеном подручју у току одређеног временског периода;

- водно земљиште означава земљиште стално или периодично прекривено унутрашњим водама, које према томе представљају посебне хидролошке, гео-морфолошке и биолошке услове који дефинишу водне екосистеме и који допиру до обале. Водно земљиште такође означава и напуштена ријечна корита и шљунковита подручја која вода повремено плави. Земљиште повремених језера не означава водно земљиште;

- директно испуштање у подземне воде означава испуштање загађујућих материја у подземну воду без претходне перколације кроз тло или подтло;

- еколошко стање површинске воде је дефинисано квалитетом водног екосистема с обзиром на његову структуру и функционисање;

- еутрофско подручје означава подручје у којем је могуће одредити или очекивати сатурацију вода хранљивим материјама, посебно једињењима азота и фосфора које посебно убрзавају раст алги и виших облика водених биљака и на тај начин проузрокују нежељени поремећај равнотеже организама који су присутни у води и поремећај квалитета воде;

- загађивање је директно или индиректно увођење супстанци или топлоте у ваздух, воду или земљиште, које је резултат људских активности, и које може бити штетно по људско здравље или квалитет водних или земних екосистема који директно зависе од водних екосистема, које резултира општењима материјалне својине или које нарушава или утиче на уживање или друге врсте законске употребе животне средине;

- загађујућа материја означава било коју супстанцу која вјероватно може да проузрокује загађивање, посебно оне наведене у Анексу VIII Директиве 2000/60/ЕЗ;

- испирање се односи на чврсте минералне честице које су испране од стране површинских вода и које се

преносе дуж корита водних токова или које флотизују воденом струјом;

- испитивање подземних вода означава одређивање геолошке структуре хидролошких особина присутних стијена и хидродинамичних параметара водних токова, примјена мјерења и узимање узорка воде за анализу хемијских, физичко-хемијских и микробиолошких својстава воде;

- квантитативно стање је израз степена до кога је подземна вода под утицајем директних или индиректних експлоатација;

- међуржавне воде означавају површинске или подземне воде које теку дуж граничне линије између двије или више држава или које теку преко граничне линије;

- минерална вода означава подземне воде које испуњавају прописане критеријуме за пиће и које се црпи из бунара, водних извора или сливова;

- најбоље расположиве технике означавају најефикаснију и најнапреднију фазу у развоју дјелатности и метода рада које су назнака практичне погодности одређених техника за обезбјеђивање основе за граничне вриједности емисије, одређене да би се спријечиле и гдје то није практично могуће смањиле емисије и утицај на животну средину у цјелини;

- опасне супстанце означавају супстанце или групе супстанци које су токсичне, постојане и подложне биоакумулацији, и остале супстанце и групе супстанци које проузрокују исти ниво забринутости;

- оптерећење вода означава емитовање супстанци или енергије у воду;

- општа употреба воде означава употребу на коју се не примјењују специфичне забране уведене овим законом (на примјер купање и наводњавање вртова);

- плутајући материјал означава органске и друге плутајуће материјале (балване, гране, лишће, отпад и слично);

- површинске воде означавају унутрашње воде, изузев подземних вода;

- подземне воде обухватају:

а) подземне воде које слободно теку у подручјима са порозним стијенама,

б) подземне воде које се налазе у алувијалним и терасним седиментима у приобаљу тока површинских вода,

в) водни ресурси као природни извори подземних вода,

г) минералне, термалне и термо-минералне воде;

- подручје ријечног слива означава подручје копно које се састоји од једног или више сусједних ријечних сливова заједно са њиховим подземним и обалним водама;

- подслив означава подручје земљишта са кога све површинске воде отичу појединачним токовима малих водотока, ријека и/или језера у одређену тачку водног пута (нормално језеро или острво ријеке);

- право на воду означава право на посебну употребу или коришћење воде;

- ријечни слив означава подручје земљишта са кога све површинске воде отичу појединачним токовима малих водотока, ријека и/или језера у море преко једног ријечног ушћа, рукавца или делте;

- стајаће воде означавају природна језера укључујући језера која се повремено јављају, рибаке, појилишта и остале водне базене који имају стално или периодично утицање или истицање текућих или подземних вода. Стајаће воде такође означавају и водне базене који се формирају као резултат постављања брана на текуће воде или другог коришћења простора;

- стандард квалитета животне средине је концентрација одређене загађујуће материје или групе загађујућих материја у води, седименту или биоти која не

би требало да буде прекорачена како би се заштитило здравље људи и животна средина;

- текуће воде означавају природне водотокове као што су бујице, потоци и ријеке са сталним или периодичним током и водотокови који се формирају као резултат трансфера неког природног водотока или његовог географског положаја;

- термална вода означава подземне воде из бунара, водних извора или сливова које испуњавају прописане критеријуме и имају температуру већу од средње годишње температуре подручја;

- термо-минерална вода је термална вода са карактеристикама минералне воде;

- унутрашње воде означавају текуће и стајаће воде на површини земљишта и све подземне воде на страни окренутој копну, основне линије од које се мјери ширина територијалних вода;

- употреба или коришћење воде означава активност која изазива промјене воде, коришћење воде као природног ресурса или емитовање супстанци или енергије у воду;

- хемијско стање воде је дефинисано концентрацијом супстанци и других водних феномена;

- штетни утицаји воде означавају оне утицаје воде који представљају пријетњу по животе људи или њихову имовину као и на животну средину и људско здравље.

III - ПЛАНИРАЊЕ ЗАШТИТЕ ВОДА

Територијална основа заштите вода

Члан 8.

Ради обезбјеђивања интегралне и досљедне заштите вода, узимајући у обзир хидрографске карактеристике, јединственост и кохерентност водног режима Републике Српске, овим законом утврђују се ријечни сливови, подсливови и дијелови подсливова, као територијална основа планирања и остваривања заштите вода на територији Републике Српске.

Ријечни сливови и подсливови

Члан 9.

На територији Републике Српске утврђују се ријечни сливови Саве и Требишњице, који се дијеле на ријечне подсливове Уне, Сане, Дрине, Босне и Врбаса.

Ријечни подсливови могу имати своје посебне дијелове (дијелови ријечних подсливова).

Подручја ријечних сливова и ријечних подсливова као и дијелова ријечних подсливова заједно са подземним водама које им припадају одређује Влада Републике Српске на приједлог министра надлежног за заштиту животне средине.

Надлежна организација ријечног слива

Члан 10.

Заштита вода на подручју ријечног слива, у дијелу који се налази на територији Републике Српске у надлежности је организације ријечног слива.

Послови управљања заштитом вода, које обавља надлежна организација ријечног слива и начин обављања тих послова, уређују се овим законом.

Сва остала питања од значаја за надлежну организацију ријечног слива (назив, сједиште, оснивање, послови управљања водама и друго) утврђују се посебним законом, којим се уређује управљање водама на територији Републике Српске.

Надлежна организација ријечног слива оснива се посебним законом којим се уређује управљање водама на територији Републике Српске.

Врсте планских аката

Члан 11.

У Републици Српској доноси се Републичка стратегија заштите вода и планови заштите ријечних сливова, ријечних подсливова и дијелова ријечних подсливова.

Поред планова из става 1. овог члана, могу се доносити помоћни планови који се односе на појединачна питања заштите вода (помоћни планови).

Републичка стратегија заштите вода

Члан 12.

Републичком стратегијом заштите вода утврђује се политика заштите вода.

Републичка стратегија заштите вода садржи нарочито:

1. карактеристике ријечних сливова на територији Републике Српске;

2. циљеве и смјернице за:

- заштиту вода од оптерећења и побољшавање њиховог квалитета,

- очување и регулацију количине вода ради очувања или успостављања природне равнотеже, водних екосистема, биодиверзитета и пејзажних карактеристика,

- очување и регулацију количине вода ради обезбјеђивања залиха воде за пиће и осталих облика употребе вода,

- економски прорачун заштите вода,

- начин примјене међународних обавеза државе везаних за област заштите вода на територији Републике Српске,

- механизме координације за ријечне сливова и ријечне подсливова са Федерацијом Босне и Херцеговине (Федерација),

- начела успостављања механизма координације за ријечне сливова и подсливова са другим државама;

3. одређивање приоритета за постизање циљева заштите вода;

4. прорачун средстава која су потребна за примјену Стратегије.

Члан 13.

Републичку стратегију заштите вода доноси Народна скупштина Републике Српске на приједлог Владе Републике Српске, за период од најмање десет година.

Стратегија из става 1. овог члана може бити дио Стратегије заштите животне средине БиХ.

План заштите подручја ријечног слива

Члан 14.

План заштите подручја ријечног слива садржи :

1. опис стања ријечног слива, који садржи:

- административне, демографске и социјално-економске карактеристике,

- карактеристике површинских и подземних вода које му припадају, укључујући и граничне воде,

- утицаје и оптерећења површинских и подземних вода који су резултат људских активности, укључујући и процјену и анализу спроведених мјерења,

- одређивање осјетљивих и неосјетљивих подручја, рањивих зона и заштићених подручја према овом закону и заштићених подручја према прописима који се односе на очување природе за које су значајни водни режим и квалитет воде,

- опис мреже мониторинга стања површинских и подземних вода и заштићених и угрожених подручја,

- одређивање постојећих планова који се односе на конкретно подручје,

- списак институција које су надлежне за појединачна питања везана за управљање водама и заштити вода;

2. економски прорачун заштите вода, регулисање услова дренажа и употребе воде;

3. циљеве заштите вода у појединачним подручјима ријечних сливова;

4. програм мјера, укључујући и развој финансијске основе за постизање циљева из тачке 3. овог става;

5. опис дјелатности и закључци везани за учешће јавности у припреми плана, укључујући мониторинг у локалним заједницама;

6. одређивање ограничења и услова за употребу воде.

Одредбе става 1. овог члана сходно се примјењују на одређивање садржаја планова за ријечне подсливове и дијелове ријечних подсливова.

Детаљнији садржај планова из претходних ставова овог члана прописује Влада Републике Српске.

Члан 15.

Предлагачи планова обавјештавају јавност о почетку припреме појединих планова најмање три године прије почетка периода на који се план односи и обезбјеђују учешће јавности у припреми и усвајању релевантног плана.

Прије почетка припреме појединих планова, предлагач позива на сарадњу надлежне републичке и локалне органе, јавне службе, невладине и друге организације, носиоце права на воду и остала лица, која су, у подручју које је обухваћено планом, власници обале или водног земљишта или који у том подручју имају пребивалиште или сједиште и упознаје их са приједлогом садржаја и распоредом израде и усвајања плана. О почетку припреме појединог плана и његовом усвајању шира јавност се обавјештава путем медија.

У складу са ставом 2. овог члана, предлагач обезбјеђује и сарадњу јавности у току припреме плана и мора упознати јавност са извјештајем о напредовању на припреми плана најмање двије године прије почетка периода на који се план односи.

Предлагач мора објавити нацрт плана најмање годину дана прије почетка периода на који се план односи.

Лица из става 2. овог члана могу предлагачу плана поднијети писане примједбе на нацрт плана у року од шест мјесеци након његовог објављивања, а на њихово тражење предлагач им мора обезбиједити приступ документима на основу којих је план израђен.

Члан 16.

План заштите подручја ријечног слива доноси Влада Републике Српске на приједлог надлежне организације подручја ријечног слива. План заштите ријечног слива мора бити у складу са Републичком стратегијом заштите вода.

План из става 1. овог члана поновно се разматра сваких шест година и уколико је потребно, мијења или допуњује по поступку по којем је донесен.

Измјене и допуне плана врше се на начин и по поступку његовог усвајања.

Планови се објављују у "Службеном гласнику Републике Српске".

Помоћни планови

Члан 17.

За поједина питања заштите вода, регулисања услова дренаже или употребе воде, као и за дијелове ријечних подсливова, могу се доносити помоћни планови заштите вода.

Планови из става 1. овог члана морају бити у складу са Републичком стратегијом и са планом заштите ријечног слива.

Помоћне планове из става 1. овог члана доносе општинске, односно градске скупштине, у складу са одредбама члана 15. закона.

Полазна основа планирања простора

Члан 18.

Предлагачи аката просторног планирања морају у току припреме ових аката као једну од обавезних полазних основа узети у обзир ограничења и услове из планова заштите вода.

IV - ЗАШТИТА ВОДА И ВОДНИХ ЕКО-СИСТЕМА

Члан 19.

Заштита вода и водних екосистема укључује класификацију површинских и подземних вода, забране и ограничења која се односе на оптерећења вода, посебне забране и ограничења у заштићеним подручјима, контролу и прикупљање података за заштиту вода и друге мјере утврђене овим законом.

Циљеви заштите квалитета

Члан 20.

Циљ заштите квалитета вода је обезбјеђивање доброг стања вода и животне средине, ради заштите људског здравља и интереса потрошача.

Члан 21.

Добро стање површинских вода означава добро еколошко и хемијско стање. Добро еколошко стање постоји уколико услови на одређеној локацији само незнатно одступају од чистих/првобитних стања које одговара одређеном типу воде. Ови чисти/првобитни услови се утврђују и класификују на основу абиотичких критеријума као што су висина, испуштање, режим протока и сл., који се односе на изабране референтне локације.

Добро хемијско стање/карактеристике постоје уколико хемијске супстанце које се налазе у води, седиментима и биоти не утичу на људско здравље, разнолике захтјеве потрошача и посебно на добро еколошко стање/карактеристике утврђене претходним ставом овог члана.

Члан 22.

Добро стање/карактеристике подземних вода означава добро квантитативно и хемијско стање/карактеристике.

Добро квантитативно стање/карактеристике означава сталан ниво подземних вода у дужем временском периоду којим се спречава штетан утицај на повезане површинске воде и копнене екосистеме. Добро хемијско стање/карактеристике означавају хемијски квалитет воде који није штетан за здравље људи, испуњава разнолике потребе потрошача и спречава негативан утицај на квалитет зависних водних екосистема површинских вода.

Граничне вриједности и класификација

Члан 23.

Граничне вриједности за хемијске, физичко-хемијске и биолошке параметре за воде за купање, воде намијењене за водоснабједвање и за минералне, термалне и термо-минералне воде одређује Влада Републике Српске.

Шему класификације вода, у складу са утврђеним граничним вриједностима, прописује министар надлежан за послове заштите животне средине. Надлежна организација ријечног слива врши категоризацију својих подручја у складу са прописаном шемом класификације.

Плановима заштите ријечних сливова обезбјеђује се постизање циљева заштите квалитета вода предвиђених овим чланом у временском периоду за који је донесен план заштите ријечног слива. Шема класификације и категоризација вода из претходних ставова овог члана обавезан је елемент планова заштите вода.

1. ОПШТЕ МЈЕРЕ ЗАШТИТЕ ВОДА**Испуштање отпадних вода****Члан 24.**

Испуштање отпадних вода и емисија топлоте у површинске воде и апсорпција топлоте са површинских вода могу се вршити само на начин и под условима утврђеним овим законом.

Забрањено је директно испуштање отпадних вода у подземне воде.

Индиректно испуштање отпадних вода и емисија топлоте у подземне воде и апсорпција топлоте из подземних вода може се вршити само на начин и под условима одређеним овим законом.

Забрањено је испуштање отпадних вода у природна језера, рибњаке, појилишта или природне водне базене са сталним или периодичним улијевањем или излијевањем копнених и подземних вода, и испуштање у водне базене приликом вађења или коришћења сирових минерала и других сличних случајева употребе вода.

Забрањено је коришћење или употреба вода која деградира хемијско или еколошко стање вода у природним језерима, рибњацима, појилиштима и другим природним водним базенима са сталним или периодичним уливањем и изливањем површинских и подземних вода.

Употреба ђубрива и средстава за заштиту биља**Члан 25.**

Ђубрење или коришћење средстава за заштиту биља на обалном земљишту забрањено је у ширини земљишта од 10 метара од границе обале унутрашње воде.

Зоне у којима су подземне воде загађене нитратима или средствима за заштиту биља или у којима постоји вјероватноћа за појаву загађивања уколико се не предузму адекватне мјере у осјетљивим зонама одређује министар надлежан за заштиту животне средине. Надлежна организација ријечног слива може у овим зонама ограничити, уредити или забранити употребу вјештачких ђубрива, природних гнојива или средстава за заштиту биља.

Правила добре пољопривредне праксе за смањење загађења воде нитратима и средствима за заштиту биља утврђује министар надлежан за заштиту животне средине. Примјена добре пољопривредне праксе обавезна је у осјетљивим зонама.

Мониторингу вода у осјетљивим подручјима посвећује се посебна пажња.

Пловидба и загађење вода**Члан 26.**

Превоз терета пловним објектима која као погонско гориво користе нафту забрањен је на унутрашњим водама, осим у ванредним случајевима заштите вода, спашавања људи, животиња и имовине, спровођења полицијских задатака и у случају војне одбране.

Изузетно од претходног става, Влада Републике Српске може дозволити да се поједине површинске/унутрашње воде и њихови дијелови користе за превоз терета или коришћење пловних објеката из става 1. овог члана, и тада се примјењују одредбе о општој употреби вода, њиховој заштити од загађења и очувању природне равнотеже водних екосистема.

Забрањено је испуштање отпадних вода директно из пловних објеката, осим загађене воде за хлађење.

Члан 27.

Забрањено је прање возила и других машина и уређаја у површинским водама, или на обали или водном земљишту.

Нагомилавање и одлагање материја**Члан 28.**

Забрањено је испуштање, полагање и одлагање у воде супстанци или објеката, који због своје форме, физичких, хемијских или биолошких карактеристика или других особина, могу да угрозе живот или здравље људи и водне екосистеме, да отежају ток вода или да угрозе водне објекте и уређаје.

Забрањује се на водном и обалном земљишту депоновање и претовар опасних материја, било у чврстом, течном или гасовитом стању те одлагање или депоновање екстрахованих или отпадних материја или других сличних супстанци и одлагање отпада.

Опасне супстанце**Члан 29.**

Забрањена је изградња на водном земљишту: постројења или уређаја намијењених производном процесу у који су укључене опасне супстанце, постројења или уређаји за руковање опасним супстанцама или за њихово складиштење и постројења или уређаји за одлагање отпада.

Изградња постројења или уређаја из става 1. овог члана изузетно је дозвољена за потребе лука и одбрану земље.

За изградњу постројења и уређаја у складу са ст 1. и 2. овог члана на обалном и водном земљишту, министар надлежан за заштиту животне средине може прописати посебне услове.

Превоз и претовар опасних материја на ријекама врши се у складу са посебним прописима о превозу опасне робе којим се искључује могућност неконтролисаног испуштања или своди на најмању могућу мјеру.

Акциденти**Члан 30.**

Лице које проузрокује или је свједок испуштања, одлагања или депоновања опасних или штетних супстанци у воде или на обално или водно земљиште, или на земљиште које се налази у заштићеном подручју, као и у случају непосредне опасности од наведених активности, дужно је да одмах обавијести надлежну организацију ријечног слива о догађају или непосредној опасности. У складу са прописима о заштити од природних и других катастрофа, надлежна организација ријечног слива мора учинити све у својој моћи како би се штетне посљедице на животну средину свеле на најмању могућу мјеру.

По упутствима надлежне организације ријечног слива, јавно предузеће које газдује водама на подручју акцидента обавезно је да предузме све мјере за уклањање опасности или штетних утицаја загађења, одмах након што је обавијештено.

Трошкове отклањања посљедица загађења сноси субјекат који је изазвао загађење (починилац) који такође сноси и трошкове спровођења мјера и активности из става 2. овог члана.

Мјере које се предузимају у случају акцидента прописује министар надлежан за заштиту животне средине.

Оптерећивање површинских вода**Члан 31.**

Код било ког оптерећења површинских вода, обале или водног земљишта, ради заштите биљних и животињских врста и њихових станишта, који овисе о води, мора се обратити пажња на:

- одржавање услова за репродукцију тих биљних и животињских врста;

- одржавање одговарајућих услова у њиховим зимским склоништима водних екосистема;

- одржавање осталих услова важних за одржавање и развој водних екосистема и врста, укључујући замјену и обогаћивање;

- очување постигнутог доброг стања вода.

Обавезе из става 1. овог члана детаљно се одређују у водозаштитној сагласности.

За поједине врсте оптерећења воде, обале или водног земљишта, министар надлежан за заштиту животне средине може, у складу са прописима о очувању природе, прописати детаљније услове и методе заштите вода, које садржава водозаштитна сагласност, укључујући и обавезу пролаза за животињске врсте.

Очување услова дренаже

Члан 32.

Оптерећење животне средине може бити таквог интензитета да обезбјеђује очување, у што већој могућој мјери, стања вода, водних екосистема и смањење угрожавања низводног тока, а нарочито услова дренаже.

Еколошки прихватљив минималан проток

Члан 33.

У случају употребе или коришћења текуће воде, које би могле смањити њен проток, еколошки прихватљив минималан проток мора бити обезбијеђен у току цијеле године, осим онда када је природни проток нижи од одређеног еколошки прихватљивог протока.

Еколошки прихватљив проток представља најмању количину воде која обезбјеђује очување природне равнотеже водних екосистема и пејзажних карактеристика водотока.

Еколошки прихватљив проток се одређује одлуком о давању права на воду на основу стручног мишљења јавног предузећа надлежног за газдовање водама.

Трошкове стручног мишљења става 3. овог члана сноси инвеститор на основу методологије коју прописује министар надлежан за заштиту животне средине у складу са прописима о очувању природе.

Врсте употребе или коришћења воде, према ставу 1. овог члана, прописује министар надлежан за заштиту животне средине.

Уклањање материјала

Члан 34.

Уклањање материјала као што је пљунак, пијесак и сл. дозвољава се само у оној мјери и на начин, којим се обезбјеђује да се природни процеси неће знатно измијенити, да неће бити уништена природна равнотежа водних екосистема и да се неће повећати негативан утицај на воде.

Ближе услове и методе уклањања и враћања материјала, као и критеријуме којима се одређује количина материјала која се уклања, прописује министар надлежан за заштиту животне средине.

2. ПОСЕБНЕ МЈЕРЕ ЗАШТИТЕ ВОДА

Заштићена водна подручја

Члан 35.

Надлежна организација ријечног слива одређује заштићена подручја ради заштите водних токова или дијелова водних токова путем којих подземне воде теку према сливним подручјима да би се користиле за јавно снабдевање водом за пиће, флаширање природне воде за пиће или за коришћење минералне, термалне или термо-минералне воде за производњу пића, заштите против загађења или других врста оптерећења вода, која би могла утицати на здравствену подобност воде и на њену количину, и за заштиту подручја изнад токова воде из којег површинске воде отичу или се сливају у водни ток.

У циљу успостављања различитих нивоа заштите, заштићено водно подручје се класификује у заштићене водне појасеве.

Заштиту вода у заштићеним водним подручјима организују и спроводе надлежне организације ријечног слива и јавно предузеће надлежно за газдовање водама, свако у оквиру својих надлежности.

Правила заштите вода у заштићеним водним подручјима утврђује Влада Републике Српске у складу са одредбама овог закона, а нарочито:

- мјере, забране и ограничења у заштићеним водним подручјима и појединачним заштићеним водним појасевима (у даљем тексту: режим заштите вода),
- метод финансирања заштите и одржавања подручја,
- надзор спровођења прописаног режима.

Обавезе локалних заједница

Члан 36.

Скупштина општине, односно града (у даљем тексту: Скупштина локалне заједнице)на чијој се територији налази заштићено водно подручје из којег се црпи вода за пиће и снабдијева водом за пиће друга локална заједница, дужна је да донесе одговарајући просторни план којим се обезбјеђује могућност изградње постројења и уређаја за снабдевање водом за пиће подручја друге локалне заједнице.

Скупштина локалне заједнице на чијој територији је осјетљиво водно подручје, дужна је да донесе програм којим ће се обезбиједити могућност изградње постројења и уређаја за третман отпадних вода, у складу са планом заштите ријечног слива.

У случају да скупштина локалне заједнице не донесе просторни план или програм из ст. 1. и 2., изградњу постројења или уређаја одобрава министар надлежан за послове уређења простора, а изградњу финансира локална заједница.

Привремена заштита

Члан 37.

Уколико се открије извор воде који је битан за снабдевање водом за пиће, или извор минералне, термалне или термо-минералне или друге подземне воде за производњу пића, скупштина локалне заједнице на приједлог надлежне организације ријечног слива може донијети одлуку о привременој заштити подручја на којем се извор налази.

Одлуком о привременој заштити из става 1. овог члана одређују се:

- границе заштићеног водног подручја,
- привремени режим заштите вода у заштићеном водном подручју и појединачним заштићеним појасевима,
- методе финансирања заштите и одржавања подручја,
- надзор спровођења прописаног режима.

Заштита из става 2. овог члана може бити на снази само до ступања на снагу акта о одређивању заштићеног водног подручја на основу члана 35. став 1. овог закона.

Заштита вода у подручју из става 1. овог члана врши се у складу са чланом 35. став 3. овог закона.

Режим заштите вода

Члан 38.

У заштићеном водном подручју могу се ограничити или забранити активности које могу угрозити квантитативно или квалитативно стање извора вода. Власницима или другим посједницима земље у заштићеном водном подручју могу се одредити обавезе да спроведу или дозволе спровођење мјера за заштиту квантитета и квалитета извора воде.

Ограничења из става 1. овог члана односе се на:

- забрану или одређивање посебних услова коришћења простора,
- забрану или ограничење извођења одређених активности,
- забрану или ограничење превоза роба или људи.

Право својине на земљишту које се налази унутар заштићеног водног подручја за снабдјевање водом за пиће може се опозвати у складу с прописима о експропријацији уколико је немогуће постићи заштиту квалитета и квантитета извора воде на основу ограничења и забрана из става 2. овог члана.

Заштићена подручја резерви површинских вода

Члан 39.

Поред заштићених подручја из члана 35. и члана 36. овог закона, надлежна организација ријечног слива може одредити заштићена подручја резерви површинских вода.

Подручја из става 1. овог члана успостављају се на основу одређених резерви површинских вода које се, с обзиром на своје хемијске, физичко-хемијске или микробиолошке карактеристике, класификују у највиши ред.

У подручјима из става 2. овог члана, оптерећење простора и активности које могу угрозити хемијско или квантитативно стање површинских вода, могу се ограничити или забранити.

Осјетљива подручја

Члан 40.

Осјетљивим подручјима у смислу овог закона, сматрају се:

- природна слатководна језера, остале слатке воде и обалне воде за које је утврђено да су еутрофске или које у ближој будућности могу постати еутрофске уколико се не предузму мјере заштите;
- површинске слатке воде, намјењене за коришћење воде за пиће које би могле садржавати већу концентрацију нитрата од оне утврђене законом;
- подручја у којима је неопходна додатна обрада како би се постигао квалитет вода доброг стања.

Мање осјетљива подручја су подручја гдје испуштање отпадних вода не изазива штетне утицаје на животну средину или гдје није вјероватно да ће се такви утицаји појавити у будућности као резултат морфолошких, хидролошких или специфичних хидролошких услова који постоје у том подручју, узимајући у обзир ризик да би се испуштено загађење могло пренијети на сусједна подручја у којима може проузроковати штетне утицаје на животну средину.

Осјетљива и мање осјетљива подручја одређује министар надлежан за заштиту животне средине, у складу са критеријумима утврђеним у ставу 1. и 2. овог члана.

У осјетљивом или мање осјетљивом подручју, министар надлежан за заштиту животне средине може одредити обавезе изградње и опремања за постројења за прераду отпадних вода (укључујући и минималне вриједности пречишћавања и граничне вриједности за ефлуенте), узимајући у обзир и број становништва на подручју. За осјетљива подручја могу се примјенити строжи критеријуми за постројења за прераду отпадних вода.

Надлежна организација ријечног слива може одлучити да се у осјетљивом или мање осјетљивом подручју могу испуштати комуналне отпадне воде, и то само уколико су пречишћене до утврђених граничних вриједности.

У осјетљивом подручју посвећује се посебна пажња мониторингу вода.

Водна подручја намијењена за купање

Члан 41.

Подручја намијењена за купање утврђују се у плану заштите ријечног слива а просторним планом локалне

заједнице утврђује се подручје намијењено за организовање купања.

У подручју из става 1. овог члана није дозвољено подизање сталног или привременог постројења или других препрека које би спречавале слободан пролаз дуж вода.

Купалишна подручја морају бити заштићена од загађења и од осталих облика коришћења или појава, које би могле утицати на подобност воде за купање.

У циљу заштите од загађења, активности које би могле угрозити здравље или животе купача морају бити ограничене или забрањене у водним подручјима намијењеним за купање.

Забране и ограничења у подручјима намијењеним за купање прописује надлежна организација подручја ријечног слива у складу са овим законом и прописима из области заштите животне средине.

Означавање заштићених подручја

Члан 42.

Заштићена подручја и купалишта морају бити означена.

Заштићена водна подручја означава јавно предузеће надлежно за снабдјевање водом за пиће, осим заштићених подручја чија вода је минерална, термална, термо-минерална или друга површинска вода за производњу пића, у ком случају одговорност има онај ко држава право на воде.

Означавање купалишта обезбјеђује надлежни орган управе локалне заједнице.

Начин означавања заштићених подручја и купалишта прописује министар надлежан за заштиту животне средине.

Ренатурализација површинских вода

Члан 43.

У циљу побољшања нарушене природне равнотеже водних екосистема површинских вода, надлежна организација врши њихову ренатурализацију, у складу са плановима ријечног слива и ријечних подсливова.

Плановима из става 1. овог члана утврђује се класификација ренатурализације у хитну, потребну и препоручљиву и одређује се мјере и начин ренатурализације.

Ренатурализација се реализује према програму који доноси надлежна организација ријечног слива у сарадњи са организацијом надлежном за очување природе, а програм одобрава министар надлежан за заштиту животне средине.

Критеријуме класификације из става 2. овог члана утврђује министар надлежан за заштиту животне средине.

Накнада

Члан 44.

Власник земљишта које се налази у заштићеном водном подручју може захтијевати од локалне заједнице размјену свог земљишта за друго одговарајуће земљиште на истом подручју, или његову куповину, у случају да ограничења и забране из чланова 37 - 45. овог закона у значајној мјери онемогућавају власника у коришћењу земљишта или уколико је коришћење земљишта трајно онемогућено.

Уколико локална заједница не понуди одговарајуће земљиште и уколико није заинтересована за куповину, власник може захтијевати накнаду тржишне вриједности земљишта.

Трошкове размјене, куповине или накнаде из става 1. овог члана сноси локална заједница која се снабдјева водом за пиће из заштићеног водног подручја.

Уколико је заштићено водно подручје намијењено искоришћавању термалних, минералних или термо-мин-

ералних и других површинских вода за производњу пића, онда трошкове размјене, куповине или исплате накнада сноси носилац права на воде.

Накнада се утврђује према прописима о експропријацији, у складу са одредбама овог закона.

3. ВОДОЗАШТИТНА САГЛАСНОСТ

Случајеви издавања сагласности

Члан 45.

Водозаштитна сагласност издаје се у случајевима директне употребе или коришћења вода за:

1. приватно снабдијевање водом за пиће или снабдијевање водом за пиће предвиђено као јавна комунална служба,
2. технолошке сврхе,
3. купалишта,
4. производњу топлоте,
5. наводњавање пољопривредног земљишта или других подручја,
6. производњу електричне енергије у хидроелектранама са укупним потенцијалом дијела водотока који се користи мањим од 1 MW,
7. погонске водне млинове, пилане или сличне уређаје,
8. узгој водених организама, осим за узгој у рибњацима у складу са прописима који регулишу слатководно рибарство,
9. изградњу луке,
10. за испуштање отпадних вода и емисију топлоте у воде,
11. друга оптерећења вода, која превазилазе општу употребу у складу са овим законом за које није потребна концесија.

Водозаштитна сагласност издаје се и за коришћење воде у технолошке сврхе, ако се користи вода са уређаја и постројења, која су намијењена за снабдевање водом за пиће.

Листу активности директног коришћења или употребе вода за које није потребна водозаштитна сагласност, утврђује министар надлежан за заштиту животне средине.

Уколико директно коришћење или употреба воде није на листи из става 3. овог члана, сматра се да је за ту активност потребна водозаштитна сагласност.

Вода се може користити без претходно прибављене водозаштитне сагласности у случају заштите од пожара и ради подузимања хитних и санитарних мјера.

Сврха и карактер сагласности

Члан 46.

Водозаштитна сагласност обавезно се прилаже уз захтјев за издавање еколошке дозволе, одобрења за грађење, водопривредне дозволе или других дозвола или одобрења прописаних посебним законом.

Водозаштитна сагласност је услов за издавање дозвола и одобрења из става 1. овог члана, а може се побијати жалбом против дозволе или одобрења, које је донесено на основу водозаштитне сагласности.

Водозаштитна сагласност доноси се по посебном поступку који прописује министар надлежан за заштиту животне средине.

Захтјев за издавање сагласности

Члан 47.

Захтјев за издавање водозаштитне сагласности прописује министар надлежан за заштиту животне средине, а исти мора најмање да садржи:

- податке о подносиоцу захтјева,

- податке о води које подносилац захтјева намјерава да користи,

- податке о намјени коришћења,

- податке о праву на воду подносиоца захтјева,

- детаљан опис врсте, обима и намјене права на воду које подносилац захтјева жели да добије,

- временски период за који се тражи коришћење воде.

Захтјев за издавање водозаштитне сагласности подноси се надлежној организацији ријечног слива.

Издавање сагласности

Члан 48.

Водозаштитну сагласност издаје надлежна организација подручја ријечног слива. Водозаштитна сагласност издаје се:

- ако је коришћење воде могуће на основу плана заштите вода ријечног слива;

- ако коришћење воде не деградира, ограничава или онемогућава остварење права на воду других корисника.

Водозаштитна сагласност не може се издати за постојећа постројења и уређаје који испуштају отпадне воде или опасне и штетне материје у воде, атмосферу или земљиште.

Водозаштитна сагласност се издаје за одређено време, не дуже од 15 година.

Важење водозаштитне сагласности може се продужити на захтјев корисника ако сви прописани услови за издавање сагласности постоје у вријеме продужења важења сагласности.

Садржај сагласности

Члан 49.

Водозаштитна сагласност садржи:

1. податке о кориснику права на воду,
2. детаљан опис врсте, обима и сврхе права на воду,
3. дужину трајања,
4. начин и услове коришћења, укључујући обавезе мониторинга, које корисник права на воду мора поштовати током остварења права на воду,
5. одређивање плаћања права на воду и водне накнаде,
6. мјере које је корисник права на воду дужан спровести када право на воду истекне,
7. остале обавезе које корисник права на воду мора испунити у складу са овим законом и прописима који су издати на основу овог закона.

База података и мониторинг

Члан 50.

Надлежна организација ријечног слива дужна је да изрази и одржава информациони систем заштите вода на својој територији.

Информациони систем заштите вода ријечног слива заснива се на:

1. сталном мониторингу квалитета и квантитета вода,
2. информацијама које се сакуљају путем поступака издавања дозвола, сагласности и концесија,
3. подацима из мониторинга који врше сами корисници вода,
4. водним књигама и катастрима,
5. јавном мониторингу.

Систем мониторинга којим руководи надлежна организација ријечног слива садржи бар слиједеће елементе:

- за површинске воде:

1. количину и простор протока који утиче на еколошко и хемијско стање и еколошки потенцијал вода;

2. еколошко и хемијско стање и еколошки потенцијал вода;

- за подземне воде: хемијско и квантитативно стање;
 - за заштићена подручја, поред елемената из алинеја 1. и 2. овог члана и елементе садржане у законским прописима по којима је одређено подручје проглашено заштићеним .

Базом података о заштити вода руководи се путем компјутеризованог Географског информационог система (GIS) и Интернета.

Министар надлежан за заштиту животне средине доноси прописе о јединственом садржају и методологији базе података заштите вода ријечног слива, посебно о густини локација за мониторинг, учесталости и методологији узорковања, листи обавезних параметара, методама анализе и алгоритмима процјене и низу погона који су обавезни да сами спроводе мониторинг или на други начин обезбиједје податке везане за заштиту вода.

V - ОРГАНИЗАЦИЈА ЗАШТИТЕ ВОДА

Управљање заштитом вода

Члан 51.

Заштитом вода ријечног слива управља надлежна организација подручја ријечног слива, на начин и под условима утврђеним овим законом.

Састав Управног одбора

Члан 52.

Управни одбор надлежне организације подручја ријечног слива састоји се од чланова које именују:

- једног члана, Министарство надлежно за послове заштите животне средине;

- по једног члана сваки град или општина, која има сједиште на подручју ријечног слива у дијелу који припада Републици, из реда уважених стручњака у области заштите вода и животне средине;

- једног члана из Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде РС;

- једног члана из предузећа надлежног за газдовање водама;

- једног члана из основног комуналног предузећа из подручја ријечног слива;

- једног члана из невладиних организација које се баве заштитом животне средине.

У случају да нека институција или групација из става 1. овог члана не именује члана Управног одбора, именоване врши министар надлежан за заштиту животне средине.

Надлежност и рад Управног одбора

Члан 53.

Управни одбор:

1. доноси План заштите вода ријечног слива;
2. доноси статут и акт о организацији рада и систематизацији радних места надлежне организације ријечног слива уз сагласност Владе;
3. доноси годишњи програм рада и финансијски план, те усваја извјештаје о раду и годишње обрачунае;
4. одлучује о другим питањима утврђеним статутом и другим општим актима.

Управни одбор ради на сједницама које се одржавају најмање једном мјесечно. Сједница Управног одбора може се одржати ако сједници присуствује већина од укупног броја чланова, а одлуке на сједници доносе се већином гласова присутних чланова, ако статутом или другим општим актом надлежне организације ријечног слива није за доношење појединих одлука прописана посебна већина гласова.

Начин рада Управног одбора утврђује се пословником.

Заједничка засједања

Члан 54.

Управни одбор засједа заједно са управним одбором одговарајуће организације истог ријечног слива из Федерације БиХ, сваког другог мјесеца, ради:

- утврђивања елемената, показатеља и методологије за израду, припремање и утврђивање планова заштите вода ријечног слива у оба ентитета;

- успостављања сарадње и координације у процесу извршавања планова заштите вода ријечног слива;

- утврђивања програма заједничког мониторинга, процјена стања вода, истраживања, развоја и других заједничких активности;

- размјене информација, консултација, пружања узамјне помоћи, координирања система комуникације, упозоравања и узбуњивања у критичним ситуацијама, информисања јавности и других питања од заједничког интереса.

Надзорни одбор

Члан 55.

Надзор над радом Управног одбора врши Надзорни одбор, водећи рачуна о специфичности слива.

Надзорни одбор надлежне организације ријечног слива састоји се од три члана које именују:

- једног члана, Министарство надлежно за заштиту животне средине;

- једног члана, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде;

- једног члана из невладиних организација које се баве заштитом животне средине.

Начин рада Надзорног одбора утврђује се пословником.

Административни послови

Члан 56.

Административне, стручне и друге послове у области управљања заштитом вода ријечног слива, утврђеног овим законом, обављају организационе јединице надлежне организације ријечног слива, утврђене актом о организацији рада и систематизацији радних мјеста.

Руководиоца надлежне организације подручја ријечног слива именује и разрјешава министарство надлежно за заштиту животне средине.

Средства за финансирање рада надлежне организације подручја ријечног слива обезбјеђују се у Фонду за заштиту животне средине, буџету Републике и буџетима локалних заједница на подручју ријечног слива у складу са годишњим финансијским планом надлежне организације подручја ријечног слива.

Годишњи финансијски план надлежне организације ријечног слива доноси Управни одбор уз сагласност Владе Републике Српске.

VI - НАДЗОР

Управни надзор

Члан 57.

Управни надзор над примјеном одредаба овог закона и прописа донесених на основу њега, спроводи Министарство надлежно за заштиту животне средине.

Инспекцијски надзор

Члан 58.

Инспекцијски надзор над спровођењем овог закона и прописа донесених на основу њега врши Министарство надлежно за заштиту животне средине путем инспектора за заштиту животне средине (у даљем тексту: инспектор).

Задаци инспектора**Члан 59.**

Инспектор врши надзор:

- над стањем вода и водног режима;
- над примјеном стандарда емисија и забрана;
- над кршењем забрана оптерећивања вода и других забрана и ограничења одређених овим законом;
- над понашањем правних и физичких лица у извршавању својих обавеза утврђених овим законом и прописима донесеним на основу овог закона.

Члан 60.

Инспектор је овлашћен да рјешењем одреди:

- забрану или ограничење остваривања права на воду, уколико се то право остварује без водозащитне сагласности односно одговарајуће дозволе или концесије, или у супротности са њима;
- прекид изградње или друге врсте коришћења простора уколико се ове активности спроводе без водозащитне сагласности или у супротности са њом ;
- привремени прекид активности, уколико су прекршене одредбе закона;
- забрану употребе постројења или уређаја уколико се користе без водозащитне сагласности или концесије или у супротности са њима;
- забрану или ограничење испуштања или дренаже супстанци у воде, уколико се ове активности спроводе у супротности са одредбама овог закона и враћање на претходно стање;
- уклањање наноса из површинских вода, уколико се врши противно овом закону;
- санацију штете и враћање у претходно стање;
- предузимање рехабилитационих мјера за елиминасање извора и последица претјераног оптерећења вода или предлагање надлежној организацији ријечног слива доношење и спровођење програма рехабилитације, у складу са прописима којима се уређује заштита животне средине.

Жалба на рјешење инспектора не одлаже извршење рјешења.

Усмено рјешење**Члан 61.**

Мјере из члана 60. става 1. овог закона инспектор може да одреди и усмено, ако:

- постоји непосредна опасност од загађивања воде за пиће, површинских или подземних вода ако је дошло до потешкоћа у снабдјевању водом за пиће због суше и других природних догађаја;
- постоји непосредна опасност од поплава, бујица, клизишта, одрона или лавина;
- власник или посједник обалног или водног земљишта не дозвољава прелаз преко свог земљишта или извођење радова који се односе на заштиту вода;
- постоје други разлози утврђени законом.

Околности из става 1. тачке 2. и 3. овог члана, утврђује се према прописима који се односе на природне катастрофе.

Вршење инспекцијског надзора**Члан 62.**

Инспектор има право на несметан приступ обали или водном земљишту и право да уђе у водопривредна постројења која су намењена посебној употреби или коришћењу.

У вршењу надзора над пословима које врши правно лице, инспектор може од одговорног лица захтјевати да:

- омогући вршење инспекцијског надзора у свим водним постројењима, над свим постројењима и уређајима и на отвореним просторима правног лица;

- достави на увид све податке и документацију потребну за обављање надзора;

- обавијести о предузетим мјерама у вези са отклањањем утврђених недостатака и неправилности.

Правно лице чији рад подлеже надзору, дужно је омогућити спровођење инспекцијског надзора, дати на увид потребну документацију и пружити све потребне податке и обавјештења.

Уколико постоји сумња да је почињено кривично дјело, које се гони по службеној дужности, инспектор ће обезбједити мјесто на коме је дјело почињено и трагове, ако постоји опасност од њиховог уништења, те о томе обавијестити полицију.

Примјерак записника доставља се правном лицу код којег је инспекцијски преглед извршен.

VII - УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ**Члан 63.**

На учешће јавности и приступ информацијама у процесу заштите вода по овом закону, примењују се одредбе Закона о заштити животне средине и одредбе овог закона.

Надлежна организација ријечног слива подржава јавни мониторинг између осталог и путем обезбјеђивања редовне обуке, опреме и професионалне подршке за оне који спроводе овај вид учешћа јавности.

VIII - ФИНАНСИРАЊЕ**Финансирање заштите вода****Члан 64.**

Финансирање активности прописаних овим законом се обезбјеђује из Фонда за заштиту животне средине, буџета Републике и буџета локалних заједница, у складу са Законом о фонду за заштиту животне средине.

IX - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ**Прекршаји****Члан 65.**

Новчаном казном од 1.000 до 10.000 конвертибилних марака (КМ) казниће се за прекршај правно лице, ако:

- испусти отпадне воде директно у подземне воде (члан 24. став 3.);

- индиректно испусти отпад, односно емитује или апсорбује топлоту из подземних вода супротно закону (члан 24. став 2.);

- испусти отпадне воде у природно језеро, рибњак, појилиште или други природни водни резервоар који се стално или привремено улива или одлива у унутрашње или подземне воде или у водне резервоаре који су настали као резултат екстракције или коришћења минералних сировина (члан 24. став 4.);

- употреби или користи воде из природног језера, рибњака, појилишта и другог природног водног резервоара који се стално или привремено улива или одлива у унутрашње или подземне воде на такав начин да се уназађује њихово еколошко и хемијско стање (члан 24. став 5.);

- ђубри или користи средства за заштиту биља на обалном земљишту или у забрањеним зонама, супротно закону (члан 25. став 1. и 2.);

- превози терет или плови на нафтни погон на унутрашњим водама супротно закону (члан 26. став 1.);

- испушта отпадне воде из пловних објеката директно у воду (члан 26. став3.);

- пере возило или другу машину и уређај у површинској води или на водном земљишту (члан 27.);

- испусти или одложи супстанцу или предмет у воду супротно закону или испусти отпадне воде (члан 28. став 1.);

- одложи или претовари опасне супстанце у чврстом, течном или гасовитом стању; одложи екстраховани или отпадни материјал или другу сличну супстанцу или отпад (члан 28. став 2.).

- користи воду за општу употребу у подручју у коме је таква употреба забрањена или ограничена или је у супротности са прописима;

- не омогући привремено коришћење свога земљишта;

- омета слободни прилаз води преко свог земљишта или онемогућава општу употребу воде;

- подиже привремене или сталне препреке на обали или водном земљишту чиме се спречава слободни прилаз води;

- онемогућава слободан прилаз обали или водном земљишту јавним службама;

- онемогућава рад постројења и мјерне опреме за истраживање, ископавање и бушење, тестирно пумпање, узимање узорака земљишта и остале радове који се односе на тестове мониторинга и мјерење супстанци;

- користи или спроводи активности на природним водним резервоарима укључујући мочваре што би могло угрозити њихов водни режим или природне карактеристике;

- уклања алувијуме у супротности са прописаним условима, начинима и ктитеријумима или крши обавезе или начине враћања алувијума у унутрашње воде;

- дјелује у еутрофском подручју у супротности са одредбама овог закона;

- користи обале и водно земљиште чиме погоршава режим испуштања;

- не предузима активности ради спречавања негативних последица воде на површинама које су оштећене или измјењене усљед грађења;

- спроводи активности или користи простор у ризичним подручјима у супротности са условима утврђеним у плану управљања подручјем ријечног слива;

За прекршаје из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 500 до 1.700 конвертибилних марака (КМ).

Новчаном казном у износу од 100 до 500 КМ казниће се физичко лице за прекршаје из става 1. овог члана.

Х - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Подзаконски акти

Члан 66.

Прописе из члана 9. став 3; члана 14. став 3; члана 16. став 1; члана 23. став 1; члана 26. став 2; члана 35. став 4; члана 56. став 4; Влада Републике Српске ће донијети у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона.

Прописе из члана 23. став 2; члана 25. став 3; члана 29. став 3; члана 30. став 4; члана 31. став 3; члана 33. став 4. и 5; члана 34. став 2; члана 42. став 4; члана 43. став 4; члана 46. став 3; члана 47. став 1; члана 50. став 5; министар надлежан за заштиту животне средине ће донијети у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона.

У случају да Влада Републике Српске или министар надлежан за заштиту животне средине не донесу пропис из става 1. и 2. овог члана у прописаном року, Влада Републике Српске је дужна да, свака три мјесеца након истека рока, поднесе извјештај о разлозима због којих пропис није донесен и предузетим мјерама за његово доношење.

Стављање ван снаге

Члан 67.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе одредбе посебних прописа које регулишу питање заштите вода, а које нису усаглашене са овим законом.

Ступање на снагу

Члан 68.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске", а примјењиваће се након ступања на снагу новог Закона о водама али не дуже од годину дана од дана објављивања овог закона.

Број: 01-623/02
25. јула 2002. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Др Драган Калинић, с.р.

700

На основу Амандмана ХЛ тачке 2. на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ

Проглашавам Закон о управљању отпадом који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на сједници одржаној 25. јула 2002. године.

Број: 01-020-573/02
29. јула 2002. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Мирко Шаровић, с.р.

ЗАКОН

О УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ

І - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се:

- све категорије отпада, осим отпада наведеног у ставу 3. овог члана,

- све врсте дјелатности, операције и постројења у управљању отпадом.

Одредбе овог закона примјењују се и на:

- отпад настао истраживањем, екстракцијом, третманом и складиштењем минералних ресурса и радом каменолома,

- течни отпад,

- животињски отпад и други неопасни материјал природног поријекла који се може користити у пољопривредне сврхе,

- одложени експлозив, осим ако то није регулисано посебним прописом.

Одредбе овог закона не примјењују се на:

- радиоактивни отпад,

- гасове испуштене у атмосферу,

- отпадне воде.

Циљ закона

Члан 2.

Циљ Закона о управљању отпадом је подстицање и обезбјеђивање најважнијих услова ради:

- спречавања настајања отпада,

- прераде отпада за поновну употребу и рециклажу,

- издвајање сировог материјала из отпада и његово коришћење за производњу енергије и

- сигурно одлагање отпада.

Приоритети у управљању отпадом

Члан 3.

Ради постизања циља из члана 2. овог закона потребно је предузети сlijедеће неопходне мјере:

- смањење на минимум производње отпада а посебно његових опасних карактеристика,
- смањење количине отпада,
- третирање отпада на начин којим се осигурава поврат сировинског материјала из њега,
- спаљивање или одлагање на депоније на еколошки прихватљив начин оних врста отпада који не подлијежу поврату компоненти.

Предузимајући мјере из става 1. овог члана узимају се у обзир:

- еколошки корисни ефекти,
- техничка изводљивост уз коришћење најбоље расположиве технологије,
- економска изводљивост.

Мјере из става 1. овог члана предузимају се на начин да се избјегне угрожавање здравља људи и без стварања штете или проузроковања значајних ризика по животну средину, а нарочито:

- без ризика по воде, ваздух, тло, животиње и биљке,
- без стварања сметњи путем буке или мириса,
- без штетног утицаја по природу или мјеста која су од посебног интереса.

II - ДЕФИНИЦИЈЕ

Члан 4.

За потребе овог закона користе се сlijедеће дефиниције:

- “биоразградиви отпад” је сваки отпад који је погодан за аеробну или анаеробну разградњу, као што је храна, вртни отпад, папир и картон;
- “депонија” је мјесто на површини или испод површине земљишта гдје се отпад одлаже, укључујући: унутрашња мјеста за одлагање (нпр. депоније гдје произвођач отпада збрињава властити отпад на мјесту настанка), и стална мјеста која се употребљавају за дугогодишње одлагање отпада искључујући објекте гдје није дозвољено складиштење отпада, а отпад је спреман за даљи транспорт у циљу поновног коришћења, третмана или одлагања на другом мјесту и претходно складиштење отпада за поновну употребу или третман за период, по правилу, мањи од три године или претходно складиштење отпада за одлагање у периоду мањем од једне године;
- “ималац” значи свако физичко или правно лице, које посједује отпад;
- “инертни отпад” значи отпад који није подложен значајним физичким, хемијским или биолошким промјенама. Инертни отпад се неће растварати, спаљивати или на други начин физички или хемијски обрађивати, биолошки разграђивати или неповољно утицати на друге супстанце са којима долази у контакт на начин да проузрокује загађење животне средине или угрожавање здравља људи;
- “комунални отпад” значи отпад из домаћинства, као и други отпад који је због своје природе или састава сличан отпаду из домаћинства;
- “неопасни отпад” значи отпад који није дефинисан као “опасни отпад”;
- “одлагање” је било која дјелатност прописана подзаконским актом који доноси министар надлежан за заштиту животне средине;
- “правно или физичко лице” је физичко или правно лице одговорно за било коју врсту дјелатности управљања отпадом;

- “опасни отпад” значи сваки отпад који је утврђен посебним прописом и који има једну или више карактеристика датих у подзаконском акту који доноси министар надлежан за заштиту животне средине, који проузрокују опасност по здравље људи и животну средину, по свом поријеклу, саставу или концентрацији, као и онај отпад који је наведен у Каталогу отпада као опасни и регулисан посебним прописима;

- “отпад” значи све материје или предмете које ималац одлаже, намјерава одложити или мора одложити у складу са једном од категорија наведених у подзаконском акту којег доноси министар надлежан за заштиту животне средине, а налазе се у Каталогу отпада усвојеном у посебном законском пропису;

- “поврат компоненти” је свака дјелатност дата подзаконским актом који доноси министар надлежан за заштиту животне средине, укључујући поновно коришћење;

- “поновно коришћење” је свака дјелатност којом се отпад употребљава за намјену за коју је првобитно замишљен;

- “произвођач је правно или физичко лице чијом дјелатношћу се производи отпад или правно или физичко лице које обавља предtretман, сортирање или друге операције које доводе до промјена физичких карактеристика или састава отпада;

- “складиштење” је остављање отпада које врши произвођач унутар постројења и погона, на период не дужи од три године;

- “скупљање” је дјелатност систематског скупљања и по могућности сортирања отпада у циљу олакшања будућег третмана;

- “течни отпад” је сваки отпад у течной форми, укључујући отпадне воде, али искључујући муљ;

- “транспорт” је кретање отпада ван постројења;

- “tretман” значи физичке, термалне, хемијске или биолошке процесе, укључујући сортирање, који мијењају карактеристике отпада у циљу смањивања количине или опасних особина, олакшавају руковање или повећавају поврат компоненти отпада;

- “управљање отпадом” је систем дјелатности и радњи који подразумева превенцију настанка отпада, смањивање количине отпада и његових опасних карактеристика, третман отпада, планирање и контролу дјелатности и процеса управљања отпадом, транспорт отпада, успостављање, рад, затварање и одржавање уређаја за третман отпада након затварања, мониторинг, савјетовање и образовање у вези дјелатности и радњи на управљању отпадом.

III - ОСНОВНА НАЧЕЛА

Члан 5.

Начела управљања отпадом су:

- начело превенције - да би се смањило ризик по здравље људи и животну средину и да би се избјегла деградација животне средине приликом планирања и приликом извођења дјелатности у управљању отпадом треба избјегавати настајање отпада или смањити количине и штетности насталог отпада;
- начело опрезности - ради спречавања опасности или штете по животну средину коју проузрокује отпад предузимаће се и оне мјере за које није увијек на располагању научна подлога;
- начело одговорности произвођача отпада - према карактеристикама производа произвођач је одговоран за одабир најприхватљивијег еколошког рјешења у технологији производње, при томе имајући у виду животињи циклус производа као и коришћење најадекватније расположиве технологије;
- начело загађивач плаћа - произвођач или ималац отпада сноси све трошкове превенције, третмана, одла-

гања и мониторинга отпада, као и трошкове санационих мјера због штета проузрокованих животnoj средини или штете коју ће отпад највјероватније проузроковати;

- начело близине- подразумева да третман или одлагање отпада треба да се врши у најближем адекватном постројењу или локацији, узимајући у обзир еколошку и економску профитабилност;

- начело регионалности - подразумева да изградња постројења и објеката за третман отпада и његово одлагање треба да буде обезбјеђена на начин да покрива потребе региона и омогућава самоодрживост изграђених објеката.

IV - ПЛАНИРАЊЕ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ

Члан 6.

Надлежни органи дужни су израдити планове за управљање отпадом у року прописаном овим законом, који ће обухватати:

- врсту, количину и поријекло отпада који се производи и који се треба третирати или одложити,
- циљеве управљања отпадом,
- услове који се тичу техничко-технолошке опремљености уређаја унутар простора на којем се налазе,
- расположив и подесан третман и мјеста одлагања и уређаје унутар одређене територије,
- специјално уређење система за третман или одлагање отпада за више општина,
- специјални систем управљања за поједине врсте отпада, као што је опасни отпад, течни отпад, амбалажни отпад, итд.,
- стратешки програм са разрађеним приоритетима у управљању отпадом и дјелатности које се требају предузети,
- листу предложених мјера које се требају предузети,
- процјену трошкова за извршавање задатака у управљању отпадом.

Члан 7.

Народна скупштина Републике Српске може дати овлашћење међуентитетском консултативном тијелу за заштиту животне средине да усклађује ентитетске стратешке планове за управљање отпадом.

Усклађивање ентитетских стратешких планова у управљању отпадом се постиже на слиједући начин:

- издавањем смјерница о методологији израде и садржаја стратегије за управљање отпадом у ентитету;
- давањем коментара и мишљења на нацрт стратешког плана за управљање отпадом,
- одржавањем заједничких састанака ради усклађивања нацрта ентитетских планова,
- утврђивањем опште политике управљања отпадом на нивоу Босне и Херцеговине, које обухвата питања набројана у члану 6. алинеја 1-4. и опасни отпад.

Стратегија управљања отпадом

Члан 8.

Стратегију управљања чврстим отпадом на период од шест година доноси Народна скупштина Републике Српске, на приједлог Владе Републике Српске.

Стратегију управљања отпадом припрема Министарство за урбанизам, стамбено-комуналне дјелатности, грађевинарство и екологију (у даљем тексту: Министарство надлежно за заштиту животне средине), у сарадњи са другим надлежним министарствима.

Стратегија из става 1. овог члана објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Прије подношења Нацрта стратегије из става 1. овог члана Народној скупштини Влада врши консултације са:

- међуентитетским тијелом за заштиту животне средине,

- Владом Федерације Босне и Херцеговине,

- представницима удружења за заштиту животне средине,

- представницима општинских, односно градских органа управе.

Сарадња из става 4. овог члана врши се сагласно одредбама Закона о заштити животне средине.

Стратегија из става 1. овог члана мора бити усклађена са Стратегијом економског развоја Републике Српске и локалним развојним плановима.

Влада Републике Српске је обавезна поднијети Народној скупштини извјештај о спровођењу Стратегије управљања чврстим отпадом сваке године.

Регионални и локални планови управљања отпадом

Члан 9.

Влада Републике Српске доноси регионални план управљања отпадом на основу споразума двије или више јединица локалне самоуправе о заједничком управљању отпадом на територији Републике Српске.

План из става 1. овог члана мора бити у сагласности са Стратегијом из члана 8. став 1. овог закона.

Јединице локалне самоуправе доносе локалне планове управљања отпадом, који морају бити у сагласности са Стратегијом управљања отпадом и које усвајају скупштине локалне самоуправе.

Прије усвајања, план из става 3. овог члана доставља се министру за урбанизам, стамбено-комуналне дјелатности, грађевинарство и екологију (у даљем тексту: министар надлежан за заштиту животне средине) на стручну оцјену и мишљење.

Садржај локалног плана управљања чврстим отпадом

Члан 10.

Локални планови управљања чврстим отпадом садрже слиједуће елементе:

- програм о сакупљању опасног отпада из домаћинства,
- стратешке планове за коришћење компоненти из комуналног отпада,
- програм за смањење процента биоразградивог отпада и амбалажног отпада у комуналном отпаду,
- програме за подизање јавне свијести у управљању отпадом,
- простор намијењен за лоцирање постројења за управљање отпадом,
- сарадњу између општина да би се постигли задати циљеви.

Израда плана из става 1. овог члана врши се у сарадњи са надлежним органима управе, представницима привредних организација и удружења које се баве питањима заштите животне средине.

Локални план управљања чврстим отпадом доноси се на период од шест година и може се ревидирати, а ставља се на увид јавности сваке године.

V - ДОЗВОЛА ЗА УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

Члан 11.

Послове управљања отпадом из надлежности Републике Српске врши Министарство надлежно за заштиту животне средине у сарадњи са Министарством надлежним за заштиту здравља и другим надлежним министарствима.

Члан 12.

За обављање дјелатности управљања отпадом прописаних овим законом и подзаконским актима доне-

сеним на основу овог закона потребно је прибавити дозволу коју доноси Министарство надлежно за заштиту животне средине.

Члан 13.

Поред урбанистичке сагласности, одобрења за грађење и еколошке дозволе прописане посебним прописима, увијек је потребна дозвола за управљање отпадом (у даљем тексту: дозвола).

Члан 14.

Дозвола није потребна у слиједећим случајевима:

- прикупљање и кретање отпада унутар мјеста гдје се отпад произвео,
- кретање отпада између различитих постројења или локација истог произвођача, са изузетком опасног отпада,
- превоз отпада који врши сам произвођач са својим властитим превозним средствима до локације или постројења за третман, у случају малих количина не већих од 100 кг по једној пошиљци са изузетком опасног отпада,
- враћање амбалаже или искоришћених производа од стране трговаца.

Лицу које прикупља и превози свој кућни отпад на мјесто за прикупљање отпада није потребна дозвола за овакве дјелатности.

Члан 15.

Захтјев за добијање дозволе мора садржавати слиједеће:

- податке о подносиоцу захтјева и одговорном лицу када се ради о различитим лицима,
- опис врсте и укупне количине отпада - улаз и излаз,
- опис очекиваних утицаја на животну средину,
- предложени или стварни капацитет постројења или локације,
- опис постројења или локације, укључујући карактеристике животне средине,
- предложени/постојећи третман,
- предложене/постојеће методе за спречавање и смањење загађивања,
- предложене/постојеће дјелатности, праћење и план контроле,
- предложен план за дјелатности затварања и поступке након затварања,
- финансијске и друге гаранције од стране подносиоца захтјева.

Члан 16.

Дозвола садржи:

- техничко - технолошке услове за рад,
- врсту и количину отпада који се треба третирати и/или одложити,
- опште техничке захтјеве за рад, мониторинг и системе праћења,
- методе третмана,
- мјере предострожности које се требају предузети,
- податке о поријеклу, одређеном третману отпада, те врсте и количине таквог отпада.

Дозвола се неће издати уколико:

- пројекат није у складу са правним, еколошким и здравственим захтјевима,
- правно лице нема техничких стручњака за управљање постројењима или локацијом,
- није обезбјеђен технички и професионални развој и обука особља,
- нису предузете неопходне мјере спречавања несрећа/акцидента и ограничење њихових посљедица,

- није осигурана одговарајућа финансијска или друга гаранција,

- пројекат није у складу са релевантним планом (плановима) за управљање отпадом.

Дозволе се издају само за одређене врсте отпада и само за обављање одређених дјелатности прописаних подзаконским актом.

Дозвола се издаје на период од пет година с тим да се дозвола за депоније и спаљивање издаје на период од десет година.

Дозвола се може продужити за исти временски период ако се нису промијенили услови под којима је дозвола дата.

Финансијске гаранције

Члан 17.

Одговорна лица постројења и депонија са опасним отпадом морају дати финансијску гаранцију и друге облике гаранција прописаних посебним прописима ради подмиривања трошкова који се односе на ризик од штете или трошкови који се односе на смањивање било које могуће штете на минимум као и трошкова проузрокованих дјелатностима које се предузимају након затварања постројења или депонија.

Финансијска гаранција мора бити сразмјерна количини отпада, очекиваним трошковима и појави ризика. Финансијска гаранција или њен дио за рад депоније мора постојати колико је потребно за одржавање и дјелатности након затварања локације а најмање 30 година.

VI - НАДЗОР НАД УПРАВЉАЊЕМ ОТПАДОМ

Члан 18.

Произвођачи отпада и одговорна лица постројења за управљање отпадом дужни су спроводити програм контроле, мониторинга и водити евиденцију о условима датим у дозволи и осталим релевантним подацима и једном годишње поднијети извјештај надлежном органу за заштиту животне средине.

Произвођачи отпада и одговорна лица дужни су обавијестити надлежни орган за заштиту животне средине о откривеним негативним утицајима на животну средину одмах, а највише 12 сати након што се открије.

Члан 19.

Надзор над примјеном одредаба овог закона и прописа донесених на основу њега врши Министарство надлежно за заштиту животне средине, путем инспектора надлежних за заштиту животне средине.

Орган из става 1. овог члана врши надзор над одговорним лицем за управљање отпадом и произвођачима отпада у погледу испуњености услова за обављање дјелатности управљања отпадом.

Члан 20.

Одговорно лице је дужно инспектору за заштиту животне средине омогућити вршење надзора. Инспектор има право да:

- уђе на локацију, у постројења и пословне просторије,
- захтијева од свих правних или физичких лица да ставе на располагање све потребне податке, документацију и информације,
- заустави превоз отпада,
- отвори контејнере са отпадом,
- узме узорке отпада,
- визуелно евидентира чињенично стање (видео, слике, итд.),
- захтијева предузимање свих неопходних мјера потребних ради усклађивања дјелатности са условима из

дозволе и посебних прописа, којим мјерама се неће нанијети штета и неоправдани трошкови одговорном лицу,

- заустави дјелатности ако су у опасности животна средина или људско здравље.

Узимају се три узорка. Један се чува на локацији, један као резерва, а један ће се користити за тестирање или као доказ.

Члан 21.

Након извршеног надзора инспектор за заштиту животне средине рјешењем може:

- одредити посебне услове за будући рад,
- прописати посебне мјере које се требају предузети и одредити рок за предузимање мјера,
- наредити обуставу рада док се услови или захтијеви не испуне,
- изрећи новчану казну,
- затворити постројење ако се активности не могу изводити без штете по животну средину и људско здравље.

Ако се у вршењу инспекцијског надзора утврди да ће будући рад и производња отпада проузроковати непосредну опасност, инспектор доноси рјешење против којег жалба не одлаже извршење.

VII - ДЈЕЛАТНОСТИ И ОДГОВОРНОСТИ УПРАВЉАЊА ОТПАДОМ

Члан 22.

Све дјелатности се предузимају тако да имају најмањи утицај на животну средину и људско здравље, да се смањи количина и штетан утицај отпада, да се промовише поновна употреба, рециклажа и безбједно одлагање отпада.

У циљу спречавања продуковања отпада и смањења количина и штетних утицаја отпада стимулисаће се:

- коришћење технологија којима се врши рационално коришћење материјала и енергије;
- задржавање материјала и остатака унутар процеса производње и потрошње што је више могуће;
- производња производа којом се продукује најмања количина отпада и ствара најмање штетних утицаја;
- замјена материјала који проузрокују ризик кад постану отпад.

У циљу употребе материја или енергије из отпада стимулисаће се поновна употреба, рециклажа и замјена сировина отпадом, а уколико то није могуће стимулисаће се коришћење отпада као енергетског извора.

Продуковани отпад се користи само ако је еколошки користан, и ако је то коришћење технички и економски изводљиво.

Отпад се одлаже само ако није могуће коришћење његовог материјала и енергије у постојећим техничким и економским условима и ако су трошкови поновног коришћења неразумно високи у поређењу са трошковима одлагања.

Забрањено је напуштати, гомилати, одлагати или тритирати отпад без надзора.

Забрањено је мијешати различите врсте отпада, осим ако се тим радњама омогућава поврат сировина и одлагање.

Одговорност произвођача

Члан 23.

Произвођач ће дизајнирати производ и амбалажу, користити технологије и развијати производњу на начин који води најефикаснијој употреби материјала и енергије, стимулише поновно коришћење и рециклажу производа, а на крају животног циклуса производа произвођач ће промовисати еколошки одржив третман, коришћење и одлагање.

Произвођач ће стимулисати коришћење таквих сировина и основних материјала, полупроизвода и амбалаже који смањују употребу енергије и материјала и чијом употребом се смањује производња отпада и употреба амбалаже која дуго траје и која има најмање оптерећење на животну средину када постане отпад.

Остаци настали у току технолошког процеса, а који се уводе поново у технолошки процес, као и производи који се могу користити поново за првобитну сврху без даљег третмана, постају отпад једино када изађу из овог производног циклуса.

Да би се испуниле обавезе утврђене у ставовима 1-3. овог закона произвођач је обавезан да:

- постигне минималне циљеве за сакупљање и поврат разних врста отпада наведених у подзаконским прописима;
- постигне максималне циљеве за одлагање, посебно за депоније оних врста отпада који су утврђени посебним прописом;
- не користи материјале и опасне супстанце и робу која прелази граничне вриједности за све материјале или супстанце које су утврђене у подзаконском акту.

Члан 24.

Произвођач је дужан обавијестити продавца и потрошача о важним карактеристикама производа и амбалаже са становишта управљања отпадом, као и о начину третмана у случају краја животног циклуса производа и отпада продуковањем из њега. Подзаконским актом ће се прописати: форма, начин, садржај и поступак обавјештавања.

Отпад слабог квалитета, рок трајања производа и поновна употреба производа и паковање, материјалне карактеристике производа, паковање и обновљивост квалитета ће бити означени на видљивом мјесту на производу у складу са посебним прописима.

Члан 25.

Произвођач ће примити назад и надокнадити коришћене производе или отпад од производа од имаоца, у складу са посебним прописима, ради поновног коришћења или одлагања на еколошки прихватљив начин.

Произвођач може примити назад или надокнадити производе или отпад од производа од имаоца или склопити уговор са продавачем за обављање тих услуга.

Произвођач ће надокнадити кауцију/депозит која је претходно плаћена на производ.

Посебним прописом се прописује обавеза коришћења система накнаде кауције/депозита за одређене производе.

Члан 26.

Одговорно лице у постројењима, за која је према Закону о заштити животне средине потребна еколошка дозвола, припрема и доноси план управљања отпадом који садржи:

- документацију о отпаду који се продукује у предузећу, чији се поврат врши у предузећу или чије одлагање обавља предузеће (врста, састав и количина отпада);
- мјере које се предузимају ради спречавања продукције отпада, посебно када се ради о опасном отпаду;
- одвајање отпада, посебно опасног отпада од друге врсте отпада и од отпада који ће се поново користити;
- складиштење отпада на самој локацији, начини третмана и одлагање.

За нова постројења план за управљање отпадом се прилаже уз захтјев за добијање еколошке дозволе прописане Законом о заштити животне средине.

За постојећа постројења план се доставља надлежном органу за заштиту животне средине у периоду од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Планови за управљање отпадом предузећа се ажурирају сваке три године или након промјене у раду постројења.

Координатор за отпад

Члан 27.

Одговорно лице постројења, за која је према Закону о заштити животне средине потребна еколошка дозвола, мора одредити лице које ће вршити послове координирања управљања отпадом (у даљем тексту: координатора за отпад). Орган надлежан за послове заштите животне средине ће бити обавијештен о одређивању координатора за отпад.

Координатор за отпад је дужан:

- да изради напрт плана за управљање отпадом,
- да ажурира план за управљање отпадом,
- да организује спровођење плана за управљање отпадом,
- да предлаже мјере за побољшање превенције, поновног коришћења и рециклаже отпада,
- да прегледа усклађеност правних захтјева за управљање отпадом и извјештава одговорно лице о стању усклађености.

Одговорност координатора за отпад не смањује одговорности одговорног лица у постројењу произишле вршењем дјелатности управљања отпадом.

Одговорност продавца

Члан 28.

Подзаконским актом ће се утврдити поступак и начин по којем је продавач производа или вршилац услуга (у даљем тексту: продавач) дужан узети назад или надокнадити кауцију за искоришћену амбалажу или производе, начин селективног прикупљања и предаје искоришћених производа произвођачу или одговорном лицу овлашћеном за послове управљања отпадом.

Заједнички услови за произвођача и продавца

Члан 29.

Произвођач и продавач могу пренијети обавезе из члана 25. став 1. и члана 28. на одговорно лице система за прикупљање отпада путем уговора чији ће услови бити регулисани посебним законским прописом.

Увозник има исту одговорност као и произвођач према чл. 23-25.

Систем прикупљања отпада

Члан 30.

Систем за прикупљање отпада може успоставити произвођач или продавач, или предузеће за управљање отпадом.

Захтјев за издавање дозволе система прикупљања отпада садржи, поред елемената прописаних чланом 15:

- организациону структуру система,
- географско подручје са којег се прикупља отпад,
- врсте отпада које се требају прикупити,
- распоред прикупљања,
- методе третмана.

Поред услова прописаних у члану 16. став 1. услови који се морају испунити да би се добила дозвола из члана 13. овог закона су:

- довољан број и распоред - мјеста за прикупљање,
- обезбјеђење испуњења циљева утврђених прописима,
- обезбјеђење еколошки прихватљивог управљања отпадом.

Дозвола мора да опише дјелокруг и кључне елементе система за прикупљање, врсту и количину отпада,

географско подручје које овај систем покрива, начин финансирања, шему сакупљања, документацију о кретању отпада.

Одговорност произвођача и имаоца отпада

Члан 31.

Произвођач и ималац отпада дужни су скупљати, бринути се о поврату или одлагању отпада који продукују њихове дјелатности или о отпаду који посједују.

Произвођач и ималац отпада је одговоран за еколошки прихватљиво складиштење отпада прије његовог поврата или одлагања.

Произвођач или ималац отпада може вршити поврат или одлагање сам користећи адекватну опрему, поступак или постројење за поврат или одлагање у складу са прописаним условима или користити овлашћену службу за третман отпада уз надокнаду.

Подзаконским актом ће се прописати поступак селективног прикупљања, паковања и означавања отпада, имајући у виду акте које доноси општина.

Посебне одредбе о управљању комуналним отпадом

Члан 32.

Комунални отпад се сакупља и третира у складу са посебним прописом о пружању услуга од стране комуналних предузећа. Пружање услуга управљања комуналним отпадом у надлежности је јединице локалне самоуправе. Услуге могу пружати јавна или приватна предузећа.

Домаћинства су дужна прикупљати свој продуковани отпад и предати га комуналним предузећима, а опасни отпад предати на одређена мјеста за селективно прикупљање (центре) или особи која је овлашћена за пружање услуга у управљању отпадом.

Произвођачи отпада који нису домаћинства ће користити услуге предузећа за отпад који они продукују уколико њихов отпад има исте или сличне особине кућног отпада. Произвођачи нису обавезни користити услуге предузећа за отпад уколико скупљају и третирају свој отпад у складу са прописима из области заштите животне средине и ако предају свој отпад овлашћеном одговорном лицу за управљање отпадом.

У случају увођења система селективног прикупљања отпада, домаћинства и други произвођачи отпада ће бити обавезни извршити селекцију и прикупљати отпад у складу са тим прописом.

Члан 33.

Јавне услуге за управљање комуналним отпадом обухватају:

- прикупљање отпада из домаћинстава и других извора који производе комунални отпад,
- третман комуналног отпада укључујући управљање поврата сировина или одлагања,
- руковођење мјестима за селективно прикупљање отпада.

Подручја за селективно сакупљање отпада одређена су тако да се кућни отпад селективно сакупља одвојено од опасног отпада из домаћинства. Рад мјеста за селективно сакупљање отпада мора бити у складу са техничким захтјевима и условима утврђеним дозволом када је у питању управљање отпадом.

Члан 34.

Јавне услуге обављају лица која су овлашћена за пружање услуга управљања отпадом и која су одабрана путем расписаног тендера. Тендер расписује јединица локалне самоуправе за једну или више дјелатности управљања отпадом или за све дјелатности управљања отпадом.

Посебним прописом уредиће се услови за плаћања јавних услуга.

Члан 35.

Одлуком јединице локалне самоуправе о управљању комуналним отпадом уредиће се:

- географско подручје које покрива предузеће;
- основни захтјеви за обезбјеђење рада предузећа, укључујући методе скупљања (као нпр. селективно скупљање отпада), учесталост, права и обавезе предузећа и домаћинства оних чији је отпад сличан отпаду из домаћинства;
- одређивање начина коришћења услуга предузећа за произвођаче и власнике отпада, а који нису домаћинства;
- врсте казних одредби и стимулационих мјера;
- техничке и друге захтјеве који се односе на обезбјеђење услуга укључујући скупљање, третман и одлагање;
- увођење система селективног прикупљања отпада, заједно са одређивањем мјеста за селективно прикупљање отпада;
- одређивање локације за депоније и локације за друге врсте третмана отпада;
- процјена висине накнаде којом се омогућава поуздана, континуирана и прихватљива услуга и услови плаћања;
- услове за проналажење и третирање незаконитог комуналног отпада.

Третман отпада**Члан 36.**

Предузеће за управљање отпадом сматра се и произвођачем отпада уколико производи отпад у току третмана.

Предузеће из става 1. овог члана води евиденцију података о отпаду који је преузео на третман или продао и обавјештава надлежни орган за заштиту животне средине у складу са посебним прописима најмање једном годишње.

Извјештај садржи:

- врсту и састав отпада у складу са Каталогом отпада и његовим садржајем,
- количину отпада,
- поријекло или извор отпада.

Подзаконским актом може се прописати да је потребно одобрење или техничка квалификација за коришћење и продају одређених технологија, опреме и материјала за третман отпада.

Сакупљање отпада**Члан 37.**

Произвођач или имаоц отпада скупља отпад одвојено у складу са потребом будућег третмана. Прикупљање отпада унутар локације произвођача или имаоца на начин који искључује негативан утицај на животну средину, временски је ограничен и не захтијева посебну дозволу.

Предузеће за прикупљање отпада скупља отпад од произвођача и имаоца и транспортује га до мјеста за прикупљање отпада, трансфер станице или мјеста за поновну употребу и рециклирање, третман или коначно одлагање. Отпад се може преузети од имаоца и на мјестима за прикупљање.

Коришћење отпада**Члан 38.**

Отпад се може користити као сировински материјал и за производњу енергије.

Отпад се користи на начин да производи који настају коришћењем отпада неће проузроковати веће еколошко оптерећење него производи из основног сировинског материјала.

Транспорт отпада**Члан 39.**

Отпад се транспортује на начин који искључује загађење животне средине. У случају загађења насталог у току транспорта, превозник је одговоран за чишћење и довођење у првобитно стање загађеног подручја.

У случају транспорта који није комбинован са активностима третмана отпада превозник је у складу са ставом 1. овог члана одговоран само за исправну испоруку отпада на одређене локације које је одредио пошлалац, на локацији која је одобрена за управљање отпадом.

Ако се отпад не може испоручити на одређене локације превозник ће вратити отпад пошлалацу.

Транспорт опасног отпада је праћен одговарајућом документацијом прописаном посебним прописом којег доноси министар надлежан за заштиту животне средине у сарадњи са министром надлежним за саобраћај.

Опасни отпад у току транспорта мора бити означен и пакован у складу са наведеним прописом из става 4. овог члана. Превоз опасног отпада мора бити усклађен са општим условима за превоз опасних роба.

Одлагање отпада**Члан 40.**

Одлагање се може вршити:

- на депоније,
- као термално одлагање и
- примјеном хемијских, биолошких или физичких поступака.

Депонија**Члан 41.**

- Поред елемената прописаних у члану 16. став 1. овог закона дозвола за одлагање отпада на депоније ће садржавати:

- класу депоније (депонија за опасни, депонија за безбедни, депонија за инертни отпад);
- попис врсте и укупна количина отпада коју је дозвољено одложити на депонији;
- захтјеве за припрему депоније, активности депоновања, поступак мониторинга и контроле одлагања, укључујући план за непредвиђене ситуације, као и привремене захтјеве за затварање депонија и поступке након затварања;

- захтјеве за поступке примања отпада;

- обавезу подносиоца захтјева да извјести, бар једном годишње, надлежни орган о врстама и количинама одложеног отпада и о резултатима програма мониторинга.

Дозвола за нове санитарне депоније може се издати само за депоновање на регионалном нивоу.

Надлежни орган врши преглед локације депоније у погледу испуњености услова из дозволе, прије почетка одлагања.

Спаљивање**Члан 42.**

Поред елемената прописаних чланом 15. захтјев за дозволу за спаљивање отпада садржи опис мјера којима се обезбјеђује:

- да је постројење пројектовано, опремљено и функционише у складу са захтјевима категорије отпада који се спаљује;
- да се омогући у што већој мјери поврат топлоте која се произведе у процесу спаљивања;
- да се количина и штетни ефекти остатака сведу на минимум и омогући рециклажа гдје је то могуће;

- да се одлагање остатака отпада чија се производња не може спријечити, смањити или рециклирати извршава у складу с одредбама овог закона.

Поред елемената прописаних чланом 16. став 1, дозвола садржи:

- категорије и количину отпада које се могу третирати,

- податке о укупном капацитету постројења за спаљивање;

- утврђене поступке узорковања и мјерења ради испуњења обавеза периодичних мјерења за сваку загађујућу материју ваздуха или воде.

Дозвола из става 1. овог члана поред података из става 2. овог члана садржи:

- количине различитих категорија опасног отпада који се може третирати;

- спецификацију минималног и максималног протока маса тих опасних отпада, њихове најниже и највише калоријске вриједности и њихов максималан садржај загађујућих материја.

Општа правила за опасни отпад

Члан 43.

Отпад који се не налази на списку отпада у посебном пропису као опасни или чији садржај је непознат, сматра се опасним док се не установи да су опасни или безопасни.

Опасни отпад се може помијешати са другим отпадом или материјалима само на основу посебне дозволе надлежног органа за заштиту животне средине.

У складу са ставом 2. овог члана, дозвола се издаје:

- ако се коришћење или одлагање отпада може ефикасније предузети као третман смјесе, него као третман њених појединих компоненти,

- ако ризик по животну средину и здравље због смјесе није повећан,

- ако смјеса не представља ризик за воду, ваздух, земљу, биљни и животињски свијет,

- ако смјеса не проузрокује штету по животну средину буком или мирисом,

- ако смјеса не угрожава пејзаже или мјеста од посебног интереса.

Опасни отпад произведен у домаћинствима, институцијама или службама се сакупља одвојено, на начин да се онемогући загађивање и штета по животну средину. Предаја отпада предузећу које је овлашћено за сакупљање опасног отпада врши се у складу са подзаконским актом.

Регистрација депонија

Члан 44.

Свака депонија мора бити регистрована у катастру некретнина и катастру загађивача.

Постојеће депоније или оне које су затворене као резултат ревидирања плана прилагођавања региструју се у катастар некретнина и катастру загађивача на основу одлуке надлежног органа за заштиту животне средине.

Власник депоније је дужан по затварању депоније захтијевати од надлежног органа процјену потенцијалног ризика који она представља за животну средину и/или људско здравље. Надлежни орган обавјештава катастар о процјени потенцијалног ризика.

Уколико је надлежни орган или суд донио одлуку којом је утврђена значајна контаминација земљишта отпадом обавјестиће о томе катастар некретнина и катастар загађивача ради евидентирања контаминације, њене природе и обима.

Надлежни орган и суд налажу власнику депоније да предузме неопходне мјере ради спречавања потенцијалне

опасности по здравље или штете по људско здравље и загађивања животне средине.

VIII - ПРЕКОГРАНИЧНО КРЕТАЊЕ ОТПАДА

Општи захтјеви прекограничног кретања отпада

Члан 45.

Прекогранично кретање отпада врши се под условом да:

- држава БиХ и Република Српска - извознице немају техничке могућности и неопходна постројења, капацитете или одговарајуће локације за одлагање отпада, ради одлагања отпада на еколошки прихватљив и ефикасан начин или ако се отпади који су у питању користе као сировина за индустрију рециклирања или поврата компоненти у држави БиХ и Републици Српској - увозницима;

- је кретање отпада одобрено само због посебних разлога, иначе је транспорт или одлагање отпада забрањено;

- се отпад пакује, етикетира и транспортује на начин којим се спречава загађење животне средине у складу са најбољом расположивом праксом;

- постоји одговарајућа документација о кретању од тачке гдје је његово кретање почело до момента одлагања у складу са националним и међународним стандардима и међународним прописима који се односе на почетак прекограничног промета до тачке одлагања.

Прекогранично кретање започето у Републици Српској

Члан 46.

У случају прекограничног кретања отпада када је Република Српска извозник, надлежни органи обавјештавају или ће захтијевати од произвођача или извозника да писмено обавјести, путем Министарства надлежног за заштиту животне средине, надлежни орган тих држава о било ком прекограничном кретању отпада.

Обавјештење мора садржавати :

- податке о извору, саставу и количини отпада и податке о произвођачу;

- у случају отпада из различитих извора детаљан инвентар отпада, и уколико се зна, идентитет првобитних произвођача;

- начин на који је ријешен превоз и осигурање трећих лица да се покрију трошкови у случају штете;

- мјере које треба предузети да се осигура сигуран транспорт;

- назив примаоца отпада, локација постројења за третман и одлагање, као и врсту и важење дозволе за рад постројења;

- податке о процесима третирања и одлагања отпада.

Није дозвољено вршење послова прекограничног кретања док произвођач или извозник не прими писмено потврду да је надлежни орган:

- примио писмену сагласност земље увознице и транзитних земаља и

- примио од земље увознице потврду о постојању уговора између извозника и одлагача која истиче еколошки начин управљања отпадом.

Уговор из става 3. алинеја 2. овог члана мора укључивати обавезу:

- пријема отпада назад уколико попиљка није реализована како је планирано или уколико је дошло до кршења одредаба овог закона и подзаконских аката;

- обавеза примаоца да обезбједи што је прије могуће и не касније од 180 дана након пријема отпада, потврду за надлежни орган да је одлагање отпада извршено на еколошки прихватљив начин.

Прекогранично кретање у случају када је Република Српска коначно одредиште

Члан 47.

Забрањује се прекогранични увоз отпада ради одлагања отпада у Републици Српској. Отпад се може увозити у Републику Српску само ради активности поврата материјала.

У случају прекограничног кретања када је коначно одредиште Република Српска, држава која извози паље писмено обавјештење министарству надлежном за заштиту животне средине. Обавјештење мора бити у складу с захтјевима из члана 46. став 2. овог закона и другим информацијама у складу са захтјевима из члана 46. став 3. овог закона.

Министарство надлежно за заштиту животне средине је дужно у року од 60 дана након пријема обавјештења писмено дати дозволу за кретање, одбити давање дозволе за кретање или захтијевати додатне информације.

Министар надлежан за заштиту животне средине доноси рјешење којим даје одобрење за прекогранично кретање/увоз отпада, које садржи:

- подаке из члана 46. став 2,
- специфичне услове за кретање (обавезу коришћења одређених граничних прелаза, информације о кретању за надлежне органе, начин и вријеме транспорта, важење одобрења...).

Прекогранично кретање када је Република Српска транзитна земља

Члан 48.

У случају прекограничног кретања када је Република Српска транзитна земља примјењују се одредбе из претходних чланова.

Опште одредбе за све врсте прекограничног кретања

Члан 49.

Опште обавјештење се може прихватити када се отпад који има исте хемијске и физичке карактеристике превози редовно истом одлагачу преко исте царинске испоставе на излазу из земље извоза, путем исте царинске испоставе на улазу у земљу увоза и у случају транспорта путем исте царинске испоставе на улазу или излазу из земље или земаља транзита.

На основу општег обавјештења, министар надлежан за заштиту животне средине издаје опште одобрење на период од највише 12 мјесеци. Након овог периода опште одобрење може бити ревидирано и продужено за исти временски период ако није дошло до промјена услова.

Изузетно, министар надлежан за заштиту животне средине може ставити ван снаге опште одобрење које се даје под условима из става 1. и 2. овог члана.

Члан 50.

Министар надлежан за заштиту животне средине ће подзаконским актом прописати садржај и изглед пратећег документа којег је дужно потписати свако лице које врши прекогранични превоз отпада након испоруке отпада, као и лице које врши пријем отпада.

Подзаконским актом из става 1. овог члана прописује се поступак у којем је одлагач отпада дужан обавјестити извозника и надлежне органе државе извознице о примању пошљике од стране одлагача отпада у одговарајућем року и о завршетку активности управљања отпадом.

Члан 51.

За прекогранично кретање отпада треба имати одговарајућу финансијску гаранцију или полису осигурања

или други облик осигурања зависно од захтјева државе увознице или транзитне државе.

Подзаконским актом утврђују се облици осигурања којима се може осигурати прекогранично кретање отпада.

Члан 52.

Када прекогранично кретање отпада за које постоји одобрење не може да се изврши у складу с одредбама уговора, земља која извози обезбјеђује да отпад буде враћен у земљу извознику, од стране извозника, уколико се не може наћи друго рјешење за одлагање отпада на еколошки прихватљив начин у року од 90 дана од дана доласка отпада на одредиште.

Члан 53.

Прекогранично кретање ће се сматрати незаконитим:

- ако све земље које учествују нису обавјештене,
- ако не постоји одобрење свих земаља,
- ако је одобрење фалсификовано или прибављено преваром,
- ако је супротно датом одобрењу,
- ако се врши намјерно одлагање отпада (одбацивањем) којим се крше одредбе овог закона и општи принципи међународног законодавства о заштити животне средине.

Члан 54.

У случају кретања опасног отпада ради одлагања између ентитета БиХ, потребно је обавјештење министарства надлежног за заштиту животне средине ентитета из којег се извози отпад, министарству надлежном за заштиту животне средине ентитета у који се увози отпад.

Обавјештење садржи:

- податке о изворима, саставу и количини опасног отпада,
- договорен путни правац и договорено осигурање за треће стране у случају штете,
- мјере за обезбјеђење сигурног транспорта,
- назив примаоца отпада, локације на којој ће се третирати и начин на који ће се одлагати отпад.

Изузетно, Република Српска може забранити кретање извесних врста опасног отпада или кретања из другог ентитета који су већ најављени.

IX - НАКНАДА ШТЕТЕ

Члан 55.

Ако непознато лице изврши дјелатности у управљању отпадом супротно овом закону, обавезаће се Република Српска на предузимање хитних мјера, односно дјелатности чишћења, ради заштите људског здравља, флоре и фауне и животне средине.

Република Српска има право надокнаде трошкова који настану обављањем дјелатности и предузимањем мјера из става 1. овог члана од лица за које се утврди да је извршило недозвољену дјелатност.

X - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 56.

Новчаном казном у износу од 1.000 - 10.000 КМ казниће се за прекршај свако правно и физичко лице ако:

- не прибави дозволу за дјелатности управљања отпадом (члан 13.),
- крши услове у дозволи,
- не ускладишти отпад на еколошки прихватљив начин прије његовог одлагања или поновног коришћења (члан 31.),
- редовно не обавјештава надлежни орган о отпаду преузетом на третман (члан 36.),
- користи отпад супротно одредби члана 38,

- одлаже отпад супротно одредби члана 40,
- врши прекогранични промет отпада супротно члану 46. став 4.

Новчаном казном од 500 - 1.700 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана одговорно лице.

Новчане казне уплаћују се у корист Фонда за заштиту животне средине Републике Српске.

XI - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Постојећа постројења и дјелатности

Члан 57.

Уређаји и постројења који у тренутку ступања на снагу овог закона имају дозволу или која већ обављају дјелатности управљања отпадом морају у року од три године од дана ступања на снагу овог закона испунити сљедеће услове:

- у року од шест мјесеци од ступања на снагу овог закона, власник локације или постројења ће припремити и поднијети надлежним органима, ради одобрења, план прилагођавања који се састоји из корективних мјера за које власник постројења сматра да су потребне;

- након подношења плана прилагођавања, надлежни орган ће донијети одлуку да ли се активности могу наставити на основу плана прилагођавања и прописа управљања отпадом;

- на основу одобреног плана прилагођавања надлежни орган ће дозволити рад и одредити прелазни период за завршетак реализације плана који неће пријети три године након дана одобрења.

У случају да се не одобри план прилагођавања надлежни орган ће донијети одлуку о затварању и дјелатностима након затварања постројења или локације.

Ако постројење није депонија или крајње одлагалиште, затварање ће се извршити у року од три године од дана ступања на снагу овог закона.

Ако се ради о депонији, затварање ће се извршити у року од четири године од дана ступања на снагу овог закона.

Надлежни орган прописаће услове будућих дјелатности или мјере за санацију штете нанесене животној средини, надгледање и накнадне активности.

Подзаконским актом уредиће се садржај плана прилагођавања и активности које ће предузети надлежни орган.

Члан 58.

Сва правна лица морају ускладити своје дјелатности са одредбама овог закона у року од једне године од ступања на снагу овог закона.

На све започете поступке за добијање одобрења за обављања дјелатности управљања отпадом, у случајевима гдје није донесена одлука, примјењиваће се одредбе овог закона.

Члан 59.

Одредбе Закона о заштити животне средине које се тичу надлежности других органа, примјењиваће се у мјери у којој нису у супротности са одредбама овог закона.

Члан 60.

Народна скупштина Републике Српске доноси пропис из члана 8. став 1. у року од 18 мјесеци од ступања на снагу овог закона.

Министар надлежан за заштиту животне средине доноси сљедеће акте:

- аталог отпада укључујући опасан отпад ради спровођења члана 4. алинеја 10 у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона;

- услове за обављање различитих дјелатности управљања отпадом укључујући техничке услове и захтјеве ради спровођења члана 12, члан 36. став 3, члан 43.

став 4. у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона;

- услове за затварање и накнадних мјера за постројења из области управљања отпадом која не могу наставити са радом ради имплементације члана 58. у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона;

- посебне прописе који се односе на управљање специфичним врстама отпада: отпадна уља, отпад од опреме која садржи ПЦБ и ПЦТ, искоришћене батерије и акумулаторе, стара возила, отпад од електричне и електронске опреме ради имплементације члана 23. у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона.

Министар надлежан за заштиту животне средине у сарадњи са министром надлежним за здравље доноси у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона акте који се односе на:

- дјелатности управљања отпадом и задатке везане за медицински отпад,

- дјелатности управљања отпадом и задатке везане за људске лијекове,

- захтјеве јавног здравства за различите дјелатности и операције управљања отпадом.

Министар надлежан за заштиту животне средине у сарадњи са министром надлежним за пољопривреду и водопривреду доноси акте који се односе на спровођење члана 1. став 2. у року од годину дана од ступања на снагу овог закона.

Министар надлежан за заштиту животне средине у сарадњи са министром надлежним за саобраћај доноси акте који се односе на захтјеве везане за транспорт отпада, друмским, жељезничким путем или бродом (члан 39.) у року од шест мјесеци од ступања на снагу овог закона.

Министар надлежан за заштиту животне средине у сарадњи са министром надлежним за енергетику, рударство и индустрију доноси акте који се односе на услове управљања отпадом насталим у грађевинарству, насталих изградњом и рушењем објеката, у року од једне године од ступања на снагу овог закона (члан 23.).

Министар надлежан за заштиту животне средине у сарадњи са министром надлежним за образовање доноси акте који се тичу услова за едукацију и обуку координатора за отпад за спровођење члана 27. став 1. у року шест мјесеци од ступања на снагу овог закона.

Ступање на снагу

Члан 61.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-625/02
26. јула 2002. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Др Драган Калинић, с.р.

701

На основу Амандмана XL тачке 2. на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О УРЕЂЕЊУ ПРОСТОРА

Проглашавам Закон о измјенама и допунама Закона о уређењу простора који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на сједници одржаној 25. јула 2002. године.

Број: 01-020-575/02
29. јула 2002. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Мирко Шаровић, с.р.

ЗАКОН**О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О
УРЕЂЕЊУ ПРОСТОРА****I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ****Члан 1.**

У Закону о уређењу простора ("Службени гласник Републике Српске", број 19/96, 25/96 и 10/98), у члану 2. став 2, на крају текста умјесто тачке ставља се запета и додају ријечи: "као и начела интегралног приступа у планирању, заснивања планирања на јединственом информационом систему о простору, обезбјеђења јавности у процесу планирања и обезбјеђења доступности планова свим заинтересованим лицима".

Члан 2.

У члану 3. иза става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

"Права и обавезе који су овим законом утврђени за општине односе се и на градове који нису подијељени на општине. У градовима који су подијељени на општине носиоци ових права и обавеза утврђују се у складу с одредбама прописа о локалној самоуправи".

Члан 3.

У члану 4. додаје се став 3. који и гласи:

"Послови организовања и вођења јединственог информационог система о простору су послови од посебног интереса. Ове послове воде органи управе надлежни за послове уређења простора. Обављање стручних послова може се повјерити овлашћеним институцијама, али је надлежни орган управе одговоран за успостављање и функционисање система и за дистрибуцију и коришћење података тог система".

Члан 4.

Иза главе I додаје се нова глава Ia и нови члан 4a. који гласе:

"Ia - ЗНАЧЕЊЕ ИЗРАЗА**Члан 4a.**

Изрази употребљени у овом закону имају значење:

1. Документација о уређењу простора /просторно-планска документација је документација за планско уређење простора Републике на принципу интегралног приступа планирању, начелима одрживог развоја и одредбама овог закона о континуираности, обавезности и синхронизованости припреме, израде, доношења и спровођења планова, и представља скуп докумената који чине: просторни, урбанистички и регулациони планови, планови парцелације, урбанистичко-технички услови, анализе, студије и други документи израђени у оквиру послова планирања уређења простора, као и документи са подацима из информационог система о простору.

2. Насеље је изграђени и функционално обједињен простор на коме су обезбјеђени услови за живот, рад и задовољавање заједничких потреба становника.

3. Село је насеље чије се становништво претежно бави пољопривредом, а није сједиште општине.

4. Град је насеље које је као град утврђено законом.

5. Грађевинска парцела је површина земљишта, која је планом дефинисана нумерички и графички, и намијењена за изградњу и редовну употребу једне или више грађевина.

6. Регулациона линија је планска линија, дефинисана графички и нумерички, којом се одређује плански простор за изградњу и функцију грађевине и одваја од простора за јавне намјене.

7. Грађевинска линија је планска линија на, изнад, или испод површине земље, дефинисана графички и нумерички, или само графички, у плану, која представља

границу до које се одређена грађевина може градити, или на којој се мора градити.

8. Заштитни појас и заштитна зона су површине земљишта, водне површине или ваздушни простори, који су дефинисани планом нумерички и графички, и намијењени за заштиту живота и здравља људи, безбједност и функцију грађевина, површина или простора, у складу са одредбама посебних прописа, или у складу са стручним правилима која се примјењују у одговарајућој области.

9. Јавне површине су земљишне или водне површине које су планом нумерички и графички, или само графички, дефинисане, и намијењене за обављање јавних функција, дјелатности и активности, и које су, као такве, доступне неодређеном броју индивидуално неодређених физичких или правних лица.

10. Грађење је процес који обухвата извођење припремних и грађевинских радова за изградњу грађевина (укључујући грађевинско-занатске и инсталатерске радове), реконструкцију, доградњу и надзињавање постојећих грађевина, те уградњу и монтажу опреме, готових елемената и конструкција.

11. Градилиште је простор на коме се гради грађевина, као и привремено заузето земљиште које служи за грађење, или је планом или другим актом, донесеним на основу закона, намијењено за изградњу грађевине.

12. Припремни радови су радови на изградњи помоћних грађевина привременог карактера, као и други радови за потребе организације градилишта и примјену одговарајуће технологије грађења.

13. Привремена грађевина је грађевина постављена привремено за потребе градилишта или за друге потребе у складу са планом.

14. Зграде су грађевине које вањским зидовима и кровом уоквирују простор намијењен становању или обављању одређених дјелатности или функција.

15. Помоћне зграде су грађевине које посредно служе одређеној дјелатности или намјени, обезбјеђивањем услова за функцију главних зграда.

16. Идејно рјешење је скуп међусобно усклађених нацрта и текста, којима се дају начелна обликовно-функционална и техничка рјешења грађевине и њеног смјештаја у простору, који садржи: нацрте, извод из катастарског плана са уцртаном ситуацијом и сусједним грађевинама на геодетској подлози одговарајуће размјере и технички опис.

17. Идејни пројект је скуп међусобно усклађених нацрта и текста, којима се дају основна обликовно-функционална и техничка рјешења грађевине и смјештај у простору, који садржи: нацрте, извод из катастарског плана са уцртаном ситуацијом и сусједним грађевинама на геодетској подлози одговарајуће размјере, систем конструкције, инсталације и технички опис.

18. Главни пројект је скуп међусобно усаглашених пројеката којима се даје техничко рјешење грађевине, израђен на основу урбанистичке сагласности и утврђених урбанистичко-техничких услова, који садржи: архитектонски и конструктивни пројект, пројект инсталација, пројект уградње опреме, и друге потребне врсте пројеката /пројект темељења, технолошки пројект, пројект инфраструктурног уређења и др./.

19. Пројект за извођење је разрађено техничко рјешење грађевине којим се разрађују услови одређени главним пројектом, што се потврђује изјавом одговорног пројектанта, које садржи све детаље, арматурне нацрте, планове оплате, упутства за извођење и друга рјешења неопходна за изградњу грађевине, као и мјере заштите на раду и за организацију градилишта.

20. Уклањање грађевине је рушење или демонтажа грађевине и одвожење преосталог материјала, опреме и других елемената".

II - ОСНОВЕ УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА И ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Члан 5.

У члану 8. иза става 2. додају се нови ставови 3. и 4. који гласе:

“На резервисаним површинама, одређеним по ставу 2, примјењује се режим забране грађења (члан 9. овог закона) до доношења одговарајућег плана, али не дуже од пет година од ступања на снагу одлуке из става 2.

На резервисаним површинама које су као такве одређене одговарајућим планом (став 1.) примјењује се режим забране грађења за цијело вријеме док тај план важи”.

Члан 6.

У члану 9. став 4. брише се.

Члан 7.

У члану 16. став 1. брише се.

Члан 8.

У члану 26. иза става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

“План парцелације садржи план организације простора, план инфраструктуре, план регулационих и грађевинских линија, опште урбанистичке услове за изградњу планираних грађевина, као и услове за интервенције на постојећим грађевинама”.

Члан 9.

У члану 30. ставови 3. и 4. замјењују се новим ставом 3. који гласи:

“У поступку издавања урбанистичке сагласности, одобрења за грађење или за промјену намјене и одобрења за употребу за грађевине у којима се обављају дјелатности из става 1. примјењују се, поред одредаба овог закона, и одговарајући прописи о заштити животне средине.”

III - ПЛАНИРАЊЕ ПРОСТОРА И НАСЕЉА

Члан 10.

У члану 40. иза става 4. додају се нови ставови 5. и 6. који гласе:

“Двије или више општина могу се споразумјети да донесу јединствени просторни план подручја тих општина, као и одредити да тај план треба да има садржај одређен у члану 41. овог закона за просторни план општине.

Јединствени просторни план из става 5. усваја се одлуком скупштине сваке општине. Одлуком се одређује да овај план замјењује просторни план за сваку од тих општина”.

Члан 11.

У члану 47. став 1. мијења се и гласи:

“Регулационим планом утврђује се граница обухвата плана, вријеме за које су плански параметри одређени, намјена површина, третман постојећих грађевина, услови за реконструкцију, услови заштите и коришћења споменичких цјелина културно-историјског и природног наслеђа, са смјерницама за могуће интервенције, намјена планираних грађевина, елементи регулације - регулационе и грађевинске линије, спратност, коефицијент изграђености, нивелациони план, смјернице за обликовање, хоризонтални габарити грађевина (оријентациони, максимални или фиксни), идејна рјешења комуналне инфраструктуре, општи урбанистичко-технички услови за изградњу и уређење простора, као и оријентациони трошкови уређења грађевинског земљишта”.

Члан 12.

У члану 54. став 3. алинеја трећа, мијења се и гласи: “- временски период за који се утврђују, процјењују или израчунавају плански параметри”

Алинеја осма брише се.

Члан 13.

У члану 56. став 1. ријечи “и сагласност о питањима за која их закон обавезује” замјењују се ријечима “о планским рјешењима која спадају у њихов стручни дјелокруг”.

Иза става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

“Органи и организације из става 1. дају сагласност на одговарајућа планска рјешења када је то одређено овим законом или законима којима је уређена одговарајућа дјелатност. Давање или ускраћивање ове сагласности не обавезује скупштину која доноси план, осим у случају ако се сагласност или ускраћивање сагласности на плану вишег реда или на другим документима усвојеним заснивају од надлежног државног органа (планови, програми, стратегије развоја и сл.) који обавезују скупштину која доноси план”.

Став 2. постаје став 3.

Члан 14.

Члан 57. брише се.

Члан 15.

У члану 61. став 2. мијења се и гласи:

“Носилац припреме плана и орган који је по прописима надлежан за подношење предлога скупштини која доноси план споразумно утврђују предлог плана и подносе га скупштини”.

Члан 16.

У члану 62. став 3. број “60” замјењује се бројем “30”.

Члан 17.

Члан 67. брише се.

Члан 18.

У члану 69. иза става 4. додаје се нови став 5. који гласи:

“Обавезна ревизија регулационих планова и урбанистичких пројеката врши се најкасније годину дана прије истека временског периода из члана 54. став 3. алинеја трећа”.

IV - ИЗГРАДЊА ГРАЂЕВИНА

Члан 19.

У члану 71. став 1. у алинеји другој, ријечи “услова утврђених у одлуци о спровођењу урбанистичког плана” бришу се.

У алинеји трећој ријечи “услова утврђених у одлуци о спровођењу просторног плана” замјењују се ријечима “и плана парцелације”.

У ставу 2. ријечи “из тачке 2. и 3.” замјењују се ријечима “из алинеје друге и треће”.

Иза става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

“У стручну комисију из става 3. обавезно се именује најмање један дипломирани инжењер архитектуре или грађевинарства и један инжењер геодезије или геометар”.

Став 4. постаје став 5.

Члан 20.

У члану 72. став 2. иза ријечи “неуређеном” додају се ријечи “или дјелимично уређеном”, а иза ријечи “земљишту” додају се ријечи “износ накнаде за уређење или дјелимично уређење грађевинског земљишта”.

Члан 21.

У члану 73. додаје се нови став 1. који гласи:

“Урбанистичко-техничким условима разрађују се, конкретније одређују и у оквиру одговарајућег плана, допуњују услови за изградњу и коришћење грађевине и земљишта”.

Досадашњи став 1. постаје став 2.

Иза става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

“Урбанистичко-технички услови су стручни документ којим се непосредно не конституишу стварна права на одговарајућем земљишту, али који као саставни дио урбанистичке сагласности, представља урбанистичку основу за конституисање тих права у складу с прописима којима су уређена та права”.

Члан 22.

Члан 75. мијења се и гласи:

“Урбанистичка сагласност издаје се, у правилу, за изградњу трајних грађевина, односно грађевина за које се унапријед не ограничава вријеме коришћења земљишта потребног за изградњу и редовну употребу грађевине.

Регулационим планом, урбанистичким пројектом или планом парцелације може се одредити да се одређене површине могу, најдуже до привођења трајној намјени, користити за привремене намјене, укључујући и постављање привремених грађевина.

Урбанистичком сагласношћу одређује се трајање привремене намјене и обавеза корисника да по истеку тог времена земљиште доведе у одговарајуће стање, укључујући и уклањање привремене грађевине.

Трајање привремене намјене одређује се бројем година од дана коначности рјешења о одобрењу за грађење, односно о одобрењу за извођење других радова или за привремену намјену.

Право коришћења земљишта за привремену намјену престаје даном коначности рјешења о урбанистичкој сагласности за изградњу грађевина, односно за радове којим се земљиште приводи планској намјени, независно од рока утврђеног по ставу 4”.

Члан 23.

У члану 76. став 2. тачка 5. ријечи “које су у функцији далековода” замјењују се ријечима “напона 110 и више kV”.

Иза тачке 19. додаје се нова тачка 20. која гласи:

“20. грађевине у комплексу граничних прелаза или на међуентитетској линији разграничења, и националне споменике одређене одлукама Комисије за очување националних споменика, основане Анексом 8. Општег оквирног споразума за мир у БиХ”.

У ставу 3. ријеч “регистровано” замјењује се ријечју “овлашћено”.

Члан 24.

У члану 83. став 1. на крају, умјесто тачке ставља се запета и додају ријечи “који морају бити међусобно усаглашени”.

Став 3. мијења се и гласи:

“Министарство ће донијети правилник о садржају и начину припреме техничке документације”.

Иза става 4. додају се нови ставови 5, 6. и 7. који гласе:

Пројекти за извођење грађевина из члана 7. став 2. Закона о геолошким истраживањима израђују се на основу и у складу са детаљним геолошким истраживањима тла. Извјештај о истраживањима тла (члан 39. истог закона) саставни је дио пројекта за извођење грађевине.

Детаљна геолошка истраживања тла а у границама из члана 39, тачке 1. и 2. истог закона обавезна су и за пројектовање грађевина из члана 76. став 2. овог закона и грађевина чија бруто грађевинска површина прелази 400 м².

Урбанистичком сагласношћу може се одредити обавеза детаљних геолошких истраживања тла и за пројектовање других грађевина, када је то због карактеристика грађевине или тла неопходно”.

У ставу 5, који постаје став 8, ријечи “и идејног пројекта” замјењују се ријечима “идејног или главног пројекта”.

У ставу 6, који постаје став 9, иза ријечи “рјешење” додају се ријечи “или идејни пројект”.

Члан 25.

У члану 85. став 2. брише се.

Став 3. мијења се и гласи:

“У изради техничке документације не могу да учествују стручна лица која су учествовала у изради урбанистичко-техничких услова или у одређивању других елемената урбанистичке сагласности, као ни лица која врше надзор над спровођењем овог закона”.

Ставови 4. и 5. постају ставови 3. и 4.

Члан 26.

У члану 90. став 2. брише се.

Ставови 3. и 4. постају ставови 2. и 3.

Члан 27.

У члану 92, став 3. брише се.

Члан 28.

У члану 93. став 1. мијења се и гласи:

“Грађевине изграђене или започете без одобрења за грађење не могу бити прикључене на инсталације комуналне и друге инфраструктуре (водовод, канализација, електровод, топловод, вреловод, гасовод, ТТ водови, јавни пут и др.), а власници тих грађевина немају право на накнаду у случају уклањања грађевине на основу одлуке надлежног органа”.

У ставу 3. ријечи “до дана ступања на снагу овог закона” бришу се.

Став 4. мијења се и гласи:

“Општина ће својом одлуком регулисати статус бесправно изграђених грађевина које не испуњавају услове из става 3.”.

Члан 29.

У члану 103. иза става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

“Уз пријаву из става 1. овог члана извођач радова доставља надлежној инспекцији шему организације градилишта потписану од стране одговорног руководиоца грађења”.

Члан 30.

У члану 111. став 3. мијења се и гласи:

“Надлежни орган управе може технички преглед повјерити предузећу или другом правном лицу које има овлашћење за израду техничке документације или за грађење те врсте грађевина”.

Иза става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

“У случају из става 3, надлежни орган предузећа, односно другог правног лица рјешењем одређује стручну комисију, у складу са одредбама ставова 1. и 2. “.

Став 6. мијења се и гласи:

“У стручну комисију из ставова 1, 2. и 4. не могу се одредити лица која су учествовала у изради урбанистичко-техничких услова, пројектовању и техничкој контроли пројекта, одговорни руководиоца грађења, надзорни органи грађења, радници органа управе који су водили поступак издавања урбанистичке сагласности и одобрења за грађење, радник тог органа који води поступак издавања одобрења за употребу и надлежни урбанистичко-грађевински инспектори”.

V - ПРЕДУЗЕЋА И СЛУЖБЕ

Члан 31.

У чл. 120, 121 и 124. ријеч “запошљава” замјењује се ријечима “има у радном односу са пуним радним временом, у смислу закона којима се уређују радни односи”.

Члан 32.

У члану 122. став 2. мијења се и гласи:

“За израду дијелова техничке документације, за које пројектна организација није овлашћена, закључује се уговор са једном или више овлашћених организација.”

Иза става 2. додају се нови ставови 3. и 4. који гласе:

“У случају из става 2. као одговорни пројектант цијелог пројекта (члан 86.) сматраће се:

а) за стамбене, стамбено-пословне и пословне зграде - одговорни пројектант у организацији која је израдила архитектонско-грађевински дио пројекта,

б) за остале грађевине - одговорни пројектант у организацији у чијој основној дјелатности је пројектовање таквих грађевина.

Пројектне организације из става 2. солидарно одговарају за техничку исправност и међусобну усаглашеност пројекта као цјелине”.

Члан 33.

У члану 124. став 6. мијења се и гласи:

“Правилником Министарства прописаће се минимални услови техничко-технолошке опремљености и потребног броја запослених радника”.

Члан 34.

Иза члана 124. додаје се нови члан 124а. који гласи:

“Члан 124а.

Рјешења о испуњености услова и лиценце из чл. 120, 121, 122. и 124. важе четири године од дана издавања.

По истеку рока из става 1. предузетима и другим правним лицима која су имала лиценцу могу да се издају нова рјешења и лиценце у складу са одредбама овог закона.

У случају из става 2. подносилац захтјева дужан је да уз захтјев приложи, поред других доказа, и доказ о стручним резултатима постигнутим у периоду важења претходног рјешења и лиценце.

Правно лице које је добило рјешење односно лиценцу из става 1. овог члана обавезно је да писменим путем обавијести Министарство о свакој промјени услова утврђених у тим рјешењима и лиценцама, у року од осам дана од настале промјене.

Министарство може у свако вријеме, по службеној дужности, на иницијативу инспекцијских или других државних органа, организација или грађана, да изврши контролу испуњености услова утврђених у издатим рјешењима и лиценцама и ако утврди да услови нису испуњени, укинути рјешење и лиценцу.

Рјешење из става 5. је коначно и извршно даном достављања правном лицу на које се односи, а објављује се у “Службеном гласнику Републике Српске”. Ово рјешење се доставља и урбанистичко-грађевинском инспектору у сједишту правног лица”.

Члан 35.

У члану 125. став 4. мијења се и гласи:

“Полагања стручног дијела испита ослобођени су доктори наука и магистри одговарајућих техничких струка”.

Члан 36.

Иза члана 131. додаје се нова глава Va. и нови члан 131а. који гласе:

“Va. – УПРАВНИ НАДЗОР

Члан 131а.

Управни надзор над спровођењем овог закона и прописа донесених на основу овог закона обавља Министарство.”

VII – КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 37.

У глави VII – КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ ријечи “1. Привредни преступи” замјењују се ријечима “1. Кривична дјела”.

Члан 38.

Чланови 141. до 145. замјењују се новим члановима 141. до 143. који гласе:

“Члан 141.

Одговорно лице у органу управе које изда одобрење за грађење без претходно прибављене урбанистичке сагласности или извршене контроле техничке документације или на основу техничке документације коју је израдило предузеће или друго правно лице које не поседује одговарајуће овлашћење, или без претходно ријешених имовинско-правних односа, казниће се за кривично дјело затвором до двије године.

Члан 142.

Физичко лице као инвеститор, или одговорно лице у предузећу или другом правном лицу које је инвеститор грађевине која се гради без одобрења за грађење, казниће се за кривично дјело затвором до двије године.

Одговорно лице у предузећу или другом правном лицу које изводи радове без прописаног овлашћења или претходно прибављеног одобрења за грађење, казниће се за кривично дјело затвором до једне године.

Предузећу или другом правном лицу из става 2. овог члана изрећи ће се и заштитна мјера забране вршења дјелатности у периоду од једне до три године.

Члан 143.

Физичко лице као инвеститор, или одговорно лице у предузећу или другом правном лицу које је инвеститор, а које самовољно изврши прикључење грађевине која се гради, или је изграђена, без одобрења за грађење, на инсталације комуналне и друге инфраструктуре (водовод, канализација, електропровод, топловод, вреловод, плинород, ТТ водови, јавни пут и др.), казниће се затвором до једне године.

Одговорно лице у предузећу или другом правном лицу које дозволи прикључење грађевине која се гради, или је изграђена, без одобрења за грађење, на инсталације комуналне и друге инфраструктуре (водовод, канализација, електропровод, топловод, вреловод, плинород, ТТ водови, јавни пут и др.), казниће се затвором до једне године”.

Члан 39.

Чланови 146. до 148. замјењују се новим члановима 144. до 148. који гласе:

“Члан 144.

Новчаном казном у износу од 500 до 1.500 конвергибилних марака казниће се за прекршај одговорно лице у органу управе ако:

1. израду просторно-планске документације повјери предузећу или другом правном лицу које не испуњава прописане услове (члан 120.);

2. изда урбанистичку сагласност, одобрење за грађење или одобрење за употребу противно прописима (члан 30, 71. и 108.);

3. носиоцу припреме, односно израде плана на његов захтјев, уз накнаду стварних трошкова, не достави податке којим располаже, а који су неопходни за израду плана (члан 56.);

4. контролу техничке документације повјери предузећу или другом правном лицу које не испуњава прописане услове (члан 88.);

5. не чува техничку документацију (члан 89.);

6. не прикуља, не сређује или не обрађује документацију у складу са прописима (члан 127. и 128.);

7. документацију и податке не доставља одговарајућој служби за документацију (члан 129.);

8. без оправданог разлога не изда урбанистичку сагласност, односно одобрење за грађење или одобрење за употребу, у прописаним роковима.

Члан 145.

Новчаном казном у износу од 10.000 до 15.000 конвертибилних марака казниће се за прекршај предузеће или друго правно лице, као инвеститор, ако:

1. израду техничке документације повјери предузећу или другом правном лицу које не испуњава прописане услове (члан 121.);
 2. повјери изградњу грађевине предузећу, односно другом правном лицу које не испуњава прописане услове (члан 124.);
 3. не обезбиједи вршење стручног надзора над грађењем објекта (члан 105.);
 4. отпочне користити грађевину, односно стави грађевину у погон, без претходно прибављеног одобрења за употребу (члан 106.);
 5. настави са коришћењем грађевине и након доношења рјешења о забрани коришћења (члан 137.);
 6. настави или омогући извођење радова на грађевини након доношења рјешења о обустави грађења (члан 137.).
- За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у предузећу или другом правном лицу новчаном казном у износу од 500 до 1.500 конвертибилних марака.

Члан 146.

Новчаном казном у износу од 10.000 до 15.000 конвертибилних марака казниће се за прекршај предузеће или друго правно лице које израђује просторно-планску односно техничку документацију ако:

1. не испуњава прописане услове (члан 120, 121. и 122.);
2. израду техничке документације повјери лицу које је учествовало у утврђивању елемената урбанистичке сагласности или лицу које врши надзор над примјеном одредаба овог закона (члан 85.);
3. израђује просторно-планску документацију супротно закону и другим прописима;
4. израђује техничку документацију супротно прописаним урбанистичко-техничким условима и другим прописима;
5. послове одговорног пројектанта повјери лицу које не испуњава прописане услове (члан 86.);
6. врши контролу техничке документације, а не испуњава прописане услове (члан 88.).

За прекршај из става 1. овог члана, поред новчане казне, предузећу или другом правном лицу изрећи ће се и заштитна мјера забране вршења дјелатности у периоду од шест мјесеци до три године.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у предузећу или другом правном лицу новчаном казном у износу од 500 до 1.500 конвертибилних марака.

Члан 147.

Новчаном казном у износу од 10.000 до 15.000 конвертибилних марака казниће се за прекршај предузеће или друго правно лице као извођач радова ако:

1. не изводи радове у складу са техничком документацијом на основу које је издато одобрење за грађење, техничким мјерама, прописима, нормативима и стандардима који важе за грађење односне врсте грађевина (члан 102. тачка а);
2. не уграђује материјал и елементе који одговарају стандардима, односно ако инвеститору, лицу које врши стручни надзор и овлашћеном инспектору не стави на увид сву документацију о квалитету извршених радова, уграђеног материјала, инсталација, опреме и др. (члан 102. тачка б);
3. не обезбиједи сигурност грађевине, односно градилишта, лица која се налазе на градилишту, про-

лазника, сусједних грађевина као и несметано одвијање саобраћаја (члан 102. тачка в);

4. не води грађевински дневник и књигу инспекција (члан 102. тачка г);
5. не обезбиједи мјерење и геодетско осматрање понашања тла и објекта у току грађења (члан 102. тачка д);
6. не обавијести надлежну службу заштите, односно орган управе када у току грађења или извођења других радова наиђе на грађевине које могу имати обиљежје природног или културно-историјског наслеђа, односно ријеткости, и не предузме прописане мјере заштите налазишта (члан 102. тачка њ);
7. писмено не упозори инвеститора, орган који је издао одобрење за грађење и надлежну инспекцију о недостацима у техничкој документацији и о наступању непредвиђених околности које су од утицаја на извођење радова и примјену техничке документације (члан 102. тачка е);
8. не обезбиједи грађевину, односно градилиште и околину у случају прекида радова (члан 102. тачка ж);
9. изводи грађевинске радове без прописаног овлашћења (члан 124.);
10. настави са извођењем радова након доношења рјешења о обустави грађења (члан 137.);

11. врши припремне радове за изградњу грађевине без претходног одобрења за грађење (члан 92.);

12. гради грађевину а писменим актом не одреди одговорног руководиоца градње или за одговорног руководиоца градње одреди лице које не посједује прописано овлашћење (члан 101.);

13. не пријави у прописаном року дан почетка радова на грађењу грађевине односно извођење припремних радова (члан 103.);

14. прије почетка грађења грађевине не обезбиједи искључивање грађевине (члан 104.);

15. користи сусједно земљиште и/или јавне површине за потребе градилишта без ваљаног правног основа;

16. не рашисти и не уреди градилиште и непосредну околину по завршетку градње;

17. на градилишту нема прописану документацију.

За прекршај из става 1. овог члана, поред новчане казне, предузећу или другом правном лицу изрећи ће се и заштитна мјера забране вршења дјелатности у периоду од шест мјесеци до три године.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у предузећу или другом правном лицу новчаном казном у износу од 500 до 1.500 конвертибилних марака, осим одговорног лица за кривично дјело из члана 142. став 2.

Члан 148.

Новчаном казном у износу од 500 до 1.500 конвертибилних марака или казном затвора до 30 дана казниће се за прекршај грађанин ако:

1. омогући или настави са извођењем радова након доношења рјешења о њиховом обустављању (члан 137.);
2. омогући или настави са коришћењем грађевине након доношења рјешења о забрани њеног коришћења (члан 137.);
3. прије почетка грађења грађевине не обезбиједи искључивање грађевине (члан 104. став 1.);
4. не обавијести надлежну службу заштите, односно орган управе када у току грађења или извођења других радова наиђе на грађевине које могу имати обиљежје природног или културно-историјског наслеђа, односно ријеткости, и не предузме прописане мјере заштите налазишта (члан 102. тачка њ);
5. користи сусједно земљиште и/или јавне површине за потребе градилишта без ваљаног правног основа”.

VIII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 40.

У члану 149. став 1. мијења се и гласи:

“Република је дужна да донесе Просторни план из члана 34. овог закона до 2004. године, а градови и општине просторне и урбанистичке планове до 2005. године”.

Члан 41.

У члану 153. став 1. мијења се и гласи:

“Министарство ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети подзаконске акте о:

1. садржају планова (члан 33.);
2. садржају, начину припреме и контроли техничке документације (члан 83. став 3. и члан 88.);
3. нострификацији техничке документације (члан 85.);
4. полагању стручног испита (члан 125. став 3.);
5. легитимацији урбанистичко-грађевинског инспектора;
6. вођењу књиге инспекције и грађевинског дневника (члан 102.);
7. вршењу стручног надзора у току изградње грађевина (члан 105.);
8. вршењу техничког прегледа грађевина и издавању одобрења за употребу (члан 116.);
9. општим правилима урбанистичке регулације и парцелације;
10. чувању и коришћењу података и документације (члан 130.);
11. условима за планирање и пројектовање грађевина за несметано кретање дјецe и особа са умањеним тјелесним способностима;
12. условима за изградњу бензинских станица уз регионалне, магистралне и ауто путеве;
13. обрасцима управних аката који се доносе по овом закону;
14. техничким нормативима за темељење грађевина;
15. техничким мјерама и условима за извођење истражних радова за грађевине из надлежности министарства;
16. техничко-технолошкој опремљености и потребном бројурадника за добијање овлашћења за грађење (члан 124.);

Члан 42.

Иза члана 153. додаје се нови члан 153а. који гласи:

“Члан 153а.

Општине и градови обавезни су да одлуку из члана 93. став 4. донесу у року од шест мјесеци од ступања на снагу овог закона.

Одлуком из става 1. одредиће се рок за подношење захтјева за накнадно издавање рјешења о одобрењу грађења, односно рјешења о привременом задржавању, грађевина изграђених без одобрења за грађење, који не може бити дужи од шест мјесеци од дана ступања на снагу одлуке.

Одлуком из става 1. одредиће се да се постојање бесправно изграђене грађевине утврђује искључиво аерофотограметријским снимком, који је општина, односно град, дужна да обезбиједи прије доношења одлуке из става 1.

Рјешењем о привременом задржавању бесправно изграђене грађевине, у смислу става 2, одредиће се да се бесправно изграђена грађевина привремено задржава, најдуже до коначности рјешења о урбанистичкој сагласности за изградњу грађевине или за друге радове ради привођења земљишта трајној намјени одређеној одговарајућим планским документом.

Рјешењем из претходног става одредиће се да се за привремено задржану грађевину укидају ограничења из члана 93. став 1, осим ограничења која се односе на накнаду у случају уклањања грађевине.

Одлуком из става 1. одредиће се услови под којима се изградња грађевине, започета без одобрења за грађење до дана снимања аерофотограметријског снимка из става 3, може се завршити, и тако изграђена грађевина привремено задржати у смислу става 4.

За бесправно изграђене или започете грађевине, за које власник не поднесе захтјев за накнадно издавање рјешења о одобрењу грађења, односно рјешења о привременом задржавању, до рока одређеног одлуком из става 1. и 2, или тај захтјев буде правоснажно одбијен, као и за грађевине започете без одобрења за грађење послјије дана снимања аерофотограметријског снимка из става 3, донијеће се рјешење о рушењу грађевине по члану 137. тачка 8, односно 9. овог закона.

Одлуком из става 1. одредиће се висина, рокови и начин плаћања накнада за потребе легализације, односно привременог задржавања грађевина по основу уређивања, прибављања и коришћења грађевинског земљишта.

Члан 43.

Иза члана 154а. додаје се нови члан 154б. који гласи:

“Члан 154б.

Предузећа и друга правна лица која имају рјешења о испуњености услова за израду планова (члан 120.), израду техничке документације (чл. 121. и 122.) и за грађење објеката односно извођење радова (члан 124.) и одговарајуће лиценце, обавезна су да у року од шест мјесеци од ступања на снагу овог закона поднесу Министарству доказе о испуњавању услова из чл. 120, 121, 122. и 124. и захтјев за издавање нових рјешења и лиценци.

Предузећима и другим правним лицима која не поднесу доказе и захтјев по ставу 1. рјешењем Министарства укинуће се ранија рјешења и лиценце наредним даном по истеку рока из става 1.

Предузећима и другим правним лицима чији се захтјев за издавање новог рјешења и лиценце рјешењем Министарства одбије због неиспуњавања утврђених услова, укинуће се ранија рјешења и лиценце даном коначности рјешења Министарства о одбијању тог захтјева.

Министарство ће по службеној дужности, у року од 30 дана од ступања на снагу овог закона, донијети рјешења о укидању рјешења издатих лицима са средњом стручном спремом по члану 86. став 3. Закона о уређењу простора (“Службени гласник Републике Српске”, број 19/96, 25/96, 10/98)”.

Члан 44.

Законодавно-правна комисија ће у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона утврдити његов пречишћени текст, који ће се објавити у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Члан 45.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 01-627/02
25. јула 2002. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Др Драган Калинић, с.р.

702

На основу чл. 8. и 9. став 1. Закона о основној школи („Службени гласник Републике Српске”, број 4/93), Влада Републике Српске, на сједници од 23. јула 2002. године, донијела је

ОДЛУКУ**О ПРИВРЕМЕНОМ БРОЈУ И ПРОСТОРНОМ РАСПОРЕДУ ОСНОВНИХ ШКОЛА У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ****Члан 1.**

Овом одлуком утврђује се број и просторни распоред основних школа као и број издвојених одјелења основних школа у Републици Српској.

Члан 2.

Права оснивача према основним школама из ове одлуке врши Влада Републике Српске.

Табеларни преглед броја основних школа и издвојених одјелења по општинама саставни је део ове одлуке.

Члан 3.

Основне школе уписане у мрежу школа на основу ове одлуке уписују се у судски регистар.

Члан 4.

Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о привременом броју и просторном распореду основних школа у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", бр. 2/97, 15/97, 25/97, 30/97, 2/98, 2/99, 18/00, 20/00).

Члан 5.

Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 02/1-020-681/02
23. јула 2002. године
Бања Лука

Председник
Владе,
Др **Младен Иванић**, с.р.

ТАБЕЛАРНИ ПРЕГЛЕД ОСНОВНИХ ШКОЛА

Општина	Назив школе	Издвојено одјелење
БАЊА ЛУКА		
	“Бранко Ћопић”	
	“Доситеј Обрадовић”	
	“Змај Јова Јовановић”	
	“Петар Петровић Његош”	
	“Бранислав Нушић”	Доња Кола Рекавице
	“Иван Горан Ковачић”	
	“Свети Сава”	Павловац
	“Јован Цвијић”	
	“Бранко Радичевић”	
	“Иво Андрић”	
	“Алекса Шантић”	
	“Вук С. Караџић”	
	“Борисав Станковић”	Чесма Ортопедија
	“Георги С. Раковски”	Мотике
	“Младен Стојановић”	Обровац Кмџани
	Бронзани Мајдан	Мелина Стратинска
	“Мирослав Антић”	Борковићи Перван
	Бистрица	
	“Јанко Веселиновић”	
	Мишин Хан	
	“Десанка Максимовић”	Страњани
	Драгочај	
	“Милутин Бојић”	
	Поткозарје	Верићи
	“Петар Кочић”	Кола Конатари Вилуси

1	2	3
		Павићи Стричићи Локвари Новоселија Љубачево
	“Милан Ракић” Карановац	
	“Војислав Илић” Крупа на Врбасу	Бочац Рекавице Леденице Крмине Агино село Шумњаци
	“Прва крајишка бригада” Пискавица	Г. Пискавица Радосавска
	“Ђура Јакшић” Српски Дракулић	Милановац
	“Станко Ракита” Врбања “Јован Дучић” Залужани	Дебељаци Пријечани Куљани Барловци
	Музичка школа “Владо Милошевић”	
	Центар за образовање, ва- спитање и рехабилитацију слушања и говора Дјечији Дом “Рада Врање- шевић” Центар “Заштити ме”	
БЕРКОВИЋИ		
	“Петар Петровић Његош”	Хатељи Струпићи Блаца Љути до Дабрица
БИЈЕЉИНА		
	“Јован Дучић”	Патковача Пучиле Ново Насеље
	“Вук Караџић”	Рачанска Попови Амајлије
	“Кнез Иво од Семберије” “Свети Сава”	Љељенча Батковић Дворови
	“Петар Кочић” Бродац	Балатун Међаши Остојићево
	“Ђирило и Методије” Главичице	Бањица
	“Стеван Немања” Горњи Драгаљевац	Вршани Доња Чађавица Средња Чађавица Горња Чађавица Д. Драгаљевац С. Драгаљевац Д. Буковица Г. Буковица С. Магнојевић Г. Магнојевић

1	2	3	1	2	3
	“Меша Селимовић” Јања	Пиперци Ченгић Модран Глоговац Чардачине			Требовљани Јелићи Бистрица Милошево брдо
	“Свети Сава” Црњелово	Вруља Д. Црњелово	“Петар Кочић” Нова Топола		Рогољи Машићи Миљевићи Вилуси Романовци Кочићево Д. Карајзовци Г. Карајзовци Петрово село Вакуф Грбавци Цимироти Буквик Шималовска Јазовац Кијевци Г. Јурковица Ламинци Ново село
	“Доситеј Обрадовић” Сухо поље	С. Загони			
	“Петар Петровић Његош” Велика Обарска Основна музичка школа “С. С. Мокрањац”	Градац			
БИЛЕЋА					
	“Свети Сава”	Плана Мека грудa Дивин	“Вук Караџић” Турјак		
	“Петар Петровић Његош”	Баљци Бијела рудина Врањска			
БРАТУНАЦ					
	“Вук Караџић	Вољевица Бјеловац Факовићи	“Свети Сава” Ламинци		
	“Бранко Радичевић”	Осамско Полом Слапашница	ДЕРВЕНТА “19. април”		Агићи Мишковци Трстенци Костреш В. Сочаница М. Сочаница Лужани Г. Вишњик Г. Детлак Дријен Д. Лушњаница 1 Д. Лушњаница 2
	“Петар Кочић” Кравица	Коњевић поље	“Никола Тесла”		Црнча Д. Осиња Појезна Д. Церани Г. Церани
ВИШЕГРАД					
	“Вук Караџић”	Сасе Прелово Добрун Г. Вардиште Д. Вардиште Међеђа С. Горажде	“Тодор Докић” Календеровци		
ВЛАСЕНИЦА					
	“Вук Караџић”	Мишари Цикотска ријска	“Ђорђо Панзаловић” Осиња		
ВУКОСАВЉЕ					
	“Алекса Шантић”	Гнионица Брезик	Завод за слијепе и слабовиде “Будућност”		
ГАЦКО			ДОБОЈ		
	“Свети Сава”	Автовац Фојница Надинићи Степен Добрељи Брљево Дулићи	“Вук Караџић” “Доситеј Обрадовић”		Костајница Миљковац Макљеновац Липац Придјел Шеварлије Текућица Суво поље
ГРАДИШКА			“Свети Сава”		Осјечанске Чивчије Кожухе Бупчетић Мајевац Љескове воде Грабовица Станови
	“Данило Борковић” “Васа Чубриловић” “Козарска дјеца” “Младен Стојановић” Горњи Подградци	Орахова Врбапка Доњи Подградци Јабланица	“Петар Петровић Његош” Бољанић “Радоје Домановић” Осјечани		
			“Ђура Јакшић” Подновље “Милан Ракић” Руданка		

1	2	3	1	2	3
		Которско Мали Прњавор		“Вук Караџић” Живинице	Јаворани Рођићи
	“Петар Кочић” Сјенина ријека	Д. Палежница Г. Палежница Зелиња	КОЗАРСКА ДУБИЦА		
	“Десанка Максимовић” Станари	Брестово Д. Радња Цвртковци Церовица Јелањска Остружња Драгаловци Г. Хан Осредак		“Свети Сава”	Слабиња Комленац Пуцари Јеловац Демировац Међежа
	“Озрен”	Г. Пакленица Стријежевица Трбук		“Вук Караџић”	Кнежица Међувође Читлук
	Основна Музичка школа		КОТОР ВАРОШ		
ЗВОРНИК				“Свети Сава”	Врбањци Забрђе Вагани
“Свети Сава”		Св. Стефан Дрињача Зелиње Лијешањ Снагово Каменица Ђурђев град		“Петар Петровић Његош” Масловаре	Лишље Ободник Гарићи
	“Десанка Максимовић” Челопек	Ораовац Крижевиће Сјенокос Цер Петковци Каракај		“Петар Кочић” Шипраге	Грабовица Крушево брдо Ђорковићи Грабовачка ријека Дунићи
	“Основна музичка школа” “Петар Кочић” Козлук	Тршић Скочић Малешић	КРУПА НА УНИ		
	“Никола Тесла” Пилица	Локањ Баре		“Бранко Ћопић” Дубовик	Хашани Мали Дубовик Осредак Бушевић
	“Вук С. Караџић” Рођевић Дом за дјecu и омладину “Кисељак” Кисељак	Кисељак	ЛАКТАШИ		
ЛЕЗЕРО				“Младен Стојановић”	Кришковци Клашнице
“Вук Караџић”				“Георгиус Папандреу” Александровац	
КАЛИНОВИК				“Холандија” Слатина	Башковићи Јаружани Љубатовци Друговићи
“Љутица Богдан”		Улог		“Десанка Максимовић” Трн	Гламочани
КНЕЖЕВО			ЛОПАРЕ		
“Доситеј Обрадовић”		Малићи Мокри луг Брегови Бастаји Кобиља Голо брдо Борак Корићани		“Свети Сава”	Тобуг Бруница Мачковац Вукосавци Јабланица Пипери
	“Петар Кочић” Имљани	Влатковићи Петрово поље Вујиновићи		“Велько Чубриловић” Прибој	Липовице Пелаве Подгора
				“Доситеј Обрадовић” Корај	Пушкавац Мирино село Мртвица Бобетино брдо Кореташи Миросавци
			ЉУБИЊЕ		
				“Свети Сава”	
			МИЛИЋИ		

1	2	3	1	2	3
	“Браћа Јакшић”	Дубница Дервента Копривна Скугрићи			Блатна В. Рујишка Г. Ракани Чађавица М. Н. Рујишка Раиће
МОДРИЧА					
	“Свети Сава”	Милошевац Скугрић Врањак Копривна Дуго поље Бријестово Таревци Копривска Требава Врањачка Требава Г. Ријечани Ботајица Гаревац Толиса Крчављани Ждребан Мишићи Потпоље Д. Кладари		“Бранко Ћопић” Доњи Агићи	Црна Ријека Агића брдо Кршље Горњи Агићи Ћеле Јоховица
				“Драган Вујановић” Сводна	Благај Јапра Радомировац Соколиште Грабашница
				“Ђорђе Ковачевић Ђоја”	Цапарде Матковац
МРКОЊИЋ ГРАД			ПАЛЕ		
	“Петар Кочић”	Ођуне Мајдан Копљевећи Шеховци Сурјан		“Пале” Пале	Подграб Подвitez Љубогошта Булози Јахорина Јасик Довлићи Мокро Хрепа Вучија лука Брезовице Кадино село
	“Иван Горан Ковачић”	Шеховци Сурјан		“Мокро” Мокро	Мокро Хрепа Вучија лука Брезовице Кадино село
	“Вук Караџић” Бараћи	Подрашница Герзово Медна Подбрдо Граци Ораховљани	ПЕЛАГИЋЕВО		
		Гарзово Медна Подбрдо Граци Ораховљани		“Васа Пелагић”	Ћендићи Порбрице Блажевац
	“Бранко Ћопић” Бјелајце	Балвине Магаљдол Густовара	ПЕТРОВО		
НЕВЕСИЊЕ				“Вук Караџић”	Порјечина Кртова Калуђерица Карановац Сочковац
	“Ристо Пророковић”	Придворци Кифино село Зови до Оцак Лакат Бијења Крекови Братач Цинова махала Биоград Шипашно Удрежње		“Свети Сава” Какмуж	
НОВИ ГРАД			ПРИЈЕДОР		
	“Вук Караџић”	Добрљин Пољавнице Равнице Д. Водичево В. Жуљевица Рудице		“Бранко Ћопић” “Петар Кочић”	Гомјеница Г. Орловци Г. Пухарска Г. Јеловац Мало Палнчиште
				Спец. О.Ш. “Ђорђе Натошевић” “Доситеј Обрадовић”	Тукови Расавци Хамбарине Ризвановићи Д. Гаревци
	“Свети Сава”			Десанка Максимовић Основна музичка школа “Јован Цвијић” Брезичани	Чејрепи Г. Драготиња Д. Драготиња Цикоте

1	2	3	1	2	3
		Волари		Основна музичка школа	
	“Петар Петровић Његош” Буснови	Томашица Ракелићи луг Средња Марићка Горња Марићка Криваја	РИБНИК	“Никола Мачкић” Превија	Растока Горња Превија
	“Бранко Радичевић” Буснови	Ракелићи Миљаковци Пејићи		“Десанка Максимовић”	Д. Врбљани Делбрдо Велијапница Слатина
	“Јован Дучић” Ламовита	Д. Бистрица Бабићи		“Петар Кочић” Ситница	Чађавица Бунареви
	“Младен Стојановић” Љубија	Миска глава Равска Љескаре Шурковац	РОГАТИЦА	“Свети Сава”	Борике Бранковићи Сјеверско Подгај Стјенице Жепа
	“Вук Караџић” Омарска	Градина Средња Ламовита Јелићка Нишевићи Г. Петров гај	РУДО	“Рудо” “Бошко Буха” Штрбци	Мрсово Миоче Будимлија Увац Мокронози Цвркоте Оскоруша
	“Ђирило и Методије” Трнопоље	Петров гај Хрнићи Јаруге Г. Гаревци Козарац	СОКОЛАЦ	“Соколац” Соколац	Кнежина Соколовићи Равна Романија Маргетићи
	Цен. за заштиту дј. и омладине				
ПРЂАВОР			СРБАЦ	“Јован Јовановић Змај”	Кобап Нова Вес Каоци Повелич Ножичко Стари Мартинац
	“Бранко Ћопић”	Штрпци Д. Штрпци		“Вук Караџић” Ситнеши	Ђукали Илићани Горња Лепеница Доња Лепеница Горњи Срђевићи Доњи Срђевићи
	“Никола Тесла”	Мравица Д. Гаљиповци Грабик Илова		“Доситеј Обрадовић” Разбој Лијевче	Кукуље Лилић Бардача Бајинци Пријебљеши Мали Разбој
	“Вук Караџић” Доњи Вијачани	Дренова Г. Мравица Вршани			
	“Свети Сава” Горњи Смртићи	Смртићи Илова Палачковци			
	“Иво Андрић” Кулаши	Кремна Присоје Поповићи			
	“Меша Селимовић” Насобина Лишња	Лишња Млинци Отпочивалка			
	“Милош Црњански” Поточани	Хрваћани Кокори Црквена Просјек Орапје	СРБИЊЕ	“Свети Сава”	Миљевина Драгочава Брусна Камен Јопаница
	“Петар Кочић” Шибовска	Велика Илова Доња Илова Горња Илова		“Веселин Маслеша”	Брод Мјешаја Попов мост

1	2	3	1	2	3
		Кута Челебићи Мештровач Велинићи Крна јела			Г. Шњеготина Лукавац Г. Липље Парлози Горњи Теслић
	Основна музичка школа			“Иво Андрић” Булићи	Влајићи Кузмани
СРЕБРЕНИЦА	“Петар Петровић Његош“	Поточари Сућеска		“Јефрем Станковић” Чечава	Г. Чечава Раступа Укриница Кисељак
	“Коста Тодоровић” Скелани	Црвица		“Вук Караџић” Витковци	Горњи Витковци
СРПСКИ БРОД	“Свети Сава”	Лијешче Винска Г. Клакар Д. Клакар Збориште Г. Колибе			
СРПСКА КОСТАЈНИЦА	“Петар Мећава”	Петриња Календери	ТРЕБИЊЕ	“Јован Јовановић Змај”	Ластва Љубомир Аранђелово Граб Петрово поље
СРПСКИ САНСКИ МОСТ	“Петар Шкундрић” Будимлић Јапра “Јосиф Панчић” Козица “Десанка Максимовић” Оштра лука	Марини Копривна Усорци Батковци		“Свети Василије Острошки” “Вук Караџић” Основна музичка школа	
СРПСКА ИЛИЦА	“Алекса Шантић” Војковићи “Јован Дучић” Касиндо “Петар Петровић Његош” Лукавица		ТРНОВО	“Трново” Трново	Кијево
СРПСКО НОВО САРАЈЕВО	“Свети Сава”	Тилава Миљевићи Петровићи	УГЉЕВИК	“Алекса Шантић”	Угљевичка Обријеж Јањари Угљевик село Стари Угљевик Гајићи Мирковићи
	Основна музичка школа			“Милан Јовић” Доња Трнова “Вук Караџић” Забрђе	Г. Трнова Тутњевац Малешевци Коренита Г. Забрђе
СРПСКО ОРАШЈЕ	“Доњи Жабар” Доњи Жабар	Лончари Човић поље	ХАН ПИЈЕСАК	“Милан Илић-Чича Шумадијски”	
СРПСКИ ПЕТРОВАЦ	“Дринић” Дринић		ЧАЈНИЧЕ	“Јован Дучић” Чајниче	Марковић коло Луке Миљено Заборац
ТЕСЛИЋ	“Вук Караџић”	Младеново Ружевић Мемић брдо Осивица Барићи Рудник Бања Врућица	ЧЕЛИНАЦ	“Милош Дујић”	Опсјечко Поповац Шахиновићи Скатавица Милошево Штрбе
	“Петар Петровић Његош“	Младиковине Каменица Очауш Г. Угодновић		“Новак Пивашевић” Стара Дубрава	Сњеготина доња Сњеготина сред. Сњеготина велик. Вијачани Горњи
	“Доситеј Обрадовић” Блатница	Д. Булетић Г. Булетић		“Младен Стојановић” Јопавка	Бранешци Црни врх Каменица
	“Петар Кочић” Угодновић				
	“Душанић Стеван” Прибинић				

1	2	3
		Јопавка горња Брезичани
ШАМАЦ		
	“Шамац” Шамац	Типина
	“Црквина” Црквина	Крушково поље Срнице
	“Горња Слатина” Горња Слатина	Средња Слатина
		Гајеви
	“Обудовац” Обудовац	Обудовац 2 Баткуша
ШЕКОВИЋИ		
	“Јован Дучић”	Тишча Папраћа Трново Јавор
ШИПОВО		
	“Немања Влатковић”	Пљева Волари
		Мујићи
	“Раде Марјанац” Стројице	Бабићи Ново село

Пореска управа Републике Српске

Списак пореских обвезника којима је издато Рјешење о одузимању јединственог идентификационог броја (ЈИБ) ради проглашења истих неважећим.

1.	ПП “Коминг” С. Сански Мост	4400778390003	01/0101/490-2906/02
2.	ДОО “Герзово” Приједор	4400696820000	01/0101/053-3116/02
3.	ДОО “Балкан-екс” Бања Лука	4401572710008	01/0501/052-4093/02
4.	ДОО “Цамелија” Бања Лука	4400842070000	01/0501/052-4181/02
5.	ДОО “Камарад ком” Бања Лука	4401018530006	01/0501/052-4184/02
6.	ДОО “Sandy со- трапу” Бања Лука	4400989680008	01/0501/052-4215/02
7.	ДОО “MBS trade com” Бања Лука	4401613920004	01/0502/052-4217/02

8.	ДОО “Dimit со- трапу” Бања Лука	4401571230002	01/0502/052-4220/02
9.	ДОО “Гама трго- вина” Лакташи	4401604770008	01/0501/052-4358/02
10.	ДОО “Oktan oil” Бијељина	4400339980007	01/0501/052-4455/02
11.	ДОО “Coller” Бања Лука	4401614140002	01/0501/052-4456/02
12.	ДОО “Нерп-ко- мпани” Ново Са- рајево	4401462960009	01/0501/052-5430/02
13.	ДОО “ГМ БиХ” Бања Лука	4401562670008	01/0501/052-5431/02

Број: 01/0501/052-5779/02
14. августа 2002. године
Бања Лука

Директор,
Милица Бисић, с.р.

Комисија за хартије од вриједности Републике Српске

На основу члана 100. Закона о хартијама од вриједности (“Службени гласник Републике Српске”, број 4/02 - Пречишћен текст), члана 6. тачка 1. и члана 12. Статута Комисије за хартије од вриједности (“Службени гласник Републике Српске”, број 16/00), Комисија за хартије од вриједности Републике Српске, на сједници од 26. јула 2002. године, донијела је

ПРАВИЛНИК

О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ПРАВИЛНИКА О РЕГИСТРУ ЕМИТЕНАТА ХАРТИЈА ОД ВРИЈЕДНОСТИ КОД КОМИСИЈЕ ЗА ХАРТИЈЕ ОД ВРИЈЕДНОСТИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Члан 1.

У Правилнику о Регистру емитената хартија од вриједности код Комисије за хартије од вриједности Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 45/01), Образац П-РЕ Прилог уз пријаву три замјењује се новим који чини саставни дио овог правилника.

Члан 2.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 01-LVII-1192/02
26. јула 2002. године
Бања Лука

Предсједник
Комисије за хартије
од вриједности РС,
Бранка Бодрожа, с.р.

КОМИСИЈА ЗА ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ РЕГИСТАР ЕМИТЕНАТА ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ

Образац П-РЕ

Ознака и регистарски број емитента _____

Назив емитента _____

Попуњава Комисија за хартије од вредности:

Прилог уз пријаву

3

Број уписа	Датум решења о упису	Број решења о упису

Подаци о капиталу емитента

1. Капитал емитента

а) Основни капитал (из судског регистра)

Уписани (у КМ)	Од тога уплаћени (у КМ)

б) Основни капитал - акције

Врста	Број	Номинална вредност (у КМ)	Вредност (у КМ)
1	2	3	4(2x3)
Укупна вредност основног капитала	-	-	

в) Укупни капитал емитента на дан последњег годишњег извјештаја

Опис	Износ (у КМ)
1. Основни капитал	
2. Емисиона премија	
3. Ревалоризационе резерве	
4. Резерве из добитка	
5. Фонд превентиве из добити(за организације за осигурање)	
6. Нераспоређени добитак	
7. Губитак до висине капитала	
8. Укупно капитал (1+2+3+4+5+6 -7)	
9. Губитак изнад капитала	

Датум: _____

М.П.

Потпис овлашћеног лица _____

Комисија за хартије од вриједности Републике Српске у Бањој Луци, рјешавајући на основу члана 19. Закона о хартијама од вриједности ("Службени гласник Републике Српске", број 4/02 - Пречишћен текст), члана 59. став 1. Правилника о условима и поступку емисије хартија од вриједности ("Службени гласник Републике Српске", број 15/01) и члана 24. став 4. Пословника о раду Комисије за хартије од вриједности ("Службени гласник Републике Српске", број 16/00), по захтјеву емитента "Бијељина-пут" Акционарско друштво, Бијељина, у предмету одобрење друге емисије акција уз скраћени проспекат, на својој редовној сједници од 26. јула 2002. године, донијела је

РЈЕШЕЊЕ

1. Одбија се захтјев емитента, "Бијељина-пут" Акционарско друштво, Бијељина, за одобрење друге емисије акција уз скраћени проспекат број 913/02 од 25. марта 2002. године.

2. Ово рјешење је коначно.

3. Диспозитив овог рјешења објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 03-УП-031-870-2/02
26. јула 2002. године
Бања Лука

Предсједник
Комисије за хартије
од вриједности РС,
Бранка Бодрожа, с.р.

Комисија за хартије од вриједности Републике Српске у Бањој Луци, рјешавајући на основу члана 19. Закона о хартијама од вриједности ("Службени гласник Републике Српске", број 4/02 - Пречишћен текст), члана 59. став 1. Правилника о условима и поступку емисије хартија од вриједности ("Службени гласник Републике Српске", број 15/01) и члана 24. став 4. Пословника о раду Комисије за хартије од вриједности ("Службени гласник Републике Српске", број 16/00), по захтјеву емитента "Аутосервис Центар" акционарско друштво, Бања Лука, у предмету одобрење друге емисије акција уз скраћени проспекат, на својој редовној сједници од 26. јула 2002. године донијела је

РЈЕШЕЊЕ

1. Одбија се захтјев емитента, "Аутосервис Центар" акционарско друштво, Бања Лука, И. Ф. Јукића 11, за одобрење друге емисије акција уз скраћени проспекат број 249/02 од јула 2002. године.

2. Ово рјешење је коначно.

3. Диспозитив овог рјешења објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 03-УП-031-1133-1/02
26. јула 2002. године
Бања Лука

Предсједник
Комисије за хартије
од вриједности РС,
Бранка Бодрожа, с.р.

САДРЖАЈ

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

697	Закон о заштити животне средине	1
698	Закон о заштити ваздуха	19
699	Закон о заштити вода	26
700	Закон о управљању отпадом	36
701	Закон о измјенама и допунама Закона о уређењу простора	46

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

702	Одлука о привременом броју и просторном распореду основних школа у Републици Српској	52
-----	--	----

ПОРЕСКА УПРАВА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Списак пореских обвезника којима је издато Рјешење о одузимању јединственог идентификационог броја (ЈИБ) ради проглашења истих неважећим	58
--	----

КОМИСИЈА ЗА ХАРТИЈЕ ОД ВРИЈЕДНОСТИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Правилник о измјенама и допунама Правилника о регистру емитената хартија од вриједности код Комисије за хартије од вриједности Републике Српске	58
Рјешење о захтјеву емитента "Бијељина-пут" Акционарско друштво Бијељина	59
Рјешење о захтјеву емитента "Аутосервис Центар" Акционарско друштво Бања Лука	59

Обавјештење претплатницима и читаоцима "Службеног гласника Републике Српске"

У штампи је "Приручник за полагање општег дијела стручног испита запослених са вишом и високом школском спремом у органима државне управе, локалне самоуправе и организацијама које обављају јавна овлашћења".

Све информације о набавци овог приручника можете добити путем нашег телефона **051/311-545**.

Редакција